

MARTTILAN KUNTA
TILINPÄÄTÖS
2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. Toimintakertomus

1.1. Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.2.3. Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa	8
1.2.4. Kunnan henkilöstö	8
1.2.5. Ympäristöasiat	12
1.2.6. Arvio tulevasta kehityksestä	12
1.2.7. Arvio riskeistä ja toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista	13
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.4.2. Toiminnan rahoitus	17
1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset	18
1.6. Kokonaistulot ja -menot	21
1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous	24
1.7.1. Konsernin toiminnan ohjaus	24
1.7.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	25
1.7.3. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	25
1.7.4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	26
1.8. Tilikauden tuloksen käsittely	30

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen	31
2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	98
2.3. Investointien toteutuminen	99
2.4. Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	105

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma	107
Rahoituslaskelma	108
Tase	109
Konsernin tuloslaskelma	112
Konsernin rahoituslaskelma	113
Konsernin tase	114

Tilinpäätöksen liitetiedot **116**

Eriytetyt tilinpäätökset

Vesihuoltolaitos	128
------------------	-----

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli muutosten vuosi Marttilassakin

Vuosi 2023 oli ensimmäinen uuden soteajan talousvuosi. Talousarviossa oli paljon epävarmuuksia ja vuoden 2023 aikanakin tuli vielä kuntatalouteen vaikuttavia muutoksia, kuten esimerkiksi varhaiskasvatusmaksuperusteiden muutos. Marttilassa vuoden 2023 tulos on hiukan talousarviota positiivisempi ja jää noin 91 000 euroa ylijäämäiseksi. Suunnitelmavuodet näyttävät erittäin haasteellisilta koko kuntasektorilla. Läheskään kaikkia investointeja ei toteutettu, koska toteuttamiseen ei ollut henkilöresursseja tai tarpeet ovat muuttuneet. Osaan suunnitelluista investoinneista tehtiin kuitenkin suunnitelmat vuoden 2023 aikana ja niiden toteutus siirtyi vuodelle 2024.

Sote-palveluiden siirtyminen Varhalle eli Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ovat vaikuttaneet erityisesti hallintoon, kun noin puolet vakituisesta henkilökunnasta ja iso osa toiminnasta siirtyi pois kunnan vastuulta. Yhteistyötä ja etenkin tiedonkulkua Varhan ja kunnan välillä on yritetty kehittää, mutta haasteena on ollut Varhan toimintojen hajanaisuus ja järjestämisen keskeneräisyys. Alkuvuoden agendalla oli erityisesti ruokapalvelujen järjestäminen yhteisissä tiloissa Varhan alihankkijan Kaarean kanssa. Yhteiselo tältä osin on saatu hyvin toimimaan ja tällä hetkellä tilat ovat tehokkaassa käytössä.

Varha on joutunut luomaan uusia toimintatapoja ja on aloittanut uusien palvelujen ja palveluverkon kehittämisen. Vastuualueet ja yhdyspinnat ovat myös selkeytyneet ja kunnille jääneen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on pikkuhiljaa löytämässä roolinsa. Hyvinvointikoordinaattorilla on laaja kenttä kunnan palveluiden ja kolmannen sektorin palveluiden koostamisessa ja kunnan rooli on merkittävä hyvinvointipalvelujen tarjoamisessa.

Vuoden 2023 aikana on myös valmisteltu työ- ja elinkeinopalveluiden siirtymistä kunnille vuoden 2025 alusta eli TE24 -uudistusta. Marttila on ollut mukana Salon kuntakokeilussa ja loppuvuodesta Marttila sitoutui Salon työllisyysalueeseen yhdessä Salon, Kosken TI ja Someron kanssa. Yhteistyö on ollut sujuvaa ja palvelut ovat toimineet kannaltamme hyvin. Työttömyysaste on maakunnan pienimpiä. Marttilan elinvoimaohjelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa toukokuussa 2023. Yrityksille on tarjottu palveluita, näkyvyyttä ja kunta on parhaansa mukaan käyttänyt paikallisia palveluita omassa toiminnassaan. Yritysten aamukahvit ovat vakiintuneet ja niihin osallistuu mukavasti yrityksiä. Koti Marttilaan -päivä, Härkähumut, Perinnerakentamispäivä, Lähtuottajatorit ja Martinpäivän messut ovat olleet suosittuja kohtaamispaikkoja niin yrityksille, kuntalaisille kuin lähialueiden asukkaillekin. Kaikki tapahtumat ovat saaneet satoja ihmisiä liikkeelle.

Marttila hakeutui Unicefin koordinoimaan Lapsiystävällinen kunta -malliin syksyllä 2023 ja pääsi mukaan vuoden 2024 alusta. Marttilassa on tarjolla paljon erilaisia palveluita lapsille ja lapsiperheille. Nuorisopalvelut ovat pitäneet nuorisotalolla valvottuja iltoja liki sata vuoden 2023 aikana ja lisäksi erilaisia tapahtumia, joita ovat täydentäneet paikallisten yhdistysten järjestämät tapahtumat.

Vuoden 2023 syksyllä aloitettiin Suomen harrastamisen mallin -mukaiset kerhot, joita lapset ovat erityisesti toivoneet. Tarjolla oli mm. liikunta-, askartelu-, kokki- ja näytelmäkerhoja. Haasteita lasten, nuorten ja perheiden palveluihin on tuonut oppilashuollon henkilökunnan saatavuus ja vaihtuvuus. Yhteistyö Kosken TI kanssa on ollut tärkeä rooli lasten ja nuorten palvelujen kehittämisessä. Kosken yläasteella opiskelee noin 70 marttilalaista nuorta.

Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut ovat olleet kattavat. Kirjasto on kylän keskus ja lainauksia on ollut yli 30 000 vuoden 2023 aikana. Kirjastolla on järjestetty kattavasti erilaisia näyttelyitä ja mm. luentoja ja konsertteja, joiden kävijämäärät ovat nousseet kiitettävästi koronavuosien jälkeen. Tapahtumissa on ollut noin 2100 kävijää. Kirjastossa on järjestetty myös paljon yhdistysten kokouksia.

Yhdistysohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2023 ja yhdistysiltoja ehdittiin pitää kolme vuoden aikana. Yhdistystoiminta on ollut vilkasta. Auranlaakson kansalaisopiston kursseille ja luennoille osallistui viitisensataa kuntalaista.

Liikuntapalveluilla on tarjota hyvät liikuntapaikat erilaisille liikkujille. Liikuntapaikkoja on kehitetty, mm. saneerattu urheilukenttä ja rakennettu osallistuvan budjetoinnin äänestyksen voittanut minigolf -rata. Syksyllä suunniteltiin vuoden 2024 investointeja mm. Palaisten uuden saunan rakentamista ja urheilukentän hyppypaikkojen uusimista. Yhdistykset hyödyntävät sekä Martintaloa että ulkoliikuntapaikkoja. Lisäksi liikuntaryhmiä on ollut tarjolla Martintalolla sekä kunnan että Auranlaakson kansalaisopiston toimesta. Kuntosalilla on ollut yli 300 kausikorttilaista. Määrä on kasvanut selvästi Tarvasjoen kuntosalin sulkeuduttua.

Teknisen toimen vastuulla on 23 ylläpidettävää kiinteistöä ja noin 11,5 km kaavateitä. Kiinteistöihin tehtiin pitkän tähtäimen suunnitelmia kunnossapito- ja saneeraustarpeiden selvittämiseksi. Suurin saneeraustarve on lämmitysjärjestelmillä, joihin selvitettiin vaihtoehtoisia ratkaisuja. Kunnossapitotyötä on kehitetty tarkoituksenmukaisemmaksi ja hyödynnetty sekä käyttäjien kokemuksia että kiinteistöhoitajien osaamista. Vesilaitoksella on vuonna 2023 parannettu vesiverkoston huoltovarmuutta mm. uusimalla venttiilejä ja paloposteja. Myös viemäriverkostoa on parannettu mm. viemärikaivojen vuotokorjausten avulla.

Marttilan liikenneturvallisuuksuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin kunnanhallituksessa huhtikuussa. Haasteena Marttilassa on ELY-keskuksen hallinnassa olevien teiden kunto ja turvallisuuden kehittäminen, joihin kunnalla ei ole paljoakaan vaikutusvaltaa. Vuonna 2023 ELY-keskus uusi vt10 asfalttipäällysteen Liedosta Paimionjoelta maakunnan rajalle, mikä parantaa valtatie turvallisuutta. Koulun alueen liikennejärjestelyjen parantamisen suunnittelu tehtiin vuonna 2023 ja toteutus on osa vuoden 2024 investointeja.

Loppuvuodesta kunnanvaltuusto hyväksyi Marttilan ympäristö- ja ilmasto-ohjelma 2030, joka pitää sisällään laajan toimenpidevalikoiman toiminnan kehittämiseksi. Tavoitteena on 80 % päästövähennys vuoden 2005 vuoden tasosta vuoteen 2035. Toimilla on myös positiivisia taloudellisia vaikutuksia, esimerkiksi kun vähennetään energiankulutusta ja ruokahävikkiä. Päätöksissä pitäisi jatkossa huomioida myös vaikutukset ympäristöön. Toteutuessaan toimenpiteillä vahvistetaan kunnan alueella toimivien yritysten mahdollisuuksia kestävään liiketoimintaan. Marttila on noussut kiinnostavaksi kohteeksi vihreän siirtymän hankkeille. Ensimmäinen suuren kokoluokan aurinkovoimalahanke on suunnitteilla ja pienimuotoinen aurinkosähkön tuotanto on kiinnostanut myös kuntalaisia. Carunan tilastojen mukaan Marttilassa keskiarvoon verrattuna noin kolminkertainen määrä aurinkovoimaloita. Kunta on myös liittynyt aurinkosähkön tuottajiin kirjaston katolle asennettujen aurinkopaneeleiden myötä.

Lokakuussa hyväksyttiin kunnan henkilöstöstrategia, jonka visio ”Marttilan kunta on arvostava, luotettava ja houkutteleva työnantaja” ohjaa henkilöstöpolitiikkaa. Vuonna 2025 on eläköitymässä useampi keskeinen hallinnon viranhaltija. Marttilan kunnan positiivinen työnantajaimago edesauttaa uusien osaajien rekrytointia.

Suuri muutos kunnan hallinnossa on ollut kunnanjohtajan vaihtuminen Carita Maisilan siirtyessä kesäkuussa Mynämäen kunnanjohtajaksi. Aloitin uutena kunnanjohtajana lokakuun alussa. Uuden kunnanjohtajan silmin Marttila on näyttäytynyt vireänä, uudistushalukkaana ja innovatiivisena kuntana. Kehittymiselle ja menestykselle on paljon mahdollisuuksia, vaikka asukasluku on edelleen laskusuunnassa. Kuntalaisilla on tahto menestyä ja yrityksillä on suhdanteista huolimatta menestysmahdollisuuksia. Marttilan sijainti Etelä-Suomen kasvukolmion sisällä on otollinen paikka tarjota uusille yrityksille sijoittumispaikkoja hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Pienen kunnan etuina on ehdottomasti toimintojen hallittavuus, pienistäkin asioista otetaan vastuuta ja kunta on lähellä kuntalaisia. Marttila on kiitettävästi osallistunut erilaisiin kehittämishankkeisiin ja alkuvuonna 2024 on sitouduttu useisiin hankehakemuksiin, jotka toteutuessaan auttavat edistämään kuntastrategiaa ja hyväksytyjä toiminnan kehittämissuunnitelmia.
Lämmin kiitos henkilökunnalle, luottamushenkilöille ja kuntalaisille vuodesta 2023!

Mahdollisuuksien Marttilassa 18.3.2024

Anne Ahtiainen
kunnanjohtaja

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

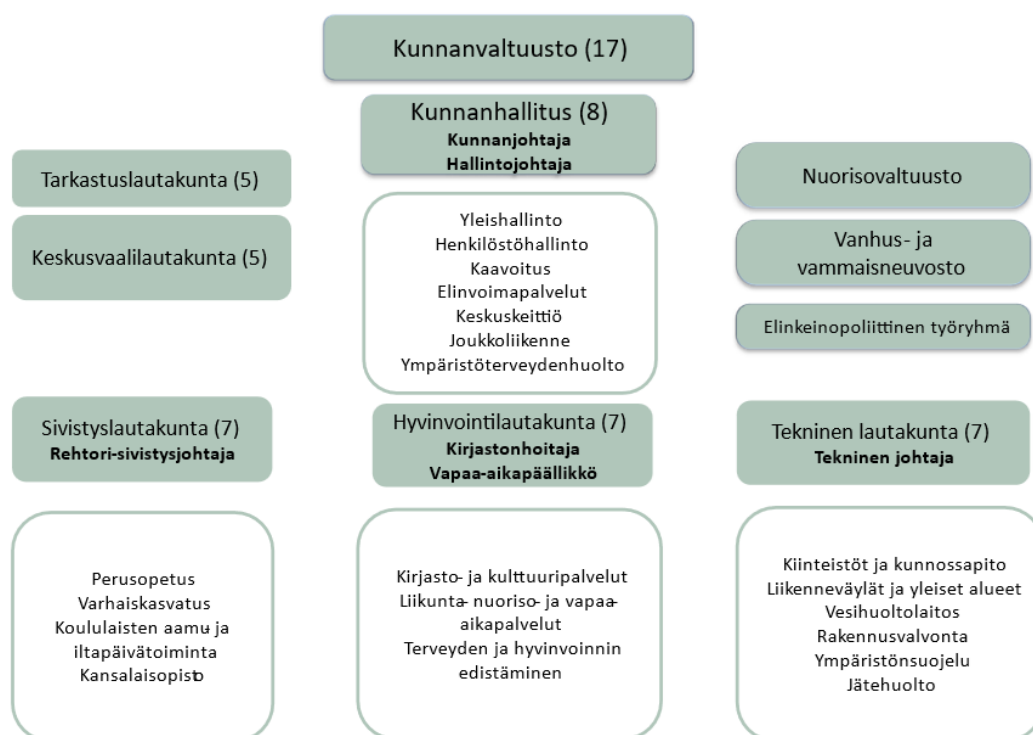
1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää kunnanvaltuusto ja ylintä toimeenpanovaltaa kunnanhallitus. Näitä alemmalla tasolla toimivat lautakunnat, joille kuuluu laeissa, asetuksissa ja kunnan omissa säännöissä määritelty päätösvalta sekä asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät.

Kunnanvaltuusto valitaan joka 4. vuosi pidettävillä kuntavaaleilla. Kunnanvaltuusto valitsee toimiajaksen kunnanhallituksen ja lautakunnat sekä muut tarvittavat luottamushenkilötoimieliimet. Kunnanhallituksen lisäksi kunnassa oli vuonna 2023 keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta ja tekninen lautakunta. Lisäksi kunnassa toimii vanhus- ja vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto (yhteinen Kosken TI kunnan kanssa).

1.1.2023 kunnan sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastuslaitos siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueen alaisuuteen.

Marttilan kunnan organisaatio 2023

Marttilan kunnassa on 17 valtuutettua toimikaudella 2021-2025.

Valituiksi tulleet henkilöt puolueittain

	Yhteensä	Miehiä	Naisia
Keskusta	7	4	3
Kokoomus	5	3	2
Perussuomalaiset	4	4	0
Sosialidemokraatit	1	1	0
Yht.	17	12	5

LUOTTAMUSHENKILÖT TOIMIKAUDELLA 2021 – 2025

Kunnanvaltuutetut

Lindqvist Reino, pj.	keskusta
Valta Anne, 1. vpj.	kokoomus
Jurttila-Portaala Anne, 2. vpj.	keskusta
Aalto Olli-Pekka	keskusta
Björk Pasi	kokoomus
Gustafsson Janne	perussuomalaiset
Heikkilä Lauri	perussuomalaiset
Holopainen Mikko	perussuomalaiset
Kankare Jarkko	keskusta
Korimäki Eeva	kokoomus
Koskinen Iiro	kokoomus
Kylämäki Kimmo	perussuomalaiset
Leskinen Matti	sosialidemokraatit
Nikkanen Aleksi	kokoomus
Nurminen Jenni	keskusta
Rannikko Karri	keskusta
Tuominen Merja	keskusta

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksessa on 8 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kunnanvaltuuston puheenjohtajat ja heillä on kokouksessa puheoikeus. Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja ja pöytäkirjan pitäjänä hallintojohtaja. Vuonna 2023 kunnanhallitus kokoontui 18 kertaa ja valtuustoa 8 kertaa.

Kunnanhallituksen jäsenet

Korimäki Eeva, pj.
Rannikko Karri, vpj.
Björk Pasi
Heikkilä Lauri
Kaarmela Anette
Leskinen Matti
Nurminen Jenni
Tuominen Merja

Lautakuntien puheenjohtajat

Tarkastuslautakunta	Tegel Mikko
Keskusvaalilautakunta	Kerko Heikki
Sivistyslautakunta	Kanasuo Teemu
Tekninen lautakunta	Kankare Jarkko
Hyvinvointilautakunta	Aalto Olli-Pekka

Tilivelvolliset viranhaltijat

Tilivelvollisia viranhaltijoita vuonna 2023 olivat kunnanjohtaja Carita Maisila 30.6.2023 saakka ja Anne Ahtiainen 1.10.2023 alkaen, hallintojohtaja Heini Luoma, tekninen johtaja Kirsi Halkola, rakennus- ja kiinteistöpäällikkö Jarkko Vihtonen, vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors ja vs. vapaa-aikapäällikkö Tytti Kankaristo, rehtori-sivistysjohtaja Satu Virtanen sekä kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen.

Kuntayhtymät ja muu yhteistoiminta

Martilan kunta kuuluu Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymään ja Varsinais-Suomen liittoon.

Lisäksi kunnalla oli sopimuspohjaista yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- Kansalaisopistotoiminnan yhteistyösopimus Auran, Marttilan, Oripään ja Pöytyän (hallintokunta) kuntien kesken
- Aluearkkitehtitoiminnan yhteistyösopimus Kosken TI, Marttilan (hallintokunta) ja Oripään kuntien kesken
- Maaseutuhallintopalveluiden yhteistyösopimus Liedon (isäntäkunta), Auran, Marttilan ja Ruskon kuntien sekä Turun kaupungin kesken
- Ympäristöterveydenhuollon yhteistyösopimus Liedon (isäntäkunta), Auran, Kaarinan, Kemiönsaaren, Kosken TI, Marttilan, Loimaan, Oripään, Paimion, Paraisten, Pöytyän ja Sauvon kuntien /kaupunkien kesken
- Ympäristönsuojelutehtävien yhteistyösopimus Kosken TI (isäntäkunta), Marttilan, Auran ja Pöytyän kuntien kesken

Hankinnoissa tehdään yhteistyötä Varsinais-Suomen kuntien kesken (Turku hallintokuntana).

1.2.2. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Tilastokeskuksen mukaan Suomen bruttokansantuote supistui 1,0 % vuonna 2023. Heikoin tilanne on rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu on pysähtynyt. Talouden odotetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun. Yksityinen kulutus kääntyykin vaimeaan kasvuun vuonna 2024 ja kasvu vahvistuu vuonna 2025. Korkeiden korkojen lasku tukee myös investointeja, joita tukee myös energiasiirtymä ja puolustusinvestoinnit. Ennusteen mukaan BKT kasvaa vuonna 2024 0,7 prosenttia ja kasvu vahvistuu vuonna 2025 2,0 ja 2026 1,6 prosenttiin.

Maailmantalouden kasvua on hidastanut inflaatio ja korkojen nousu sekä geopoliittiset jännitteet. Maailmantalouden kehitys on epävarmaa. Euroalueella talouskasvua on hidastanut korkea energian hinta. Asuntorakentaminen laskee edelleen vuonna 2024, mutta vuonna 2025 on odotettavissa kasvua. Asuntorakentamisen lasku voi kuitenkin olla odotettua suurempi ja pitkäkestoisempi. Vienti kääntyy ennusteen mukaan kasvuun vuonna 2024.

Inflaatio hidastui nopeasti vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 inflaatio on keskimäärin enää 2 prosenttia ja painuu alle 2 prosentin vuosina 2025 ja 2026. Pääsyy inflaation hidastumiseen on ollut energian hintojen lasku. Inflaation hidastumisen myötä myös korot kääntyvät laskuun. Suurin positiivinen vaikutus korkojen laskusta nähdään vuonna 2025.

Reaaliensiot kääntyvät kasvuun vuonna 2024, mutta kotitalouksien ostovoiman kasvu jää vielä vaimeaksi, kun työllisyyden heikkeneminen ja sosiaalietuuksien leikkaukset hidastavat kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua. Vuodesta 2025 alkaen kotitalouksien ostovoiman ja kulutuksen kasvu vauhdittuvat.

Verotulojen kasvu on vaimeaa erityisesti vuonna 2024 talouden heikosta aktiviteetista johtuen. Sopeutustoimista huolimatta menojen kasvu on nopeaa. Nopea hintojen ja palkkojen nousu vaikuttavat edelleen. Kuntien ja hyvinvointialueiden tiedossa olevat sopeutustoimet eivät korjaa alijäämiä. Velkasuhde kasvaa edelleen ja lähestyy 86 prosenttia vuonna 2028.

Vuosikeskiarvioilla mitattuna työllisyysaste oli 73,6 % vuonna 2023, laskua 0,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2022. Työttömyysaste oli 7,2 % (edellisenä vuonna 6,8 %). Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 7,5 prosenttiin v. 2024 ja laskevan 7,1 prosenttiin v. 2025.

Kuntatalous

Sote-uudistus muutti merkittävästi sekä kuntien menoja että tuloja vuonna 2023. Tilinpäätöksenusteiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos oli 1,8 mrd. euroa. Sote-uudistuksesta johtuneet ns. verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla. Kunnilta takaisin perittävien valtionosuuksien tulosvaikutus oli 0,5 mrd. €. Ilman kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi jäänyt lievästi negatiiviseksi. Vuosikate kasvoi edellisvuodesta ja kattoi edelleen poistot.

Toimintakulut laskivat 52 % sote- ja pela -uudistuksesta johtuen. Kunnat saivat Ukrainasta tulleiden pakolaisten palvelujen järjestämiseen valtionavustusta. Työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskorotusten vaikutus oli +4,85 %. Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut alenivat -0,30 %-yksikköä. Työmarkkinatuen kustannukset nousivat +3,8 %.

Toimintatuotot laskivat 28 %. Sote-uudistus poisti kunnilta sote-perusteiset asiakasmaksut, myyntituotot sekä muut toimintatuotot. Kunnat saivat Ukrainasta tulleiden pakolaisten palvelujen järjestämiseen valtionavustusta mm. varhaiskasvatuksessa, perusopetuksen valmistavassa opetuksessa ja kielikoulutuksessa. Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2023 alkaen vähensi kuntien tuloja -29 milj. euroa (vuositasolla -70 milj. euroa). Toimintakate heikkeni 59 %.

Kuntien kunnallisverotulot laskivat 53 %. Sote-uudistuksesta johtuen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Yhteisöverojen tuotosta siirtyi valtiolle noin kolmannes. Yhteisöveroa lisäsi varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi kuntien yhteisöveron jako-osuutta kasvattamalla. Kiinteistöverot kasvoivat 4,4 %.

Valtionosuudet laskivat 66 %. Ennakollinen sote-siirtolaskelma sisälsi valtionosuutta liikaa 0,5 mrd. euroa, joka vähennetään pois tulevina vuosina. Kuntien lainakanta pieneni 0,37 mrd. euroa. Työllisyys kasvoi 800 hengellä ja palkkasumma kasvoi +6 %.

Varsinais-Suomen väkiluku kasvoi ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 noin 903 asukkaalla. Turun väkiluku kasvoi lähes 4000 asukkaalla, josta maahanmuuton osuus noin 80 %. Varsinais-Suomessa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 10,3 % eli 0,9 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Näin työttömyysaste oli pienempi kuin koko maassa keskimäärin (11,2 %). Työttömyysaste oli suurin Salon seudulla (10,9 %) ja Turussa (13 %).

Väestön ennakkotilaston mukaan Marttilan kunnan asukasluku oli vuoden lopussa 1931, muutos edelliseen vuoteen -48. Syntyneitä oli 12 ja kuolleita 26. Kokonaisnettomuutto oli -5.

Väkiluvun kehitys ja väestörakenne Marttilan kunnassa vuosina 2019-2023:

vuosi	asukasluku 31.12.	muutos edelliseen vuoteen	0-14 v. %	15-64 v. %	65 v.- %	asuntokuntien lukumäärä 31.12.
2019	2018	-0,1 %	15,8	57,0	27,2	959
2020	2000	-0,9 %	15,9	56,3	27,8	959
2021	1988	-0,6 %	16,2	55,5	28,3	973
2022	1979	-0,5 %	16,2	55,0	28,8	970
2023	1931	-2,4 % (-48)	15,9	55,2	28,9	

Työttömyysaste kunnassa vaihteli vuoden aikana 5,8 ja 7,6 % välillä. Korkein työttömyys oli tammiukuussa (7,6 %). Silloin oli 69 työtöntä työnhakijaa. Vuoden lopussa työttömiä työnhakijoita oli 66, joista pitkäaikaistyöttömiä oli 16.

Kunnallistalouden tunnuslukuja (Tilastokeskus)

Verovuosi	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Tuloveroprosentti</i>					
Marttila	20,75	20,75	20,75	20,75	8,11
Varsinais-Suomi	19,95	19,96	20,06	20,04	8,15
Koko maa	19,88	19,97	20,02	20,01	8,50
<i>Efekttiivinen veroaste</i>					
Marttila	13,55	13,73	13,84	13,64	5,69
Koko maa	14,30	14,43	14,50	14,41	
<i>Lainakanta €/asukas</i>					
Marttila	1 427	1 245	1 056	878	727
Koko maa	3 349	3 474	3 476	3 359	3 323

1.2.3. Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

Sote- uudistuksesta johtuen kunnan budjetista poistui vuoden 2023 alussa toimintakuluista noin 69 % ja toimintatuotoista noin 42 %. Valtionosuudet laskivat noin 66 % ja verotulot 52 %. Vakinaisesta henkilöstöstä siirtyi pois kunnan palveluksesta noin puolet. Kunnan sote-kiinteistöt vuokrattiin hyvinvointialueelle. Sopimukset ovat voimassa 31.12.2025 saakka. Kunnan hallintosääntöä tarkistettiin 1.1.2023 alkaen vastaamaan muuttunutta tilannetta.

Vuoden aikana valmisteltiin tulevaa TE 2025 -uudistusta, jossa työvoimapalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Marttila tulee kuulumaan Salon työllisyysalueeseen, jossa ovat mukana myös Kosken TI kunta ja Someron kaupunki.

Vuoden 2023 talousarviossa vuosikate oli 546 860 € ja tulos 30 410 €. Tilinpäätöksessä vuosikate oli 577 496,32 € ja tulos 68 751,51 €. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 91 751,55 €.

Vuoden 2023 lopussa kunnan lainamäärä oli 1 403 398 € (727 €/asukas). Talousarviossa ennakoiitiin uuden pitkäaikaisen lainan tarpeeksi 800.000 €. Uutta lainaa ei tarvittu.

1.2.4. Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä

Vuoden 2023 lopussa Marttilan kunnan palveluksessa oli 68 henkilöä (edellisenä vuonna 127). Näistä vakinaisia oli 52 ja määräaikaisia 16. Määräaikainen henkilöstö pitää sisällään kaikki määräaikaisella sopimuksella palkatut sijaiset, oppisopimussuhteiset ja työllistetyt. Henkilöstömäärä laski edellisvuodesta 59 henkilöllä sote-uudistuksesta johtuen. Virkasuhteessa vakinaisesta henkilöstöstä oli 19 eli 36,5 %. Henkilötyövuosia oli 65.

Henkilöstön jakautuminen toimialoittain:

- yleishallinto 11
- sivistystoimi 48
- tekninen toimi 9

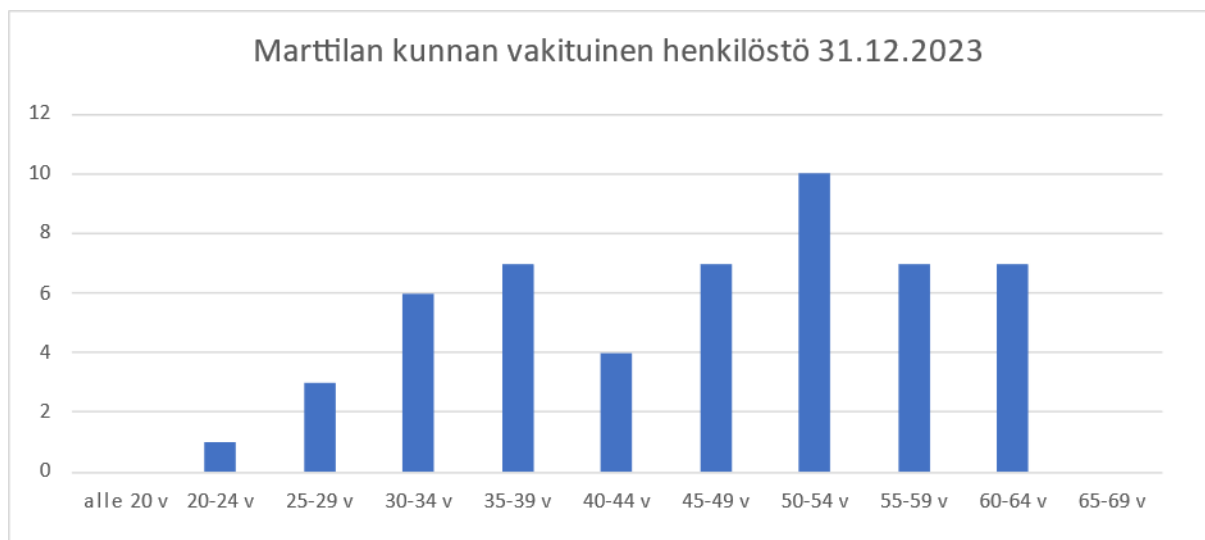
Sopimusaloittain henkilöstö jakaantui seuraavasti:

- KVTES 44 henkilöä
- OVTES 13 henkilöä
- OVTES/VAKA 5 henkilöä
- TS 6 henkilöä

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Vakituisen henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 46,9 vuotta. Miesten keski-ikä oli 43,4 vuotta ja naisten 47,3 vuotta. Suurin ikäryhmä oli 50-54-vuotiaat, yhteensä 10 henkilöä. Koko kunta-alan keski-ikä on KT:n tilaston mukaan noin 45 vuotta. Vakinaisesta henkilöstöstä naisten osuus kunnassa oli 88,5 % (46 henkilöä) ja miesten 11,5 % (6 henkilöä).

Marttilan kunnan henkilöstön ikäjakauma

Palvelussuhteen kesto

Vakituisen henkilöstön palvelussuhteen kesto oli keskimäärin 11,2 vuotta. Suurin ryhmä oli alle 10 vuotta kunnassa työskennelleet, osuus 63 %. Eläkkeelle siirtyi neljä henkilöä. Keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä oli 64 vuotta.

Palkkakustannukset

Vuonna 2023 virka- ja työehtosopimukseen sisältyi 1.6.2023 maksettava 2,2 % suuruinen yleiskorotus ja 0,7 % suuruinen paikallinen järjestelyerä. Lisäksi 1.6. maksettiin kunta-alan kehittämissohjelman mukainen 1,2 % suuruinen paikallinen järjestelyerä. Henkilöstön kokonaispalkkakulut vuonna 2023 olivat 2 454 843 €.

Sairaus- ja muut poissaolot

Sairauspoissaolopäiviä oli keskimäärin 6,41 kalenteripäivää/henkilö. Määrä laski edellisvuodesta merkittävästi, jolloin niitä oli 10,49. Sote-henkilöstön siirtyminen pois kunnasta saattoi osaltaan vaikuttaa asiaan. Sairauspoissaoloja aiheuttivat erityisesti tukielin- ja hengitystiesairaudet.

Työajan jakautuminen	Kalenteripäivät	Määrä €	Osuus palkoista, %
vuosilomat	2539	233465	9,6 %
sairauslomat	1089	64152	2,7 %
-kalenteripäivä/työntekijä	6,41	943,4	
perhevapaat	1832	24972	1,0 %
koulutus	58	5949	0,3 %
muu palkallinen	57	5835	0,2 %
palkattomat	768		

Työterveyshuolto, yhteistoiminta, työsuojelu, tyhy-toiminta

Kunnan työterveyshuolto ostetaan Mehiläinen Oy:ltä. Se sisältää ennaltaehkäisevän ja sairaanhoidon palvelut. Työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä noin 33 000 € ja ne alitivat talousarviomäärärahan noin 12 000 eurolla. Kelan korvaukset olivat yhteensä 31 821,51 € (vuodelta 2022 maksetut), josta korvausluokka I:n osuus oli 40 907,95 € (55 %) ja korvausluokka II:n osuus 33 779,96 € (45 %). Työterveyshuollon kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä panostamalla ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin.

Kunnassa on laadittu henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jota tarkistetaan vuosittain. Työyksiköittäin tehdään yksityiskohtaisemmat koulutussuunnitelmat.

Kunnassa on yhdistetty työsuojelu- ja yhteistyötoimikunta. Henkilöstöä muistetaan merkkipäivien ja palvelusvuosien johdosta muistamisäynnön mukaan. Kunnassa on työntekijäkohmainen 90 € suuruinen tyhy-raha ja työyhteisökohtainen tyhy-raha 70 €/työntekijä. Lisäksi on ilmainen kuntosalin käyttöoikeus ja alennus kunnan liikuntaryhmiin.

Erillisessä henkilöstöraportissa esitetään tarkemmin henkilöstöä kuvaavia tietoja.

MARTTILAN KUNNAN HENKILÖSTÖ (VAKANSSIT)		
Toimiala ja vakanssinimike		
	31.12.2022	31.12.2023
YLEISHALLINTO		
Kunnanjohtaja	1	1
Hallintojohtaja	1	1
Aluearkkitehti	0,6	0,6
Elinkeinoasiantuntija	0	1
Kirjanpitäjä	1	1
Palkkasihteeri	1	1
Toimistos sihteeri	2	2
Ruokapalvelupäällikkö	1	1
Kokki	5	2
Yhteensä	12,6	10,6
SIVISTYSTOIMI		
Rehtori-sivistysjohtaja	1	1
Luokanopettaja	7	8
Erityisluokanopettaja	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	1	1
Tuntiopettaja	2	1
Koulunkäynninohjaaja/iltapäivätoim.ohjaaja	3	3
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	0,4	1
Varhaiskasvatuksen opettaja/esiopetus	2	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	4	4
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	10	10
Ryhmäavustaja	1	0
Päiväkotiapulainen	1	1
Yhteensä	34,4	33
HYVINVOINTIALA		
Kirjastonhoitaja	1,0	1
Kirjastovirkailija	0,5	0,5
Vapaa-aikapäällikkö	1	1
Hyvinvointikoordinaattori		1
Yhteensä	2,5	3,5
TEKNINEN TOIMI		
Tekninen johtaja	1	1
Rakennus- ja kiinteistöpäällikkö	1	1
Toimistos sihteeri	1	1
Siivooja	2,6	2,6
Kiinteistönhoitaja	3	3
Yhteensä	8,6	8,6
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	58,1	55,7

Huom! Sosiaalitoimi poistettu vuoden 2022 luvuista

1.2.5. Ympäristöasiat

Ympäristönsuojelu hoidetaan Kosken TI kunnan ympäristönsuojeluyksikössä ja ympäristöterveydenhuolto Liedon kunnan hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella.

Siirtoviemärin valmistuttua kunnan jätevedet on johdettu Turun keskuspuhdistamolle ja kunnan oman jätevedenpuhdistamon toiminta on loppunut. Vesi- ja viemäriverkosto vaatii saneerauksia myös lähivuosina. Kunnan kiinteistöjen lämmitysratkaisujen selvittäminen on vireillä. Kiinteistöjen kunnossapidon tavoitteena on pitää kiinteistöt käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisina ja terveellisinä ja turvallisina käyttää. Lähtökohtana on myös aina kiinteistön energiatalouden parantaminen sekä ympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen. Kirjastoon asennettiin aurinkosähköjärjestelmä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.10.2023 kunnan ilmasto- ja ympäristöohjelman 2030. Sen laadinnassa huomioitiin kuntastrategiakyselyyn sisältyneet ilmastokysymykset kuntalaisille ja sidosryhmille. Kunnan alueelle on valmisteilla ja selvittelyssä aurinkovoimaloita ja tuulivoimapuisto. Marttilan kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu osana Loimaan seutukunnallista hanketta. Kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa 24.4.2023.

Kunta on Varsinais-Suomen liiton alaisuudessa toimivan Valonian jäsen. Valonia on kuntien yhteinen kestävän kehityksen asiantuntijaorganisaatio.

1.2.6. Arvio tulevasta kehityksestä

Marttilan kunnan taloudellinen pohja on edelleen suhteellisen vahva. Taseessa on ylijäämää noin 3,8 milj. €. Lainamäärä oli vuoden 2023 lopussa 1,4 milj. €, 727 €/asukas, mikä on huomattavasti maan keskiarvoa pienempi (3 323 €/asukas). Vuonna 2023 kunnan tuloveroprosentti oli 8,11 % (maan keskiarvo 8,15 %).

Pelivaraa taloudessa tulee olemaan entistä vähemmän. Sote-uudistuksesta johtuen kuntien valtionosuuksiin tehdään lisäleikkaus vuodesta 2025 alkaen. Vuoden 2023 alussa toteutunut sote-uudistus on vaikuttanut merkittäväällä tavalla kunnan toimintaan ja talouteen. Verotulojen osalta positiivista kehitystä on tuonut tuulivoimaloista saatava kiinteistöverotulo. Uusiutuvan energian mahdollisesti toteutuvat hankkeet kunnan alueelle kasvattavat kunnan kiinteistöverotuloja. Investointimenot on sopeutettava niin, että lainamäärä pysyy edelleen kohtuullisena. Painopiste investoinneissa on lähivuosina kiinteistöjen ylläpitokorjauksissa. Kunnan tilat tulee saada tehokkaaseen käyttöön. Terveysaseman vapautuneisiin tiloihin suunnitellaan vuokra-asuntoja ja virastotalon toimistotiloihin yhdistystilaa. Uusien kiinteistöjen rakentamista ei ole suunnitteilla. Kunnan omistamien sote-kiinteistöjen tulevaisuus vuoden 2025 jälkeen on epävarmaa riippuen hyvinvointialueen palveluverkkoratkaisuista.

Väkiluvun kehitys on ollut viime vuosina laskeva. Kuolleisuus on syntyvyyttä suurempi. Sote-palveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle kunnan palveluissa painopiste on siirtynyt perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen. Vuoden 2025 alussa TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle.

1.2.7. Arvio riskeistä ja toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan kannalta merkittävimpiä riskejä ovat taloudelliset riskit, toimintaympäristön epävarmuuteen liittyvät riskit sekä henkilöstöriskit.

Kunnan menojen ja tulorahoituksen tasapainoon saaminen on keskeinen haaste tulevina vuosina, etenkin, jos menokehitys jatkuu nykyisen suuntaisella kasvu-uralla eikä tulopuoli kasva. Kunnan valtionosuudet ovat pienentyneet paljon viime vuosina ja niiden kehitys tulevaisuudessa on epävarmaa. Verotulokehitys on myös vaikeasti ennustettavissa. Investointien määrä suhteessa vuosikatteeseen heikkenee, jolloin velkamäärä kasvaa.

Haasteellisimpia ovat muutokset ja häiriöt, joita ei pystytä ennakoimaan riittävästi. Ostopalvelusopimukseen voi liittyä suuria riskejä mm. toiminnan jatkuvuuden turvaamisessa ja erilaisiin poikkeusoloihin varautumisessa. Korkea inflaatio ja kuntien palkkaratkaisu lisäävät kunnan menoja merkittävästi.

Henkilöstön osalta suurimpia riskejä ovat riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus sekä varahenkilöjärjestelyt. Henkilöstön osalta riskinä pienessä organisaatiossa on tehtävien ja siihen liittyvän tietotaidon keskittyminen yksittäisille viranhaltijoille ja työntekijöille. Työtehtävien pirstaleisuus ja uusien tehtäväkokonaisuuksien jatkuva lisääntyminen aiheuttaa haasteita. Henkilöstöä on eläköitynyt paljon viime vuosina ja se jatkuu myös lähivuosina.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja resurssit turvataan

Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa arvion merkittävimmistä riskeistä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Sisäistä valvontaa suorittavat lautakunnat ja johtavat viranhaltijat sekä eri yksiköiden esihenkilöt. Toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä ja muissa toimintaa koskevissa ohjeissa. Seurannan ja arvioinnin perusteella tulee reagoida merkittäviin poikkeamiin ja riskeihin. Kunnassa tarvitaan erityisesti tilivelvollisille sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta suunnitelmallisemman arvioinnin toteuttamiseen.

Kunnan kannalta merkittävimpiä toiminnallisia riskejä ovat talouden tasapaino ja ulkopuolelta tulevat epävarmuustekijät. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kytkeytyy vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Talousarvio laaditaan kuntastrategian pohjalta. Kunnanhallitus antaa vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Talouden seurantaa tehdään säännöllisesti kunnanhallituksessa ja johtoryhmässä sekä lautakunnissa. Hallintokunnat raportoivat merkittävistä määrärahojen muutoksista ja tekevät esityksen niiden kattamisesta.

Johtoryhmässä ja esihenkilöpalavereissa arvioidaan säännöllisesti eri hallinnonalojen toimintaa ja tuloksellisuutta. Keskeisimmät ohjeet ja säännöt pidetään ajantasaisina yhdenmukaisen toimintatapojen varmistamiseksi.

Henkilöstön osalta riskinä pienessä organisaatiossa on tehtävien ja siihen liittyvän osaamisen keskittyminen yksittäisille henkilöille. Työtehtävien moninaisuus ja uusien tehtäväkokonaisuuksien jatkuva lisääntyminen aiheuttaa henkilöstölle haasteita. Varhaiskasvatuksessa on pulaa pätevistä sijaisista. Varahenkilöjärjestelyjen avulla on pyritty turvaamaan kriittisten tehtävien jatkuvuus. Työpaikan vaarojen arviointi tehdään kaikissa työyksiköissä säännöllisesti. Uusien henkilöiden perehdyttämiseen on ohjeet.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä seurataan joka toinen vuosi toteutettavalla kyselyllä. Työpaikaselvitykset ja työntekijöiden terveystarkastukset on tehty säännöllisesti. Sairauspoissaoloja seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Sähkökatkoihin on varauduttu kriittisimpien kohteiden osalta siirrettävillä varavoimakoneilla ja vesihuollon valvontalaitteiston varavirta-akuilla. Vesihuollon riskienhallintaa on toteutettu kouluttamalla henkilökuntaa ja parantamalla informaation välittämistä asiakkaille ja etävalvonnan parantamisella. Jätevesiverkoston sähkökatkojen sietoa on parannettu viivytyssäiöllä. Rakennusvalvonnan osalta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa parantaa käyttöön otetut Facta ja Lupapiste ja sähköinen pysyvyysarkistointi.

Palvelujen ulkoistamiseen ja ostopalvelusopimuksiin sisältyy riskejä, mikäli niissä ei ole riittävästi ennakoitu poikkeustilanteita ja toimintojen jatkuvuuden turvaamista. Sopimusosaamista tulee vahvistaa. Kunnan vakuutukset pidetään ajan tasalla ja vakuutusehdot tarkistetaan säännöllisesti. Kunnalla on myös yleinen vastuuvakuutus.

Vuosittain vahvistetaan viranhaltijoiden sekä urakoiden osalta teknisen lautakunnan hankintaratajat. Hankintaosaamista on pyritty lisäämään henkilöstön kouluttamisella. Kuntaan on laadittu pienhankintaohje. Kilpailutetuista urakoista tehdään urakkasopimukset ja pyydetään tilaajavastuulain mukaiset selvitykset. Urakkasopimusten toteutumista seurataan säännöllisillä työmaakokouksilla tai palavereilla sekä urakan valmistumisen jälkeen takuuajaisilla tarkastuksilla. Investointien tavoitteiden, niin laadullisten kuin taloudellisten, saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen mukaan hankittu asiantuntijaosaamista ja -resurssia. Osa hankinnoista tehdään Hanselin ja Turun seudun hankintarenkaan yhteishankintojen kautta.

Tietoturva huomioidaan kaikessa toiminnassa. Vuonna 2023 päivitettiin kunnan tietoturvaohjeet ja järjestettiin kunnan koko henkilöstölle tietoturvakoulutusta. Kunnan IT-asioista vastaava ryhmä käy säännöllisesti läpi kunnan IT-asioita ja niiden kehittämistarpeita sekä tietoturvariskejä.

Hallituksen kannanotto

Kunnanhallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty asianmukaisesti eikä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Sisäinen valvonta antaa kohtuullisen hyvän varmuuden kunnan toiminnan taloudesta ja tuloksellisuudesta, päätöksenteon oikeellisuudesta ja hyvän hallintotavan toteutumisesta, kunnan omaisuuden ja varojen turvaamisesta ja toimintojen jatkuvuuden turvaamisesta.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2023 alkuperäinen talousarvio oli 53 450 € ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 91 751,55 €. Ylijäämä oli noin 38 000 € ennakoitua parempi. Kunnallisveroja kertyi 2 801 678,48 €, mikä oli 298 321,52 € ennakoitua vähemmän. Yhteisöveroja kertyi 305 831,49 € (tot. 98,7 %) ja kiinteistöveroja 543 263,39 € (tot. 101,2 %). Kiinteistöverotuloihin sisältyy myös tuulivoimaloista saatavat verotulot noin 170 000 €.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

TULOSLASKELMA	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	1 452	2 487
Toimintakulut	6 293	14 683
Toimintakate	-4 841	-12 196
Verotulot	3 651	7 554
Valtionosuudet	1 767	5 235
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	23	4
Muut rahoitustuotot	10	41
Korkokulut	33	20
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	577	618
Poistot ja arvonalentumiset	509	509
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	68	109
Tilinpäätössiirrot	23	23
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	91	132
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23,1	16,9
Vuosikate/Poistot, %	113,4	121,4
Vuosikate, euroa/asukas	299	311
Asukasmäärä	1931	1990

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tuloslaskelman välituloksena ilmoitettava vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on vähintään poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä normaalilla investointitasolla.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Tilikaudella 2023 toimintakate oli -4 840 963,11 €. Verotulot olivat 3 650 773,36 € ja valtionosuudet 1 767 333 €. Vuosikate oli 577 496,32 € ja poistot 508 744,81 €. Investointimenot olivat 594 260,56 €.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista ($100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$) tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tunnuslukuvertailuissa kuntien kesken on otettava huomioon eroja aiheuttavina tekijöinä mm. toimintojen yhtiöittäminen ja liikelaitostaminen sekä oppilaitosten pitäminen.

Marttilan kunnan toiminnan kuluista saatiin tilikaudella 2023 katettua 23,1 prosenttia myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista ($100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Laskelmasta, jonka perusteella tunnusluvut on laskettu, puuttuvat sisäiset erät, jotka ovat seuraavat:

SISÄINEN TULOSLASKELMA	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot		
Myyntituotot	22	66
Maksutuotot	603	767
Vuokratuotot	24	50
Toimintatuotot yhteensä	649	883
Toimintakulut		
Palvelujen ostot	616	789
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8	44
Vuokrat	25	50
Toimintakulut yhteensä	649	883
Toimintakate/jäämä	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	9	9
Korkokulut	9	9
Tilikauden tulos	0	0

Sisäiset erät sisältävät kaiken kunnan eri hallintokuntien keskeisen laskutuksen, joista suurimpia erä ovat hallintopalvelut, keskuskeittiön toimittamat ateriat, laitos- ja kiinteistöhoitopalvelut, toimitilojen laskennalliset vuokrat ja kunnan omien kiinteistöjen ja toimipisteiden vesi- ja jätevesimaksut. Sisäiset erät eivät vaikuta tuloksen muodostumiseen.

Kunnan vesi- ja viemärlaitos on säännösten mukaisesti eriytetty kirjanpidollisesti taseyksikkönä kunnan kirjanpidosta vuoden 2015 alusta. Taseyksikkö toimii suoraan teknisen lautakunnan alaisena. Laskelmassa muut rahoitustuotot/korkokulut on korvaus peruspääomasta (2 %), joka kirjataan kunnan sisäiseksi tuloiksi ja vesihuoltolaitoksen menoksi.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

TOIMINNAN RAHAVIRTA	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	577	617
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-62	-252
Investointien rahavirta	-547	-187
Investointimeno	-684	-744
Rahoitusosuudet investointeihin	72	297
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	65	260
Toiminnan ja investointien rahavirta	-32	178
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	17	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1008
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-333	-1370
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	107	187
Rahavirtojen rahavirta	-209	-175
Rahavarojen muutos	-241	3
Rahavarat 31.12.	1649	1890
Rahavarat 1.1.	1890	1887

Vuonna 2023 ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa. Lainamäärä oli vuoden lopussa 1 403 398,80 € (727 €/asukas). Lainamäärä on edelleen maan keskiarvoon verrattuna alahainen. Marttilan kunnan lainakanta laski noin 334 000 eurolla vuonna 2023. Rahavarat olivat 31.12.2023 noin 1,9 miljoonaa euroa.

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. €	645	980
Investointien tulorahoitus, %	94,3	138,3
Laskennallinen lainanhoitokate	2,93	2,69
Kassasta maksut/vuosi	7271	15781
Kassan riittävyys, pv	83	44
Asukasmäärä	1931	1979

Rahoituslaskelman tunnusluvut kertovat kunnan rahan lähteet ja rahan käytön.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, joka ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen luku ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavirtoja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus ($100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$) tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate ($(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$) kertoo kunnan lainanhoitokyvystä. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys ($365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$) päivinä kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	67	118
1. Aineettomat oikeudet	0	0
2. Tietokoneohjelmistot	24	77
3. Muut pitkäaikaiset menot	43	41
4. Ennakkomaksut	0	0
II Aineelliset hyödykkeet	9 829	9 704
1. Maa- ja vesialueet	1 136	1 140
2. Rakennukset	4 717	4 819
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 478	3 283
4. Koneet ja kalusto	64	86
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	434	376
III Sijoitukset	685	1 587
1. Osakkeet ja osuudet	356	1 241
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
3. Muut lainasaamiset	307	324
4. Muut saamiset	22	22
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	110
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	110
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0

C VAIHTUVAT VASTAAVAT	0	0
I Vaihto-omaisuus	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0
2. Keskeneneräiset tuotteet	0	0
3. Valmiit tuotteet/tavarat		0
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
5. Ennakkomaksut	0	0
II Saamiset	377	733
Pitkäaikaiset saamiset	3	5
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	9	9
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	374	728
1. Myyntisaamiset	227	339
2. Lainasaamiset	2	2
3. Muut saamiset	146	386
4. Siirtosaamiset	0	1
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	0	0
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
4. Muut arvopaperit	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 649	1 890
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 607	14 142

VASTATTAVAA 1 000 €	2023	2022
A OMA PÄÄOMA	8137	8651
I Peruspääoma	4239	4844
II Arvonkorotusrahasasto	0	0
III Muut omat rahastot	21	21
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3785	3654
V Tilikauden yli-/alijäämä	92	132
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	837	860
1. Poistoero	837	610
2. Vapaaehtoiset varaukset	0	250
C PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
1. Eläkevaraukset	0	0
2. Muut pakolliset varaukset	0	0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	277	232
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	277	232
3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0

E VIERAS PÄÄOMA	3356	4399
I Pitkäaikainen	2056	2340
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	819	1053
3. Lainat julkisyhteisöiltä	470	570
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	0	0
6. Ostovelat	0	0
7. Liittymismaksut Ja muut velat	767	717
8. Siirtovelat	0	0
II Lyhytaikainen	1300	2059
1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	334	334
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
5. Saadut ennakot	6	4
6. Ostovelat	404	798
7. Liittymismaksut ja muut velat	92	118
8. Siirtovelat	464	805
VASTATTAVAA YHT.	12607	14142

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	71,22	67,27
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	48,76	28,77
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	3 877	3 786
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 008	1 903
Lainakanta 31.12. 1.000 €	1 623	1 957
Lainakanta 31.12. €/asukas	840	983
Lainasaamiset 31.12. 1000 €	329	346
Lainat ja vastuut, 31.12.	1 630	1 964
Lainat ja vastuut, €/asukas	844	987
Asukasmäärä	1 931	1 990

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % ($100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$) mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % ($100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$) kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä). (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä). Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Marttilan kunnan ylijäämä kasvoi tilikaudella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12. (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (Vieras pääoma – (Saadut ennakot + ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12. tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo- ja kokonaismenokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan, investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahanlähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT YHTEENSÄ 1 000 €	2023	2022
Toiminta		
Toimintatuotot	1 452	2487
Verotulot	3 651	7554
Valtionosuudet	1 767	5235
Korkotuotot	23	4
Muut rahoitustuotot	10	41
Satunnaiset tulot	0	0
Tulorahoituksen korjaukset		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-62	-252
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72	297
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	65	260
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	17	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0
Oman pääoman lisäykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä	6 995	15626

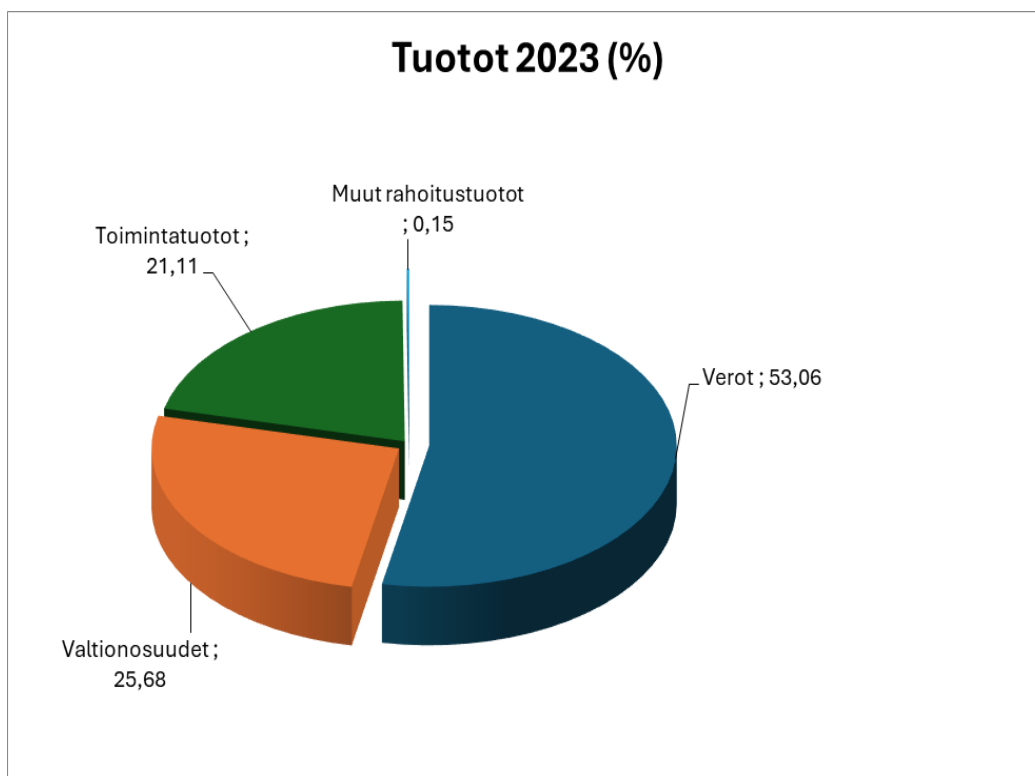
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ 1 000 €	2023	2022
Toiminta		
Toimintakulut	6 293	14683
- Valmistus omaan käyttöön	0	0
Korkokulut	33	20
Muut rahoituskulut	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten lisäys (+), vähennys (-)		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot		
Investoinnit		
Investointimenot	684	744
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	333	362
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0
Oman pääoman vähennykset	0	0
Kokonaismenot yhteensä	7 343	15809

Täsmäytys:

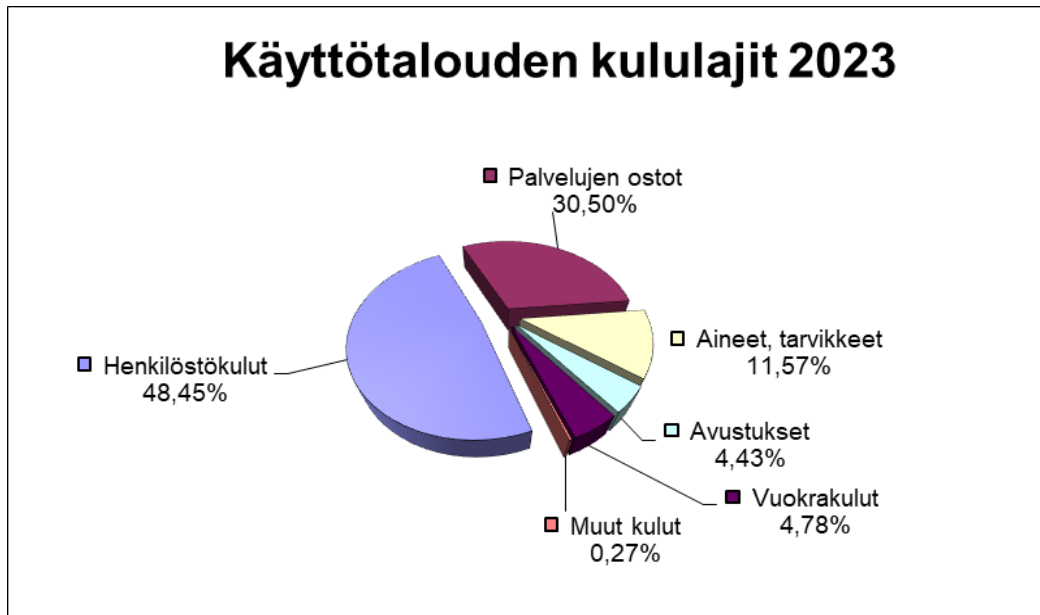
Kokonaistulot – Kokonaismenot =

-348

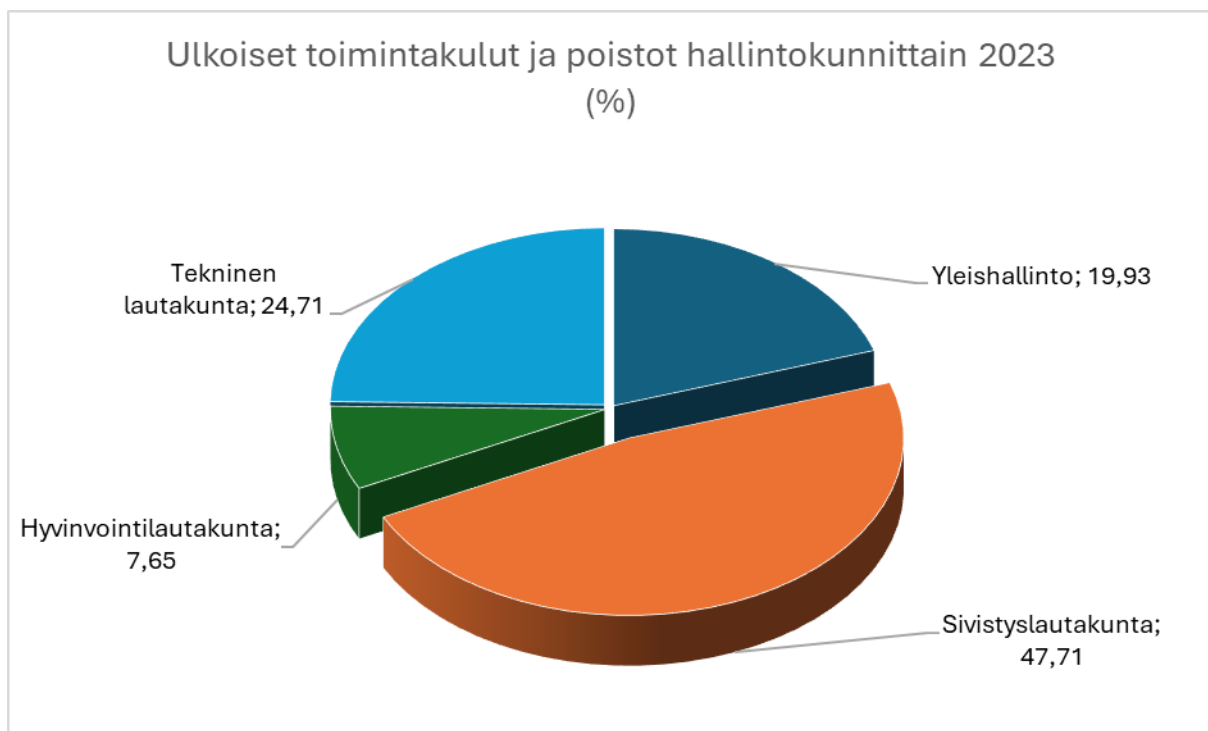
Muut maksuvalmiuden muutokset – Rahavirtojen muutos = **-348**

Suurimmat käyttötalouden kululajit ovat henkilöstömenot. Toinen suuri kustannuslaji ovat palvelujen ostot. Vuodesta 2022 alkaen kunnan ostolaskudata pois lukien salassa pidettävät tiedot ja henkilötiedot julkaistiin kunnan verkkosivuilla ja avoindata.fi -sivustolla. Sen myötä ne ovat kenen tahansa ulottuvilla ja lisäävät osaltaan kunnan toiminnan avoimuutta.

Kun ulkoisten kustannusten lisäksi otetaan huomioon tehtyjen investointien poistot, muodostuvat hallintokuntien kustannusosuudet kunnan menoista seuraaviksi:

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kahden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

Kuntalakiin on otettu säännökset kuntakonsernista. Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen tasein ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Marttilan kunta muodostaa kuntalain ja kirjanpitosäännösten mukaisen kuntakonsernin. Luettelo yhteisöistä päivitetään talousarvon ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä vuosittain. Konserniohjeessa ohjeistetaan muun muassa kunnan omistajapolitiikkaa, kunnan toimielinten toimivallanjakoa, konserniraportointia, keskitettyjä konsernitoimintoja, kuntakonsernin tarkastusta ja valvontaa, tytäryhteisöjen neuvotteluvaihtoehtoja ja kunnan edustajien ohjeistamista sekä konsernia koskevista asioista tiedottamista.

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään konserniyhteisöjen tilinpäätökset ja niiden kuntayhtymien tilinpäätökset, joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi osakkuusyhteisö omistusosuutta vastaavalla määrällä osakkuusyhteisön voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Marttilan kunnan kuntakonsernin rakenne 2023		
Emo yhteisö	Marttilan kunta	Omistusosuus, %
Tytäryhteisöt	As. Oy Riihelänhovi	100
	As. Oy Riihelän Ranta	100
	As. Oy Taalarinrivi	100
Kuntayhtymät	Varsinais-Suomen liitto ry	0,4022
	Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	0,7519
Osakkuusyhteisöt	Parravahan Vesi Oy	31,0

1.7.1. Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Marttilan kunnan konserniohjeen 15.12.2016. Ohjetta sovelletaan kulloinkin konserniin kuuluviin yhteisöihin, jollei niitä koskevassa lainsäädännössä tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu. Konserniohjeen tarkoituksena on parantaa kunnan omistuksessa olevien yhtiöiden kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutta. Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti.

Kuntakonserniin kuuluvan yhteisön on ennen omaa päätöksentekoaan selvitettävä konsernijohtoon kannanotto asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa yhteisön tai kunnan toimintaan ja taloudelliseen vastuuseen.

Kunnanvaltuusto hyväksyy konserniohjeen, määrittää konsernin tavoitteet ja hyväksyy konserniti-linpäätöksen sekä nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin tai yhtymäkokouksiin. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja muodostavat konsernijohdon.

Kunnanhallitus seuraa ja ohjaa kuntakonsernia antamalla tarvittaessa toimintaohjeita ja konser-niohjetta yksityiskohtaisempia ohjeita. Hallitus myös nimeää kunnan edustajat tytär- ja osakkuus-yhteisöjen yhtiökokouksiin. Kunnanhallitus antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toimin-nasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallitus antaa ohjeet kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioi-hin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle. Lisäksi hallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ja ohjeiden noudattamista sekä tekee tarvittaessa kehittämis- ja toimenpide-ehdotuksia.

Tytäryhteisöjen johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Kuntayhtymät pyy-tävät talousarvioistaan ja merkittävistä toiminnallisista ja taloudellisista muutoksista omistajiensa lausunnot ennen päätöksentekoa, vaikka niiden päätöksentekoelimet koostuvat kuntien luotta-mushenkilöistä. Kuntayhtymät järjestävät säännöllisesti neuvottelutilaisuuksia kuntien ylimmälle johdolle, jolloin käydään keskustelua kuntayhtymien toiminnasta ja taloudesta.

1.7.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2023 alussa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri siirtyivät hyvinvointialueelle eivätkä ne kuulu enää kunnan konserniin.

Taloyhtiöiden kaikkia kuluja ei pystytty kattamaan vuokratuloilla. Taloyhtiöissä on investointi- ja korjaustarvetta, jonka purkamista on jo aloitettu. Tytäryhtiöt eivät ole omassa kirjanpidossaan tehneet käyttöomaisuudestaan kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoja, mutta konsernita-seeseen poistot on kuitenkin laskettu vähentäen tytäryhtiöiden ja konsernin tulosta.

1.7.3. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2023 alusta sairaanhoitopiirin ja erityishuoltopiirin kuntayhtymät siirtyivät hyvinvointialu-eille suoraan lain nojalla eli niiden omaisuus, vastuut ja velvoitteet siirtyivät yleisseuraantona hy-vinvointialueille. Konserniin ei ole tämänhetkisen tiedon mukaan tulossa muilta osin muutoksia.

1.7.4. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA 1 000 €	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toimintatuotot	1 635	7 328
Toimintakulut	-6 374	-19 307
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta	0	0
Toimintakate	-4 739	-11 979
Verotulot	3 651	7 554
Valtionosuudet	1 767	5 235
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	24	4
Muut rahoitustuotot	10	47
Korkokulut	37	51
Muut rahoituskulut	1	1
Vuosikate	675	809
Suunnitelman mukaiset poistot	-563	-797
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	112	12
Tilinpäätössiirrot	13	17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125	29

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-25,65	-37,96
Vuosikate/Poistot, %	-119,89	-101,51
Vuosikate, €/asukas	350	407
Asukasmäärä	1931	1990

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista ($100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$).
Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka jää katettavaksi verotuloista.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista ($100 \cdot \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$). Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Poistoilla tarkoitetaan investointien omahankintamenoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA 1 000 €	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	676	809
Satunnaiset erät	1	0
Tulorahoituksen korjauserät	-62	-259
Investointien rahavirta	615	550
Investointimenot	-693	-1899
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72	327
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	65	264
Toiminnan ja investointien rahavirta	59	-758
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
- Antolainasaamisten lisäykset	17	0
- Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-382	509
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	-16
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	156	-18
Vaihto-omaisuuden muutos	0	8
Saamisten muutos	365	-84
Korottomien velkojen muutos	-400	381
Rahoituksen rahavirta	-244	780
Rahavarojen muutos	-185	22
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1834	2224
Rahavarat 1.1.	2019	2202
	-185	22

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, €	-53	192
Investointien tulorahoitus, %	108,9	51,5
Laskennallinen lainanhoitokate	3,4	1,7
Kassasta maksut/vuosi	7 415	20422
Kassan riittävyys (pv)	90	40

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus ($100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$), tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella, loppuosa on rahoitettu joko pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate ((Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)), kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (365 x Kassavarat / Kassasta maksut), konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA 1 000 €	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	10649	13639
Aineettomat hyödykkeet	67	121
Aineettomat oikeudet	24	77
Muut pitkävaikutteiset menot	43	44
Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet	10015	12894
Maa- ja vesialueet	1223	1288
Rakennukset	4784	7392
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3495	3303
Koneet ja kalusto	74	416
Muut aineelliset hyödykkeet	0	1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	439	494
Sijoitukset	567	624
Osakkuusyhteisöosuudet	123	169
Osakkeet ja osuudet	202	205
Muut lainasaamiset	220	220
Muut saamiset	22	30
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	79	186
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2220	3365
Vaihto-omaisuus	3	65
Saamiset	383	1076
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	383	1076
Rahoitusarvopaperit	44	37
Rahat ja pankkisaamiset	1790	2187
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12948	17190

VASTATTAVAA 1 000 €	2023	2022
OMA PÄÄOMA	9081	9557
Peruspääoma	4239	4844
Muut omat rahastot	21	21
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4696	4663
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125	29
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	183
Muut pakolliset varaukset	0	183
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	358	309
VIERAS PÄÄOMA	3509	7141
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1069	2995
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	989	718
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	334	675
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1108	2753
Saadut ennakot	9	0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12948	17190

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	70,18	56,66
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49,62	35,50
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	4821	4692
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2497	2358
Konsernin lainat, €/asukas	727	1844
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	1403	3670
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	1426	4270
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. €/asukas	738	2146
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	242	250
Kunnan asukasmäärä	1931	1990

Omavaraisuusaste ($100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$), mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus ($100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$), kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin lainakanta (Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat), tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut) saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainasaamiset, tarkoittaa pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainat, euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä valtuustolle esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilinpäätöksen mukaan tilikauden ylijäämä on 91 751,55 €. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden ylijäämä siirretään taseeseen oman pääoman muutoksena ylijäämäksi. Kirjausten jälkeen taseessa olevan ylijäämän määrä on 3 877 051,15 €.

Marttilan kunnassa ei tarvita talouden tasapainottamistoimenpiteitä.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Tavoitteiden ja käyttötalouden toteutuminen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuhenkilöt:

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Heikki Kerko
Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Tulosalue: Valtiolliset vaalit

Kustannuspaikat: Eduskuntavaalit, Presidentinvaalit, Europarlamenttivaalit

Tulosalue: Kunnalliset vaalit

Kustannuspaikat: Kuntavaalit, Aluevaalit

Toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien sekä europarlamenttivaalien valmistelusta ja täytäntöön panemisesta annettujen ohjeiden mukaan.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö:

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä (kuitenkin vähintään viisi).

Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtäviin kuuluvat valmistelevat tehtävät, ehdokashakemusten vastaanottaminen ja tarkastaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen, ennakkoäänien laskeminen ja kaikkien äänien tarkastuslaskenta sekä vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkistaminen. Aluevaaleissa aluevaalilautakunta vastaa ehdokashakemusten käsittelystä, ehdokaslistojen yhdistelmän laatimisesta sekä vaalien tuloksen vahvistamisesta. Kaikki muut aluevaaleihin liittyvät tehtävät hoitaa kunnan keskusvaalilautakunta. Valtiollisissa vaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtäviin kuuluvat vaalien valmistelutoimet ja ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen.

Keskusvaalilautakunnan sihteerinä on toiminut hallintojohtaja, vaalitoimitsijoina kunnanviraston henkilöstöä ja kirjastovirkailija. Lisäksi on palkattu ulkopuolisia henkilöitä vaalitoimitsijoiksi. Ennakkoäänestyspaikkana on ollut kirjasto ja vaalipäivän äänestyspaikkana Marttilan koulu.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Vuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit.	Vaalit suoritetaan virheettömästi ja sujuvasti.	Eduskuntavaalit pidettiin huhtikuussa. Vaalit sujuivat virheettömästi. Äänestysprosentti oli hieman korkeampi kuin vuoden 2019 eduskuntavaaleissa (72,6 %).

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
vaalien lukumäärä	1	1	1
äänestysalueet	1	1	1
äänioikeutetut	1619	1620	1591
Äänestäneet yhteensä /äänestys % - aluevaalit 2022 - eduskuntavaalit 2023	866/53,5 %		1163/73,1 %

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITITUOTOT	3 724,80	2 300,00	-1 424,80	161.95
TOIMINTATUOTOT yht.	3 724,80	2 300,00	-1 424,80	161.95
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-5 714,77	-5 970,00	-255,23	95.72
PALVELUJEN OSTOT	-1 858,83	-890,00	968,83	208.86
AINEET, TARVIKKEET JA T	-277,83	-300,00	-22,17	92.61
MUUT TOIMINTAKULUT	-74,00	0,00	74,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-7 925,43	-7 160,00	765,43	110.69
TOIMINTAKATE	-4 200,63	-4 860,00	-659,37	86.43
VUOSIKATE	-4 200,63	-4 860,00	-659,37	86.43
TILIKAUDEN TULOS	-4 200,63	-4 860,00	-659,37	86.43
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-4 200,63	-4 860,00	-659,37	86.43
yht.	-4 200,63	-4 860,00	-659,37	86.43
TULOSLASKELMA yht.	-4 200,63	-4 860,00	-659,37	86.43

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilöt:

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Mikko Tegel
Tilintarkastaja: BDO Audiator Oy,
tilintarkastajana JHTT, HTM Sinikka Niitynperä 19.4.2023 asti,
20.4.2023 lukien JHT, HT Kirsi Ehrlund
Tarkastuslautakunnan sihteeri Marjaana Torkkeli

Tulosalue: Tarkastustoimi

Kustannuspaikat: 2111 Tilintarkastus

Toiminta-ajatus

Kunnan omaehtoisesta ulkoisesta valvonnasta vastaavat valtuuston valitsevat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Tarkastuslautakunta vastaa hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämisestä sekä arvioinnista, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Valtuuston valitsema tilintarkastaja tarkastaa vastaavasti kunnan kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Tarkastuslautakunnan kokoontumiset kolme kertaa vuodessa.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kunnan taloussuunnitelman seuranta	Seurataan lautakuntien työskentelyä ja osavuosisiraportteja	Toteutunut
Arviointikertomuksen laatiminen	Tarkastuslautakunnan laatima arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöskokouksessa.	Toteutunut
Sidonnaisuusilmoitusten käsittely kuntalain mukaisesti	Sidonnaisuusilmoitukset käsitellään tarkastuslautakunnassa. Ne annetaan tiedoksi valtuustolle ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Sidonnaisuusrekisterin ylläpito	Toteutunut

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Tarkastuslautakunnan kokoontumiset	3	3	4
Käsiteltyjä asioita (pykälät)	20	20	25
Tilintarkastajan tarkastukset	52 h	6 pv	81,50 h

Uudessa tilintarkastussopimuksessa on tarkastuspäivien määrä noussut.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-2 509,35	-1 750,00	759,35	143.39
PALVELUJEN OSTOT	-8 253,10	-6 600,00	1 653,10	125.05
AINEET, TARVIKKEET JA T	-188,32	-100,00	88,32	188.32
TOIMINTAKULUT yht.	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59
TOIMINTAKATE	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59
VUOSIKATE	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59
TILIKAUDEN TULOS	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59
yht.	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59
TULOSLASKELMA yht.	-10 950,77	-8 450,00	2 500,77	129.59

KUNNANVALTUUSTO JA KUNNANHALLITUS

Tulosalue: Yleishallinto

Tilivelvolliset viranhaltijat:

kunnanjohtaja Carita Maisila (30.6.2023 saakka) ja Anne Ahtiainen 1.10.2023 alkaen
hallintojohtaja Heini Luoma

Kustannuspaikat: 3111 Kunnanvaltuusto, 3112 Kunnanhallitus, 3113 Tiedotustoiminta, 3114 Varsinais-Suomen liitto, 3115 VSS-toiminta

Toiminta-ajatus:

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Yleishallinnon alla toimivat kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus. Kunnanvaltuusto käyttää kunnassa ylintä päätösvaltaa ja vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja maankäytöstä. Valtuuston toiminta perustuu kuntalain 14 §:n säädöksiin. Valtuusto määrittelee kunnan keskeiset tavoitteet ja toiminnan painopistealueet. Tavoitteiden toteuttamiseksi valtuusto jakaa taloudelliset resurssit tulosalueille hyväksymällä vuosittain talousarvion.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian pohjalta. Kuntastrategialla valtuusto päättää kunnan pitkän aikavälin tavoitteet ja toimenpiteet. Marttilan kunnan kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 15.12.2022.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset:

1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestäminen siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Kunnan jäljelle jäävä organisaatio on pienentynyt, mikä lisää haavoittuvuutta. Uudistus vaikuttaa palveluiden lisäksi myös kuntien ja kuntayhtymien sote-kiinteistöihin ja tukipalveluihin.

Sote-uudistus on vaikuttanut kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön. Rahoituksen siirto toteutettiin vähentämällä kunnilta peruspalvelujen valtionosuuksia, kunnallisveroa, kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetyksien korvausta. Kuntien ja muiden kuntayhtymien sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen käytössä oleva irtain omaisuus ja sopimukset siirtyivät hyvinvointialueille. Hyvinvointialue vuokraa kunnilta niiden omistukseen jäävät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat siirtymäajaksi vuoden 2025 loppuun saakka. Muutos edellyttää myös nykyisen kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamista.

Kunnan talouden liikkumavara on kaventunut ja ennakointi vaikeutunut. Kuntien velvoitteita on jatkuvasti lisätty eivätkä valtionosuudet riitä kattamaan niistä aiheutuneita kustannuksia. Sote-uudistus vaikuttaa kunnan talouteen myös pitkällä aikavälillä. Kunnan talouden kokonaisuus ja liikkumavara pienenee. Kunnan taloudellinen tilanne on kuitenkin vielä hyvä; velkamäärä on selkeästi alle maan keskiarvon ja taseessa on edelleen ylijäämää noin 3,9 milj. €.

TE-palvelut siirretään kunnille vuoden 2025 alussa. Kunnan elinvoimaisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen korostuvat entisestään tulevina vuosina. Marttilan kunnanvaltuusto päätti kunnan sitoutumisesta Salon työllisyysalueeseen ja vuosina 2023 ja 2024 luodaan käytännöt palveluiden järjestämiselle.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kunnan organisaatorakenteen tarkastelu ja hallintosäännön päivittäminen muuttuneessa tilanteessa.	Mahdolliset muutokset organisaatorakenteeseen ja hallintosääntöön muutokset.	Sosiaalitoimen siirryttyä pois kunnan organisaatiosta hallintosääntö päivitettiin 1.1.2023 alkaen. Sosiaalilautakunnan toiminta päättyi 30.4.2023.
Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.	Luodaan toimivat yhteistyökäytännöt. Kunnassa nimetään vastuuhenkilöt hyvinvointialueen suuntaan.	Yhteistyön rakentaminen on vasta aluillaan. Varhan tiedottaminen kuntaan päin on ollut puutteellista. Varhan ja kuntien johdolla on ollut yhteisiä tapaamisia. Kunta on nimennyt yhteyshenkilönsä mm. hyte-koordinaattori-verkostoon, lasten ja nuorten hyvinvointiryhmään, alueelliseen oppilashuoltoryhmään ja toimitilaryhmään.
Asukkaiden osallistaminen kunnan toiminnan suunnitteluun.	Kuntalaiskysely, asiakasraadit ja muut osallistumismahdollisuudet. Osallistavan budjetoinnin käyttöönotto kokeiluna.	Vuoden aikana on toteutettu yrittäjäkysely ja ilmasto-ohjelma-kysely. Osallistavan budjetoinnin ehdotukset pyydettiin maaliskuussa, jonka pohjalta johtoryhmä valitsi äänestykseen 21 ehdotusta. Kunnanhallitus valitsi kolmesta eniten ääniä saaneesta ehdotuksesta voittajaksi minigolfradan rakentamisen. Minigolfrata on valmistunut liikennepuiston viereen.
Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Ajanmukaiset puitteet ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet Tiivis yhteistyö hyvinvointialueen kanssa ja selkeä vastuunjako Hyvinvointikertomus toimintakertomuksen yhteydessä. Kuntalaiskyselyn tulosten hyödyntäminen	Harrastusmahdollisuudet ovat hyvät ja monipuoliset. Uutena lisäyksenä on tullut minigolfrata. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on vasta muotoutumassa. Hyvinvointikertomus hyväksyttiin valtuustossa lokakuussa. Kunnassa tehtiin mm. liikuntakysely, yhdistyskysely ja eri asiakasryhmille tyytyväisyyskyselyjä. Kuntaan perustettiin 1.8.2023 hyvinvointikoordinaattorin vakanssi. Työajasta puolet kohdennuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.
Ympäristötietoisuuden ja ekologisuuden vahvistaminen kunnan toiminnassa.	Tiedottamista ja tilaisuuksia sekä hankkeisiin osallistumista Kunnan energiaratkaisut Ympäristönäkökulman huomiointi kunnan toiminnassa Tiivis yhteistyö Paimionjokiyhdistyksen ja Valonian kanssa saaristomeren tilan parantamiseksi	Vuoden aikana valmisteltiin ilmasto- ja ympäristöohjelmaa. Siitä pyydettiin kuntalaisilta kommentteja. Lisäksi siitä järjestettiin valtuuston iltakoulu huhtikuussa. Ohjelma hyväksyttiin valtuustossa lokakuussa. Kunta on päättänyt olla mukana Paimionjoki-yhdistyksen Koskikunnostushankkeessa.

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
kunnan asukasluku	1979	2010	1931
suunnittelu- ja arviointiseminaarit kuntalaistilaisuudet	2	2-3	Valtuustoseminaareja järjestettiin kaksi, 5.4. ja 11.9.
valtuuston ja kunnanhallituksen kokoukset / käsitellyt asiat	valtuusto 6/74 hallitus 16/237		valtuusto 8/84 hallitus 18/256

Arvio olennaisista riskitekijöistä:

Talouden tasapaino on suunnitelmakaudella haasteellista. Kuntien valtionosuudet pienenevät entistä enemmän tulevina vuosina. Sote-uudistukseen liittyen kunnilta peritään vuonna 2025 takaisin valtionosuuksia 0,5 mrd. euroa jo aiemmin tehtyjen valtionosuusleikkausten lisäksi. Verotuloihin ei ole lähivuosina odotettavissa suurta kasvua. Marttilassa potentiaalisena lisätulona ovat mahdolliset uudet aurinko- ja tuulivoimalat, joista kunnalle maksetaan kiinteistöverotuloja. Valtion toimesta kunnille on lisätty jatkuvasti uusia velvoitteita eikä niihin myönnetty valtionosuus riitä kattamaan kustannuksia täysimääräisesti.

Uutena veloitteena tulee vuoden 2025 alussa kuntien vastuulle siirtyvät TE-palvelut. Siihenkin myönnettävää valtionosuutta on pienennetty alkuperäisestä määrästä. Investointeja joudutaan jatkossa priorisoimaan entistä tarkemmin. Suurin uhkakava on palvelutason heikentyminen, mikäli taloutta ei saada pidettyä tasapainossa.

Monet ulkoapäin tulevat toimintaympäristön muutokset aiheuttavat jatkuvaa sopeutumista. Sote -uudistus aiheuttaa sopeuttamistarvetta myös kuntaan jäljelle jääviin toimintoihin ja sote- kiinteistöihin. Erityisesti sote-kiinteistöjen tulevaisuus on merkittävä uhkatekijä. Mikäli hyvinvointialue ei vuokraa niitä enää vuoden 2025 jälkeen, tulee kiinteistöjen jatkokäytölle haasteita.

Henkilöstön osalta suurimpana haasteena on organisaation pienentyminen ja haavoittuvuus sekä osaavien ja työhönsä sitoutuvien työntekijöiden onnistunut rekrytointi. Varsinkin avaintehtävissä olevien työntekijöiden vaihtuminen on tärkeää saada hoidettua hallitusti.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
VALTUUSTO/KUNNANHALLITUS				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNITUOTOT	100 040,05	64 800,00	-35 240,05	154.38
TUET JA AVUSTUKSET	57 485,05	49 900,00	-7 585,05	115.20
MUUT TOIMINTATUOTOT	36 824,75	19 700,00	-17 124,75	186.93
TOIMINTATUOTOT yht.	194 349,85	134 400,00	-59 949,85	144.61
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-665 755,02	-685 220,00	-19 464,98	97.16
PALVELUJEN OSTOT	-402 193,50	-475 470,00	-73 276,50	84.59
AINEET, TARVIKKEET JA T	-122 905,45	-217 190,00	-94 284,55	56.59
AVUSTUKSET	-81 925,11	-101 000,00	-19 074,89	81.11
MUUT TOIMINTAKULUT	-17 920,74	-21 180,00	-3 259,26	84.61
TOIMINTAKULUT yht.	-1 290 699,82	-1 500 060,00	-209 360,18	86.04
TOIMINTAKATE	-1 096 349,97	-1 365 660,00	-269 310,03	80.28
VEROTULOT	3 650 773,36	3 947 000,00	296 226,64	92.49
VALTIONOSUUDET				
KUNNAN PERUSPALVELUJEN	1 802 042,00	1 788 000,00	-14 042,00	100.79
MUUT VALTIONOSUUDET	-34 709,00	-61 000,00	-26 291,00	56.90
VALTIONOSUUDET yht.	1 767 333,00	1 727 000,00	-40 333,00	102.34
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	23 416,18	3 200,00	-20 216,18	731.76
MUUT RAHOITUSTUOTOT	8 161,01	3 300,00	-4 861,01	247.30
KORKOKULUT	-33 123,91	-9 000,00	24 123,91	368.04
MUUT RAHOITUSKULUT	-97,49	0,00	97,49	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 644,21	-2 500,00	-855,79	65.77
VUOSIKATE	4 320 112,18	4 305 840,00	-14 272,18	100.33
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-46 211,22	-44 250,00	1 961,22	104.43
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-46 211,22	-44 250,00	1 961,22	104.43
TILIKAUDEN TULOS	4 273 900,96	4 261 590,00	-12 310,96	100.29
POISTOERON LISÄYS (+) TAI	23 000,04	23 040,00	39,96	99.83
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	4 296 901,00	4 284 630,00	-12 271,00	100.29
yht.	4 296 901,00	4 284 630,00	-12 271,00	100.29
TULOSLASKELMA yht.	4 296 901,00	4 284 630,00	-12 271,00	100.29

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Yleishallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	3 452,91	1 000,00	-2 452,91	345.29
TUET JA AVUSTUKSET	16 897,17	0,00	-16 897,17	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 807,50	0,00	-1 807,50	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	22 157,58	1 000,00	-21 157,58	2215.76
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-147 280,51	-135 580,00	11 700,51	108.63
PALVELUJEN OSTOT	-53 033,58	-49 490,00	3 543,58	107.16
AINEET, TARVIKKEET JA	-30 503,70	-19 650,00	10 853,70	155.24
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 675,96	-3 700,00	975,96	126.38
TOIMINTAKULUT yht.	-235 493,75	-208 420,00	27 073,75	112.99
TOIMINTAKATE	-213 336,17	-207 420,00	5 916,17	102.85
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSKULUT	-20,49	0,00	20,49	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	-20,49	0,00	20,49	0.00
VUOSIKATE	-213 356,66	-207 420,00	5 936,66	102.86
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-1 153,80	-1 150,00	3,80	100.33
POISTOT JA ARVONALENTUM	-1 153,80	-1 150,00	3,80	100.33
TILIKAUDEN TULOS	-214 510,46	-208 570,00	5 940,46	102.85
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-214 510,46	-208 570,00	5 940,46	102.85
yht.	-214 510,46	-208 570,00	5 940,46	102.85
TULOSLASKELMA yht.	-214 510,46	-208 570,00	5 940,46	102.85

Tulosalue: Hallinto- ja talouspalvelut

Tulosalueen esihenkilö:
Hallintojohtaja Heini Luoma

Kustannuspaikat: 3211, Hallintotehtävät, 3212 Toimistopalvelut, 3213 Keskusarkisto, 3214 Vakuutukset ja maksusuudet, 3215 ICT-palvelut, 3216 Taloushallinto, 3217 Reskontrat, 3218 Rahoituspalvelut

Toiminta-ajatus:

Tulosalueella hoidetaan taloushallinnon tehtävät, osto- ja myyntilaskutus, yleishallinnon toimistopalvelut, keskusarkiston ylläpitäminen, ICT-palvelut sekä kunnan vuokra-asuntojen ja liikehuoneistojen vuokraustoiminta. Kunnan vakuutukset sekä kaikkia toimialoja koskevat yhteishankinnat valmistellaan hallintopalveluissa yhteistyössä toimialojen kanssa.

Tulosalueella tuotetaan päätöksenteon tueksi tietoa kunnan toimialoille ja eri viranomaisille, kustannuslaskentaa sekä ohjeita ja opastusta toimialoille hallinnollista sekä talous- ja tietohallinnon asiantuntemusta edellyttävissä asioissa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sähköiset palvelut ja digitalisaatio ovat lisääntyneet. Henkilöstöltä vaaditaan entistä laajalaisempaa osaamista ja jatkuvaa muutoksiin sopeutumista. Muutosten onnistunut toteutuminen edellyttää henkilöstön riittävää kouluttamista, työtehtävien priorisointia ja prosessien sujuvoittamista. Kunnan yhteistyökumppani ICT-asioissa on Lounea.

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Tasapainoinen talous sote-uudistuksen jälkeen	Talouden jatkuva seuranta ja tarvittavat sopeutustoimet Kunnan talouden pitkän aikavälin ennusteet ja analyysit	Taloutta on seurattu säännöllisesti johtoryhmässä ja kunnanhallituksessa sekä lautakunnissa. Osavuosisiraportit tehtiin 30.4. ja 31.8. tilanteessa. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä vuosikate on 577 496,32 € ja tilikauden ylijäämä 91 751,55 €. Pitkän aikavälin ennusteiden laatimista hankaloittaa epävarmuus yleisestä talouden kehityksestä ja kuntien talouteen vaikuttavat valtion toimenpiteet.
Kunnan asiahallinnon ja sähköisten asiointipalveluiden kehittäminen	Sähköisten asiointipalveluiden selvittäminen/käyttöönotto	On tutustuttu eri vaihtoehtoihin, mutta ei ole vielä tehty päätöksiä.

<p>Kunnassa on riittävästi tarjolla erikokoisia ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja erilaisten perheiden tarpeisiin.</p> <p>Vuokra-asuntojen ja liikehuoneistojen mahdollisimman hyvä käyttöaste</p>	<p>Selvitetään vuokra-asuntojen lisärakentamista ja mahdollinen lisärakentamisen aloitus vuonna 2023.</p> <p>Vuokra-asuntojen ja liikehuoneistojen käyttöaste %</p>	<p>Suunnittelutyö asuntojen rakentamiseksi entisen terveysaseman tiloihin on meneillään. Kunta on myynyt Riiheläntie 2 B asuinrivitalon yksityiselle yritykselle, joka on peruskorjannut talon. Sen johdosta kunnan vuokra-asuntojen määrä pieneni seitsemällä. Yksityisen tahon asuinrivitalohanke ei ole edennyt. Vuokra-asuntojen käyttöaste oli koko vuoden aikana keskimäärin 90 %. Osassa asuntoja on tehty korjauksia.</p> <p>Kunnalla on vapaata liikehuoneistotilaa Postitien kerrostalon alakerrassa ja virastotalossa. Virastotalon tilaa on kunnostettu ja sinne tehdään yhdistystila, josta voidaan vuokrata tiloja myös yrityksille.</p>
<p>Kunnan ICT-palveluiden kehittäminen yhteistyössä Lounean kanssa.</p>	<p>Säännöllinen yhteydenpito Tietoturvakoulutuksen järjestäminen</p>	<p>Kunnan ja Lounean kesken on pidetty säännöllisiä yhteistyöpalaveria, joissa on käyty läpi tietohallinnon asioita ja kehittämistarpeita. Koko henkilöstölle järjestettiin tietoturva-auditointi, jonka tulokset käytiin työyksiköissä läpi. Kunnan tietoturvaohjeet on päivitetty.</p>

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
talouden mittarit			
- vuosikate % poistoista	121,4 %	41,9 %	113,51 %
- lainamäärä, € ja €/asukas	1,7 milj. € / 878 €/as.	1,7 milj. € / 850 €/as.	1,4 milj. € / 727 €/as.
- taseen ylijäämä €	3,8 milj. €		3,9 milj. €
- nettoinvestoinnit €	439 257 €	1 005 000 €	608 749 €
osavuosisiraportit	2	2-4	2
kunnan vuokra-asuntojen käyttöaste vuoden aikana keskimäärin	96,3 %	väh. 90 %	90 %
kunnan vuokra-asuntojen määrä 31.12.	82		77

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2023 01-12	Budjetti 2023 01-12	Poikkema euro	Poikkema %
Hallinto- ja talouspalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	2 010,17	600,00	-1 410,17	335.03
TUET JA AVUSTUKSET	42,10	0,00	-42,10	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	0,00	300,00	300,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	2 052,27	900,00	-1 152,27	228.03
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-215 518,04	-196 460,00	19 058,04	109.70
PALVELUJEN OSTOT	-127 535,25	-131 500,00	-3 964,75	96.98
AINEET, TARVIKKEET JA	-8 771,80	-11 040,00	-2 268,20	79.45
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 274,07	-8 630,00	-1 355,93	84.29
TOIMINTAKULUT yht.	-359 099,16	-347 630,00	11 469,16	103.30
TOIMINTAKATE	-357 046,89	-346 730,00	10 316,89	102.98
VEROTULOT	3 650 773,36	3 947 000,00	296 226,64	92.49
VALTIONOSUUDET				
KUNNAN PERUSPALVELUJE	1 802 042,00	1 788 000,00	-14 042,00	100.79
MUUT VALTIONOSUUDET	-34 709,00	-61 000,00	-26 291,00	56.90
VALTIONOSUUDET yht.	1 767 333,00	1 727 000,00	-40 333,00	102.34
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
KORKOTUOTOT	23 416,18	3 200,00	-20 216,18	731.76
MUUT RAHOITUSTUOTOT	8 161,01	3 300,00	-4 861,01	247.30
KORKOKULUT	-33 123,91	-9 000,00	24 123,91	368.04
MUUT RAHOITUSKULUT	-77,00	0,00	77,00	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	-1 623,72	-2 500,00	-876,28	64.95
VOOSIKATE	5 059 435,75	5 324 770,00	265 334,25	95.02
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-16 742,42	-17 060,00	-317,58	98.14
POISTOT JA ARVONALENTUM	-16 742,42	-17 060,00	-317,58	98.14
TILIKAUDEN TULOS	5 042 693,33	5 307 710,00	265 016,67	95.01
POISTOERON LISÄYS (+) T	23 000,04	23 040,00	39,96	99.83
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	5 065 693,37	5 330 750,00	265 056,63	95.03
yht.	5 065 693,37	5 330 750,00	265 056,63	95.03
TULOSLASKELMA yht.	5 065 693,37	5 330 750,00	265 056,63	95.03

Tulosalue: Henkilöstöpalvelut

Tulosalueen esihenkilö:
Hallintojohtaja Heini Luoma

Kustannuspaikat: 3311 Palkkahallinto, 3312 Yhteistyötoimikunta, 3313 Työterveyshuolto, 3314 Muut henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus:

Henkilöstöpalveluissa hoidetaan kunnan henkilöstöhallinnon tehtävät ja palkkalaskenta. Henkilöstöpalvelut vastaa mm. työterveyshuollon järjestämisestä, tyhy-toiminnasta, virka- ja työehtosopimusten täytäntöönpanon valmistelusta, henkilöstöohjeiden ja -raporttien laatimisesta ja ylläpitämisestä sekä toimialojen neuvonnasta henkilöstöasioissa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Henkilöstöhallinnossa tavoitteena on henkilöstön hyvän työkyvyn ja työtyytyväisyyden pysyminen edelleen korkealla tasolla, sairauspoissaolojen vähäinen määrä sekä avoin ja keskusteleva toimintakulttuuri työyksiköissä ja työyksiköiden välillä. Työhyvinvointikyselyissä tärkeimmiksi kehittämis-kohteiksi on noussut johtaminen ja tiedonkulku.

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Sote-uudistuksen hallittu toteutus niin siirtyvän kuin kuntaan jäävän henkilöstön osalta.	Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa vuodenvaihteen sote-muutoksessa. Toimintojen uudelleen järjestelyt kunnassa sote-uudistuksen jälkeen.	Muutoksen valmistelu jatkui osittain vielä vuoden 2023 alkupuolella. Toimintoja on järjestelty. Kunnassa työpanosta on tarvittu myös Varhan kanssa tehtävään yhteistyöhön.
Henkilöstön hyvän työkyvyn ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Toimiva ja turvallinen työympäristö Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa. Päätös työterveyshuollon sopimuksen optiosta 28.2.2023 mennessä. Monipuolinen tyhy-toiminta Kannustava johtaminen Sujuva tiedottaminen <u>Mittarit:</u> - Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien ennaltaehkäisy ja seuranta - Säännölliset yhteistyöpalaverit työterveyshuollon kanssa ja ratkaisujen etsiminen ongelmatilanteissa - Työpaikkaselvityksissä ja riskien arvioinnissa ilmenneet kehittämistarpeet - Työhyvinvointikyselyn tulokset - Kehityskeskustelut ja muu palaute	Tilat ja työvälineet pidetään kunnassa ja ilmenneet puutteet on korjattu. On toteutunut. Optio otettiin käyttöön. On toteutunut. Kunnassa on käytössä myös SmartumPay -palvelu. Esihenkilöillä on ollut koulutusta ja keskinäistä vertaistukea. Tiedottamista on tehostettu. Poissaolot on käyty läpi työterveyshuollon kanssa. Työterveyshuollon kanssa on pidetty yhteistyöpalavereja ja työntekijäkohtaisia tapaamisia. Palautteet on käyty läpi mm. yhteistyötoimikunnassa. V. 2023 ei ole ollut kyselyä.

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Sairauspoissaolopäivät, työpäivää/henkilö	10,49		6,41
Tehdyt työpaikkaselvitykset ja -tarkastukset	3 / 1		2 / 1

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Henkilöstöpalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
TUET JA AVUSTUKSET	31 821,51	28 000,00	-3 821,51	113.65
TOIMINTATUOTOT yht.	31 821,51	28 000,00	-3 821,51	113.65
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-51 595,01	-49 750,00	1 845,01	103.71
PALVELUJEN OSTOT	-48 718,95	-65 850,00	-17 131,05	73.98
AINEET, TARVIKKEET JA	-220,12	-1 150,00	-929,88	19.14
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 154,70	-7 300,00	-2 145,30	70.61
TOIMINTAKULUT yht.	-105 688,78	-124 050,00	-18 361,22	85.20
TOIMINTAKATE	-73 867,27	-96 050,00	-22 182,73	76.91
VUOSIKATE	-73 867,27	-96 050,00	-22 182,73	76.91
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-12 861,36	-12 750,00	111,36	100.87
POISTOT JA ARVONALENTUM	-12 861,36	-12 750,00	111,36	100.87
TILIKAUDEN TULOS	-86 728,63	-108 800,00	-22 071,37	79.71
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-86 728,63	-108 800,00	-22 071,37	79.71
yht.	-86 728,63	-108 800,00	-22 071,37	79.71
TULOSLASKELMA yht.	-86 728,63	-108 800,00	-22 071,37	79.71

Tulosalue: Muut tehtävät

Tulosalueen esihenkilö:
Hallintojohtaja Heini Luoma

Kustannuspaikat: 3411 Keskuskeittiö, 3412 Palveluauto, 3413 Ympäristöterveydenhuolto, 3414 Muut ostopalvelut, 3415 Maaseututoimen hallinto

Toiminta-ajatus:

Keskuskeittiö tuottaa ateriat kouluun ja päiväkoteihin. Sote-uudistuksen toteutuessa pyritään löytämään toimiva ratkaisu hyvinvointialueen kanssa ateriapalvelujen tuottamiseen. Elintarvikehankinnoissa noudatetaan vastuullisuuden periaatteita. Tuotteiden puhtauteen ja turvalliseen alkuperään kiinnitetään erityistä huomiota. Elintarvikehankinnoissa huomioidaan Valtioneuvoston periaatepäätökset lähiruoan ja luomuruoan lisäämisestä julkisissa keittiöissä. Valtioneuvoston periaatepäätöksissä tavoitteena on, että julkisissa keittiöissä tarjotusta ruoasta 20 % on luomua, lähiruoan osuutta lisätään ja pyritään järjestelmällisesti vähentämään ruokahävikkiä sekä lisäämään energia- tehokkuutta.

Kunnan metsien hoito toteutetaan yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa. Lounais-Suomen metsäkeskus on laatinut kunnan metsänhoitosuunnitelman, jonka kunnanhallitus on hyväksynyt.

Maaseututoimen palveluiden tavoitteena on turvata EU-lainsäädännön vaatimusten täyttyminen, huolehtia tulvavahinkojen ja riistavahinkojen arvioinnista, pitää eläinrekisteriasiat ajan tasalla sekä tehdä hukkakaurakatselmuksia. Maaseutupalvelut on nimetty paikalliseksi maaseutuelinkeinoviranomaiseksi, joka hoitaa valtion kunnalle määräämät maaseutuhallinnon tehtävät. Liedon maaseutupalvelut käsittää seuraavat kunnat: Aura, Koski TI, Lieto, Marttila, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Raisio, Rusko ja Turku.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja ympäristöterveydenhuolto ostetaan Liedon kunnan hallinnoimilta yhteistoiminta-alueilta.

Kunnan maa- ja metsätilat hoidetaan yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Sote-uudistuksen toteutuminen vaikuttaa kunnan ateriapalveluiden toteuttamiseen ja keskuskeittiön toimintaan. Mahdolliset henkilöstömuutokset pyritään ratkaisemaan sisäisin tehtäväjärjestelyin.

Vuoden 2023 alussa keskuskeittiön tiloista osa vuokrattiin hyvinvointialueelle/Kaarealle, joka tuottaa tiloissa hyvinvointialueelle aterioita. Kunnan keskuskeittiöstä siirtyi kolme henkilöä Kaarean palvelukseen. Keittiöön jäi kolme työntekijää. Keskuskeittiössä valmistetaan koulun ja varhaiskasvatuksen ateriat.

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Keskuskeittiö tarjoaa ravitsemis-suositusten mukaista maittavaa ja terveellistä ruokaa turvallisista ja mahdollisimman tuoreista elintarvikkeista	Seurataan asiakastytyvää kyselyillä.	Keväällä tehtiin kysely koululaisille ja esikoululaisille. Enimmäkseen ruokaan oltiin tyytyväisiä.
Ruoan alkuperämaa kerrotaan asiakkaille. Lisätään luomuruoan osuutta.	Elintarvikkeiden kotimaisuusastetta seurataan vuosittain. Kotimaisuusaste on vähintään 90 %. Tilastoidaan luomuruoan osuus.	Elintarvikkeiden kotimaisuusaste oli 86,7 %. Luomuruoan osuus oli 4,5 % (edellisenä vuonna 3,5 %)
Ruokahävikin pienentäminen Biojätekeräyksen toteuttaminen onnistuneesti	Ruokahävikin mittaaminen otannalla Keskuskeittiön biojätteestä kerätään 100 %, jos biojätteen keräys toteutuu alueella.	Ruokahävikkiä mitattiin otannalla kaksi kahden viikon jaksoa. Otannan perusteella ruokahävikin määrä oli 8,6 kg/pv, mikä on hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Biojätekeräys ei toteutunut vielä vuonna 2023. Se on käynnistymässä vuonna 2024.
Suunnitellaan kunnan metsien hoito luonnon monimuotoisuus ja luontoarvot huomioiden	Metsän hoidon ja hakkuiden toteuttamistapa	Huomioidaan hakkuiden tullessa ajankohtaiseksi. Vuonna 2023 ei ollut hakkuita.

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Keittiö:			
- ateriasuoritteet vuoden aikana	125 044		55895*
- ateriasuoritteen hinta	4,61 €		4,57 €
- elintarvikkeiden kotimaisuusaste	89,1 %		86,7 %
- luomuelintarvikkeiden osuus	3,5 %		4,5 %
Maaseutupalvelut			
- Tukea saaneet maatilat	112		110

*Ateriasuoritteiden määrä pieneni noin 69 000 (-55 %) sote-muutoksen johdosta, kun kunta ei voinut toimittaa aterioita palvelukeskukseen ja ateriapalvelun asiakkaille enää 1.1.2023 alkaen.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Muut tehtävät				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	32 990,03	0,00	-32 990,03	0.00
TUET JA AVUSTUKSET	52,97	0,00	-52,97	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	110,61	4 400,00	4 289,39	2.51
TOIMINTATUOTOT yht.	33 153,61	4 400,00	-28 753,61	753.49
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-129 587,98	-135 370,00	-5 782,02	95.73
PALVELUJEN OSTOT	-87 055,24	-104 930,00	-17 874,76	82.97
AINEET, TARVIKKEET JA	-77 625,58	-180 300,00	-102 674,42	43.05
MUUT TOIMINTAKULUT	-453,93	-700,00	-246,07	64.85
TOIMINTAKULUT yht.	-294 722,73	-421 300,00	-126 577,27	69.96
TOIMINTAKATE	-261 569,12	-416 900,00	-155 330,88	62.74
VUOSIKATE	-261 569,12	-416 900,00	-155 330,88	62.74
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-12 328,92	-10 270,00	2 058,92	120.05
POISTOT JA ARVONALENTUM	-12 328,92	-10 270,00	2 058,92	120.05
TILIKAUDEN TULOS	-273 898,04	-427 170,00	-153 271,96	64.12
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-273 898,04	-427 170,00	-153 271,96	64.12
yht.	-273 898,04	-427 170,00	-153 271,96	64.12
TULOSLASKELMA yht.	-273 898,04	-427 170,00	-153 271,96	64.12

Tulosalue: Elinvoimapalvelut

Tulosalueen esihenkilö:

kunnanjohtaja Carita Maisila (30.6.2023 saakka) ja Anne Ahtiainen (1.10.2023 alkaen)

Kustannuspaikat: 3511 Yritys- ja elinkeinopalvelut, 3512 Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit, 3513 Yhdistystoiminta, 3514 Joukkoliikenne, 3515 Muut elinvoimapalvelut, 3516 Työllistämispalvelut, 3517 Avustukset, 3518 Hankkeet, 3519 Tapahtumat ja markkinointi, 3520 Työmarkkinatuen kuntaosuus

Toiminta-ajatus:

Marttilassa toimiville yrityksille tarjotaan hyvät ja kattavat elinkeinopalvelut. Kunnan ja elinkeinolaisten yhteistyö on mutkatonta, sujuvaa ja arvostavaa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kunta tekee aktiivista yhteistyötä yritysten ja yrittäjäyhdistyksen kanssa. Kerran kuukaudessa järjestetään säännöllisesti vapaamuotoinen kahvitilaisuus yrittäjille.

Elinkeinoyhteistyötä tehdään Kosken TI kunnan kanssa ja toimialaa kannustetaan yhteistyöhön koko Auranmaan alueella.

TE-palvelut siirretään kunnille 1.1.2025. Uudistus liittyy hallitusohjelman työllisyystavoitteeseen ja kuntien vastuun vahvistamiseen työllisyyspalveluissa. Hallitus esittää, että palvelut siirretään kunnille tai useammasta kunnasta muodostuville yhteistoiminta-alueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Kuntien yhteistoimintasopimukset pitää tehdä 31.10.2023 mennessä. Kuntien rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa.

Valtion maksama tuki joukkoliikenteeseen on viime vuosina pienentynyt ja kuntien rahoitusosuus kasvanut.

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Joustavat, kattavat elinkeinopalvelut ja mutkaton yhteistyö yrittäjien kanssa.	Yrityskontaktien määrä, yrittäjiltä saatava palaute	Kontaktien määrä on kasvanut. Yhteistyössä yrittäjien kanssa Rakenna ja sisusta -messuilla Turussa, Koti Marttilaan -tapahtuma sekä yrittäjäristeily. Aamukahvit kerran kuussa. Yrittäjänpäivänä allekirjoitettiin kunnan ja yrittäjäyhdistyksen välinen elinvoimalupaus.
Elinvoimaohjelman laatiminen	Ohjelmatyö ja ohjelman hyväksyminen	Elinvoimaohjelmatyötä tehtiin aktiivisesti ja laajalla pohjalla kevään ajan. 6.3. laaja elinvoimailta 5.4. valtuustoseminaari Kunnanhallitus hyväksyi elinvoimaohjelman toukokuussa.
Ihmisiä kiinnostavia tapahtumia järjestetään kunnan alueella vuoden mittaan	Kuntayhteisön vahvistaminen ja järjestettävien tapahtumien kävijämäärän kasvattaminen	Koti Marttilaan -tapahtuma 1.4.sai mukaan yli 70 näytteilleasettajaa ja tapahtumaan osallistui yli 1000 kävijää. Kesällä toteutettiin Härkähumuviikko yhteistyössä Yrittäjäyhdistyksen kanssa sekä Marttilan perinnerakentamispäivä elokuussa. Marraskuussa järjestettiin Martin-

		päivä-messut.
Valmistautuminen TE-uudistukseen vuoden 2025 alussa	Ollaan mukana uudistuksen valmistelutyössä ja selvitetään eri vaihtoehtoja TE-palveluiden järjestämiseksi maakunnallisesti ja alueellisesti.	Marttila on mukana Salon työsuojelualueessa, johon kuuluvat lisäksi Someron kaupunki ja Kosken TI kunta. Yhteistyösopimus hyväksyttiin lokakuussa.
Työllisyysasteen lisääminen	Työllisyyden kuntakokeilu ja muut toimet työllisyysasteen nostamiseksi	Työllisyyden kuntakokeilu on jatkunut. Työttömyysaste kunnassa vaihteli vuoden aikana 5,8 ja 7,6 % välillä.

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
paikkakunnalla toimivat yritykset (sisältää alkutuotannon)	257		289
Toiminimi			150
Osakeyhtiö			93
Yksityinen elinkeinonharjoittaja			32
Kommandiittiyhtiö			11
Avoin yhtiö			2
Osuuskunta			1
Paikkakunnalla toimivat aktiiviset yritykset			212
Yrityspalveluiden henkilökohtaiset yrityskontaktit vuoden aikana	62	70	87
Päivittäiset linja-autovuorot Turkuun:			
Vakiovuorot	5	5	4
Pikavuorot	6	6	4
Päivittäiset linja-autovuorot Turusta:			
Vakiovuorot	5	5	4
Pikavuorot	6	6	3
Päivittäiset linja-autovuorot Saloon	1	2	2
Päivittäiset linja-autovuorot Salosta	2	2	3
Joukkoliikenteen tukeen käytetty kunnan rahoitus ja €/asukas	29 350 € 14,83 €/as.	11,90	30 610 € 15,85 €/as.
Työttömyysaste kunnassa 31.12.	7,4 %		7,5 %

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Elinvoimapalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	30 406,48	24 000,00	-6 406,48	126.69
TUET JA AVUSTUKSET	8 671,30	21 900,00	13 228,70	39.59
MUUT TOIMINTATUOTOT	22 692,16	15 000,00	-7 692,16	151.28
TOIMINTATUOTOT yht.	61 769,94	60 900,00	-869,94	101.43
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-82 363,15	-123 180,00	-40 816,85	66.86
PALVELUJEN OSTOT	-76 741,52	-110 650,00	-33 908,48	69.36
AINEET, TARVIKKEET JA	-5 328,18	-4 550,00	778,18	117.10
AVUSTUKSET	-81 925,11	-101 000,00	-19 074,89	81.11
MUUT TOIMINTAKULUT	-710,52	-100,00	610,52	710.52
TOIMINTAKULUT yht.	-247 068,48	-339 480,00	-92 411,52	72.78
TOIMINTAKATE	-185 298,54	-278 580,00	-93 281,46	66.52
VUOSIKATE	-185 298,54	-278 580,00	-93 281,46	66.52
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-2 576,44	-2 470,00	106,44	104.31
POISTOT JA ARVONALENTUM	-2 576,44	-2 470,00	106,44	104.31
TILIKAUDEN TULOS	-187 874,98	-281 050,00	-93 175,02	66.85
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-187 874,98	-281 050,00	-93 175,02	66.85
yht.	-187 874,98	-281 050,00	-93 175,02	66.85
TULOSLASKELMA yht.	-187 874,98	-281 050,00	-93 175,02	66.85

Tulosalue: Kaavoitus ja maaomaisuuden hallinta

Tulosalueen esihenkilö:

kunnanjohtaja Carita Maisila (30.6.2023 saakka) ja Anne Ahtiainen (1.10.2023 alkaen)

Kustannuspaikat: 3611 Yleis- ja asemakaavoitus, 3612 Arkkitehtipalvelu, 3613 Kunnan maa- ja metsätilat

Toiminta-ajatus:

Kunnalle kuuluvat yleiskaavoitukseen ja asemakaavoitukseen liittyvät tehtävät sekä ne muut suunnittelutehtävät, jotka eivät kuulu muiden toimielinten tehtäväpiiriin. Kunnan elinvoimaisuuden vahvistaminen tarpeenmukaisella ja oikea-aikaisella kaavoituksella.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Marttilan kunnalla on voimassa oleva yhteistyösopimus aluearkkitehtitoiminnasta Kosken TI ja Oripään kuntien kanssa (Marttila hallinnointikunta).

Marttilan kunnan keskustaajaman kaavoitustilanne on hyvä ja valmiiksi kaavoitettuna on melko runsaasti sekä liike- että asuintontteja. Kunnan pitkäjänteinen maanhankintapolitiikka on mahdollistanut yhtenäisen yhdyskuntarakenteen toteutumisen.

Tavoite	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Energian tuotantomahdollisuuksien kartoittaminen Marttilan alueella.	Tuuli- ja aurinkovoimakartoituksen toteuttaminen kunnan alueella. Pienten aurinkovoimaloiden perustamisen edistäminen.	Koko kunnan kattava tuulivoimakartoitus valmistui loppuvuodesta 2022 ja sen yhteydessä löytyi yksi aurinkovoimalalle soveltuva alue. Vuoden 2023 syksyllä yksi tuulivoimayhtiö aloitti tuulivoimayhtiön kartoittamisen kunnan alueella. Lisäksi loppuvuodesta tuli vireille aurinkoenergiahanke kunnan alueella.
Kirjaston piha-alueen toiminnallisuuden monipuolistaminen erilaisissa tapahtumissa.	Kirjaston piha-alueen tarkempi suunnittelu ja mahdollisesti muutostöiden aloittaminen.	Kirjaston piha-alueen kehittämistä käsiteltiin talousarvioseminaarissa 11.9. Hankkeen toteuttamista siirretään myöhemmäksi ja suunnitellaan edullisemmalla ratkaisulla.
Teollisuusalueen jatko-osan kaavoittaminen	Kaavan vireilletulo	Kaavoitusta ei ole vielä aloitettu.

Tunnusluvut	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
vahvistetut kaavat/kaavamuutokset	0	1	0

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2023 01-12	Budjetti 2023 01-12	Poikkema euro	Poikkema %
Kaavoitus ja maaomaisuuden				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	31 180,46	39 200,00	8 019,54	79.54
MUUT TOIMINTATUOTOT	12 214,48	0,00	-12 214,48	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	43 394,94	39 200,00	-4 194,94	110.70
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-39 410,33	-44 880,00	-5 469,67	87.81
PALVELUJEN OSTOT	-9 108,96	-13 050,00	-3 941,04	69.80
AINEET, TARVIKKEET JA	-456,07	-500,00	-43,93	91.21
MUUT TOIMINTAKULUT	348,44	-750,00	-1 098,44	-46.46
TOIMINTAKULUT yht.	-48 626,92	-59 180,00	-10 553,08	82.17
TOIMINTAKATE	-5 231,98	-19 980,00	-14 748,02	26.19
VUOSIKATE	-5 231,98	-19 980,00	-14 748,02	26.19
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-548,28	-550,00	-1,72	99.69
POISTOT JA ARVONALENTUM	-548,28	-550,00	-1,72	99.69
TILIKAUDEN TULOS	-5 780,26	-20 530,00	-14 749,74	28.16
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-5 780,26	-20 530,00	-14 749,74	28.16
yht.	-5 780,26	-20 530,00	-14 749,74	28.16
TUOSLASKELMA yht.	-5 780,26	-20 530,00	-14 749,74	28.16

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tulosalue: Hallinto

Tilivelvollinen viranhaltija sivistystoimessa:
Rehtori-sivistysjohtaja Satu Virtanen

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan tehtävänä on varmistaa koulutuksen perusturva ja taata Marttilan kunnan varhaiskasvatuksen asiakkaiden, perusopetuksen oppilaiden, toisen asteen opiskelijoiden ja muiden opetuspalvelujen käyttäjien yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ja korkeatasoiseen päivähoitoon, oppimiseen ja opiskeluun.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Toimintaa jatketaan nykyisessä toimintaympäristössä.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Sivistyslautakunnan erityisenä tavoitteena on syrjäytymisen ennaltaehkäisy. Tavoitteena on jatkaa toimintaa koulukiusaamisen kartoittamiseksi ja ehkäisemiseksi yhteistyössä kuntien alakoulujen ja yläkoulun kanssa. Lisäksi tavoitteena on kartoittaa lasten ja nuorten harrastustoimintaa sekä varmistaa, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on harrastus, mikäli niin toivovat. Erityisopetus on luonnollinen osa opetusta ja oppilaan integroituminen tapahtuu joustavasti niin yleisopetuksesta erityisopetukseen kuin päinvastoin.

Yhteistyö erityisluokanopettaja, erityisopettajan ja luokanopettajien välillä toimii hyvin. Koulukäynninohjaajaresurssi on hyvä ja ohjaajista on saatu hyvää tukea oppilaiden oppimisessa.

Opiskelijahuolto siirtyi 2023 alusta Varhalle. Koulupsykologi meillä on pysynyt jo vuosia samana. Kuraattori vaihtui kevään aikana pariin otteeseen, mutta syksystä 2023 saatiin vakituinen kuraattori. Terveystoimintaa meillä ei ole omaa. Terveystoimintaa on vuoden aikana vaihtunut useasti.

Marttilan kunta pääsi syksyllä 2023 mukaan Harrastamisen Suomen malliin. Rahaa hankkeeseen saatiin haettua vähemmän. Hanke edellyttää, että harrastustoiminta on sellaista, jota oppilaat toivovat. Tästä oppilaille järjestettiin kysely keväällä 2023. Koululaisille on tarjottu liikuntakerhoja, askartelukerhoja, kokkikerhoja sekä näytelmäkerhoja.

Arviointitoimintaa kehitetään yhteisen koulutoimen strategian pohjalta tarkoituksena turvata koulutusta koskevan lainsäädännön toteutuminen, tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Marttilan koulussa oppilaille ja huoltajille pidetään arviointikeskustelut joulutammikuussa itsearviointin pohjalta. Kevätlukukauden päätteeksi oppilaat saavat lukuvuositodistuksen.

Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus seurata, ennaltaehkäistä ja puuttua varhaisesti koulupoissaoloihin. Marttila on syksystä 2023 ollut mukana Koulun kiinnittymisen ja varhaisen koulupoissaoloihin puuttumisen hankkeessa ja Marttilan koulussa seurataan poissaoloja hankkeen mallin mukaan.

Kosken TI ja Marttilan kuntien koulutoimen alueen yhteistyötä jatketaan tarkoituksena yhtenäisen perusopetuksen mukaisesti kehittää koulutointia.

Kosken TI ja Marttilan sivistysjohto on vuonna 2023 kokoontunut viisi kertaa keskustelemaan yhteisistä ja ajankohtaisista asioista. Alakoulun ja yläkoulun väliseen nivelvaiheeseen on järjestetty tiedonsiirtopalavereita sekä kouluun tutustumisia.

Marttilan koulun erityisopettajat ovat olleet mukana Kosken koulujen KONSU-toiminnassa, jossa on pohdittu yhteisiä erityisopetuksen ja opiskelijahuollon asioita.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNIT TUOTOT	69 659,14	66 000,00	-3 659,14	105.54
MAKSUTUOTOT	42 921,80	87 722,00	44 800,20	48.93
TUET JA AVUSTUKSET	10 005,48	17 400,00	7 394,52	57.50
MUUT TOIMINTATUOTOT	16 451,60	15 860,00	-591,60	103.73
TOIMINTATUOTOT yht.	139 038,02	186 982,00	47 943,98	74.36
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 808 817,16	-1 797 752,00	11 065,16	100.62
PALVELUJEN OSTOT	-1 053 075,56	-1 032 880,00	20 195,56	101.96
AINEET, TARVIKKEET JA T	-174 350,96	-179 420,00	-5 069,04	97.17
AVUSTUKSET	-103 000,17	-96 000,00	7 000,17	107.29
MUUT TOIMINTAKULUT	-44 301,17	-40 430,00	3 871,17	109.57
TOIMINTAKULUT yht.	-3 183 545,02	-3 146 482,00	37 063,02	101.18
TOIMINTAKATE	-3 044 507,00	-2 959 500,00	85 007,00	102.87
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	637,97	0,00	-637,97	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-179,74	0,00	179,74	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	458,23	0,00	-458,23	0.00
VUOSIKATE	-3 044 048,77	-2 959 500,00	84 548,77	102.86
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-61 616,40	-57 460,00	4 156,40	107.23
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-61 616,40	-57 460,00	4 156,40	107.23
TILIKAUDEN TULOS	-3 105 665,17	-3 016 960,00	88 705,17	102.94
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-3 105 665,17	-3 016 960,00	88 705,17	102.94
yht.	-3 105 665,17	-3 016 960,00	88 705,17	102.94
TULOSLASKELMA yht.	-3 105 665,17	-3 016 960,00	88 705,17	102.94

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Hallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-5 376,70	-4 520,00	856,70	118.95
PALVELUJEN OSTOT	-359,28	-150,00	209,28	239.52
AINEET, TARVIKKEET JA	-156,76	-100,00	56,76	156.76
TOIMINTAKULUT yht.	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54
TOIMINTAKATE	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54
VUOSIKATE	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54
TILIKAUDEN TULOS	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54
yht.	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54
TULOSLASKELMA yht.	-5 892,74	-4 770,00	1 122,74	123.54

Tulosalue: Perusopetus, Marttilan koulu

Tulosalueen esihenkilö: rehtori Satu Virtanen

Toiminta-ajatus

Laadukkaan ja tuloksellisen perusopetuksen antaminen koko ikäluokalle 1–6 -luokilla, mahdollisuuksien mukaan integroiden erityisopetus omassa lähikoulussa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Opetusta annetaan seitsemässä (kevät 2023) tai kahdeksassa (syksy 2023) yleisopetuksen ryhmässä. Suurta ikäluokkaa 5.lk (syksy 2023) opetetaan kahdessa rinnakkaisluokassa. Syksyllä 2023 koulun aloittaa 27 ensimmäisen luokan oppilasta. Tarpeen on perustaa kaksi rinnakkaisluokkaa. Lisäksi opetusta annetaan pienryhmässä 1-6E.

Marttilan koulussa työskentelee:

1 rehtori

7(-8) luokanopettajaa

1 erityisopettaja

1 erityisluokanopettaja

valmistavan luokan opettaja (kevät 23)

4 koulunkäynnin ohjaajaa

Arvio riskitekijöistä

- Koulukuljetukset ovat haaste. Kuljetusoppilaita on paljon. Syksystä 2023 Halikon liikenne on hoitanut koulukuljetukset. Alkukankeuksien jälkeen koulukuljetukset on saatu toimimaan hyvin. Talven sää toi haasteita kuljetuksiin.
- Lukujärjestysten tekoa haasta koulukuljetukset ja Harrastamisen Suomen mallin mukaan järjestetty kerhotoiminta.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kaikki koulun lapset ja aikuiset voivat hyvin.	<p>Panostetaan oppilashuollon toiminnan jatkumiseen hyvinvointialueelle siirryttäessä.</p> <p>Panostetaan hyviin käytöstapoihin ja toisten huomioon ottamiseen.</p> <p>Henkilökunnan työhyvinvointiin panostetaan koulutuksella sekä virkistystoiminnalla.</p>	<p>Oppilashuollon ammattihenkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle on tuonut haasteita. Kuraattori on vuonna 2023 vaihtunut kaksi kertaa ja terveydenhoitaja keväällä kaksi kertaa ja syksyllä lähes kuukausittain.</p> <p>Henkilöstölle järjestettiin huhtikuussa tilaisuus, jossa keskusteltiin vapaasti työhön liittyvistä sekä muista asioista. Pyritään jatkossakin pitämään yllä avointa keskustelua sekä järjestämään koko henkilöstölle tilaisuuksia. Henkilöstöstrategian valmistuttua, on käyty myös aiheesta keskusteluja.</p> <p>Oppilaiden käytöstavat ovat tuottaneet toistuvasti huolta. Parin luokan kanssa on erityisesti panostettu toisten huomiointiin ja hyväksymiseen. Sähkötupakka, ilkivalta ja varastelu ovat olleet murheena kuuden luokan kanssa (syksy 2023).</p>
Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa.	<p>Koronatilanteen tasaantuessa käynnistetään yhteistyötä luokkien kesken, panostetaan kummioppilastoimintaan sekä oppilaskunnan hallituksen toimintaan ja oppilaiden vaikutusmahdollisuuksiin.</p> <p>Herätellään hiipunutta yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Vierailaan paikallisissa yrityksissä ja yhteisöissä. Otetaan vastaan vieraita.</p> <p>Suunnataan ulos koulurakennuksesta opetussuunnitelman puitteissa.</p>	<p>Oppilaskunnan hallituksen toiminta on saatu käynnistettyä. Myös kummioppilastoiminta sekä yhteistyö eskarin ja muiden varhaiskasvatuksen ryhmien kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kirjastoyhteistyö -Teatteriesitys Ollilan nuorisoseuran talolla -Fulbright-opettajan (USA) vierailu koulussa -Ehyt- peli- ja päihdekasvatus -Ankkuritiimi Loimaa -Walter-työpaja

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ts 2023	Tp 2023
Oppilasmäärä/lukuvuosi	157	146	155	148
Yleisopetuksen luokkatunnit	208	208	203	208
Erityisopetuksen luokkatunnit	50	48	50	49
Kuljetusoppilaita	88	80	75	76
Kuljetuskustannukset/oppilas	2112 €	2362 €	2400 €	2635 €

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Perusopetus Marttilan koulu				
TUOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	66 311,00	66 000,00	-311,00	100.47
TUET JA AVUSTUKSET	-11 940,42	4 000,00	15 940,42	-298.51
MUUT TOIMINTATUOTOT	31,95	0,00	-31,95	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	54 402,53	70 000,00	15 597,47	77.72
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-813 355,92	-828 530,00	-15 174,08	98.17
PALVELUJEN OSTOT	-954 325,40	-929 400,00	24 925,40	102.68
AINEET, TARVIKKEET JA	-85 134,15	-97 000,00	-11 865,85	87.77
MUUT TOIMINTAKULUT	-9 911,94	-6 000,00	3 911,94	165.20
TOIMINTAKULUT yht.	-1 862 727,41	-1 860 930,00	1 797,41	100.10
TOIMINTAKATE	-1 808 324,88	-1 790 930,00	17 394,88	100.97
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSKULUT	-96,47	0,00	96,47	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	-96,47	0,00	96,47	0.00
VUOSIKATE	-1 808 421,35	-1 790 930,00	17 491,35	100.98
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-30 027,12	-25 870,00	4 157,12	116.07
POISTOT JA ARVONALENTUM	-30 027,12	-25 870,00	4 157,12	116.07
TILIKAUDEN TULOS	-1 838 448,47	-1 816 800,00	21 648,47	101.19
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-1 838 448,47	-1 816 800,00	21 648,47	101.19
yht.	-1 838 448,47	-1 816 800,00	21 648,47	101.19
TUOSLASKELMA yht.	-1 838 448,47	-1 816 800,00	21 648,47	101.19

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Perusopetus ostopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
PALVELUJEN OSTOT	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
TOIMINTAKULUT yht.	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
TOIMINTAKATE				
	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
VUOSIKATE				
	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
TILIKAUDEN TULOS				
	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)				
	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
yht.	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47
TULOSLASKELMA yht.	-13 591,28	-32 000,00	-18 408,72	42.47

Tulosalue: Muut opetuspalvelut / Auranlaakson kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan tehtävänä on varmistaa koulutuksen perusturva ja taata Marttilan kunnan muiden opetuspalvelujen käyttäjien yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ja korkeatasoiseen opiskeluun.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kansalaisopisto tarjoaa opiston toimialueen (Aura, Marttila, Oripää ja Pöytyä) asukkaille mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen, persoonallisuuden monipuoliseen kehittämiseen, elämänhallinnan parantamiseen sekä kansalaisvalmiuksien kartuttamiseen. Koulutus on pääasiassa yleissivistävää ja ei-tutkintotavoitteista. Opetuspalvelujen tarjoamisessa ja opetuksen toteutuksessa huomioidaan erilaiset käyttäjäryhmät. Mahdollisuuksien mukaan opetusta järjestetään eri alueilla asuville nimenomaan lähipalveluna.

Marttilan koulun tilat ovat Auranlaakson kansalaisopiston käytössä.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Toiminnan tavoitteena on laadukkaan - ja väestön osaamistarpeita vastaavan - vapaan sivistystyön opetuksen tuottaminen.

Tärkeä kehittämisen kohde on verkkovälitteinen koulutus, jota hyödyntäen opiston opetustarjontaa pystytään laajentamaan niihinkin aineisiin ja aihealueisiin, joissa lähiopetus ei ole mahdollista. Koronatilanteen myötä verkko-opetuksen merkitys on kasvanut.

Marttilassa vuosittainen opetustuntitavoite vuonna 2024 on noin 950 tuntia, kurssilaisten yhteenlaskettu tavoitemäärä 460 ja netto-opiskelijoiden tavoiteluku 220 henkilöä.

Kansalaisopiston 11-jäseninen johtokunta piti vuoden 2023 aikana kaikkiaan viisi kokousta. Marttilasta johtokuntaan kuuluvat Merja Tuominen ja Tapani Yli-Mattila.

Vuonna 2023 Marttilassa järjestettiin opetusta 952 tuntia ja kurssilaisia oli yhteensä 464 (naisia 372 ja miehiä 92). Kursseille osallistui vuonna 2023 yhteensä 216 eri henkilöä (eli ns. netto-opiskelijat), joista naisia 174 ja miehiä 42. Netto-opiskelijoissa eivät ole mukana luennoilla käyneet.

Toteutuneita kursseja 2023 oli 43, kun niitä oli suunniteltuna 53.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Muut opetuspalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-1 895,31	-2 020,00	-124,69	93.83
PALVELUJEN OSTOT	-39 079,66	-20 000,00	19 079,66	195.40
AINEET, TARVIKKEET JA	-2,88	0,00	2,88	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09
TOIMINTAKATE	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09
VOUSIKATE	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09
TILIKAUDEN TULOS	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09
yht.	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09
TULOSLASKELMA yht.	-40 977,85	-22 020,00	18 957,85	186.09

Tulosalue: Varhaiskasvatus

Tulosalueen esihenkilö: vs. varhaiskasvatusjohtaja Pia Päivänsäde, 10.8.2023 alkaen
Maria Piirainen

Toiminta-ajatus

Lasten varhaiskasvatuksessa järjestetään lakisäätiset varhaiskasvatuspalvelut alle kouluikäisille. Palvelut tuotetaan perhepäivähoitona, päiväkotihoidon ja lastenhoidon tukena. Varhaiserityiskasvatuspalveluista vastaa Marttilan kunnan oma varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO). Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille kouluvalmiuksien kehittämiseksi. Leikkikenttätöimintää järjestetään yhteistyössä MLL:n ja seurakunnan kanssa. Yksityinen päivähoito täydentää kunnallisia palveluja ja sen valvonta kuuluu kunnalle.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea perheiden kasvatustehtävää sekä edistää lasten tasa-painoista kehitystä ja oppimista.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa tuetaan koulun ja kodin kasvatustyötä. Edistetään lapsen hyvinvointia ja ennaltaehkäistään syrjäytymistä.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kaikille varhaiskasvatuspaikkaa hakeneille pystytään myöntämään paikka lain edellyttämällä tavalla. Ostopalveluun ei toistaiseksi ole tarvetta.

Kisarinteen päiväkodin alaisuudessa on 5 ryhmää. 2 (Nappulat ja Viikarit) toimii Kisatiellä, 2 ryhmää (Leipurit ja Myllärit) Myllypellontiellä ja 1 ryhmä (Esikko) Metsäniityntiellä esikoulun yhteydessä. Toimintapäivät ovat klo 5.30–17.30 välisellä ajalla. Vuorohoitoa järjestetään Myllypellontiellä tai Kisatiellä, riippuen kumman yksikön lapset sitä tarvitsevat.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään toimitalo Huvilassa ja toimintaan mukaan pääsevät kaikki sinne hakeneet (ryhmän maksimikoko 30).

Varhaiskasvatuksessa työskentelee:

Varhaiskasvatusjohtaja

Varhaiskasvatuksen opettajia 5, joista 1 työskentelee esikoulussa

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 14

Päiväkotiapulaisia 2

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajia 3

Erityisavustaja (hankerahalla toukokuun 2023 loppuun)

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Erityisvarhaiskasvatuksen toteuttaminen uuden varhaiskasvatuslain mukaisesti.	Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaaminen Marttilan kuntaan.	Toimintakaudeksi 2023-2024 palkattiin määräaikaiseksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi Susanna Gontjarov.
Varhaiskasvatusjohtajan tehtävien hoitaminen lomien ja sairaslomien aikana.	Varhaiskasvatuksen varajohtajan nimeäminen ja perehdyttäminen tehtävään.	Lokakuussa 2024 Emmi Demasör aloitti varhaiskasvatuksen varajohtajana. Hän työskentelee 2 päivää viikossa päivähoitotoimistossa.
Varhaiskasvatuksessa yhteistyön sujuvoittaminen vanhempien kanssa.	Sähköisen toimintajärjestelmän selvittäminen ja käyttöönotto.	On selvitelty sähköisiä toimintajärjestelmiä ja todettu niiden olevan liian kalliita suhteessa asiakasmäärään.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ts 2023	Tp 2023
Hoitopäivät varhaiskasvatuksessa	7738	10360	9000	8142
Lapsia varhaiskasvatuksessa	71	93	70	70
Oppilaita esiopetuksessa	21	28	14	13
Oppilaita aamu- ja iltapäivätoiminnassa	30	20	25	25

Arvio keskeisimmistä riskitekijöistä

- Uuden varhaiskasvatuslain ja kolmiportaisen tuen mallin tuomat haasteet. Tehostetun ja erityisen tuen lapset huomioitava (ryhmäkoiko tai henkilöstöresurssi).
- Varhaiskasvatuksen opettajia ja varhaiskasvatuksen erityisopettajia on vaikea saada. Kysyntä koko Suomessa on suuri.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Varhaiskasvatus				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	3 348,14	0,00	-3 348,14	0.00
MAKSUTUOTOT	42 921,80	87 722,00	44 800,20	48.93
TUET JA AVUSTUKSET	21 945,90	13 400,00	-8 545,90	163.78
MUUT TOIMINTATUOTOT	16 419,65	15 860,00	-559,65	103.53
TOIMINTATUOTOT yht.	84 635,49	116 982,00	32 346,51	72.35
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-988 189,23	-962 682,00	25 507,23	102.65
PALVELUJEN OSTOT	-45 719,94	-51 330,00	-5 610,06	89.07
AINEET, TARVIKKEET JA	-89 057,17	-82 320,00	6 737,17	108.18
AVUSTUKSET	-103 000,17	-96 000,00	7 000,17	107.29
MUUT TOIMINTAKULUT	-34 389,23	-34 430,00	-40,77	99.88
TOIMINTAKULUT yht.	-1 260 355,74	-1 226 762,00	33 593,74	102.74
TOIMINTAKATE	-1 175 720,25	-1 109 780,00	65 940,25	105.94
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	637,97	0,00	-637,97	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-83,27	0,00	83,27	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	554,70	0,00	-554,70	0.00
VUOSIKATE	-1 175 165,55	-1 109 780,00	65 385,55	105.89
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-31 589,28	-31 590,00	-0,72	100.00
POISTOT JA ARVONALENTUM	-31 589,28	-31 590,00	-0,72	100.00
TILIKAUDEN TULOS	-1 206 754,83	-1 141 370,00	65 384,83	105.73
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-1 206 754,83	-1 141 370,00	65 384,83	105.73
yht.	-1 206 754,83	-1 141 370,00	65 384,83	105.73
TULOSLASKELMA yht.	-1 206 754,83	-1 141 370,00	65 384,83	105.73

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Tulosalueen esihenkilöt:

Kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen
Vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors

Toiminta-ajatus

Hyvinvointilautakunnan tehtäviin kuuluvat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut sekä nuorisopalvelut. Hyvinvointilautakunnan tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä eriarvoisuuden vähentäminen ja osallisuuden vahvistaminen.

Hyvinvointilautakunta johtaa ja kehittää alaistaan palvelualueetta ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Lautakunta edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Arvio lautakunnan olennaisista riskitekijöistä

Hyvinvointilautakunnan alaisissa yksiköissä on osittain yksintyöskentelyä ja toisinaan haastavia asiakastilanteita. Yksiköissä on toteutettu tiettyjä järjestelyjä, joilla työturvallisuutta saadaan parannettua. Asiaan pitää kiinnittää erityistä huomiota ja pyrkiä järjestämään työajat ja tehtävät niin, että riskit minimoidaan.

Kaikilla hyvinvointitoimialan hallinnoimilla tiloilla on pelastussuunnitelma, joita päivitetään tarpeen mukaan.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
HYVINVOINTILAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNIT TUOTOT	29 720,38	21 000,00	-8 720,38	141.53
MAKSUTUOTOT	338,85	250,00	-88,85	135.54
TUET JA AVUSTUKSET	8 903,47	2 750,00	-6 153,47	323.76
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 404,37	5 800,00	-1 604,37	127.66
TOIMINTATUOTOT yht.	46 367,07	29 800,00	-16 567,07	155.59
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-204 450,36	-194 660,00	9 790,36	105.03
PALVELUJEN OSTOT	-89 784,88	-96 380,00	-6 595,12	93.16
AINEET, TARVIKKEET JA T	-104 960,60	-120 430,00	-15 469,40	87.15
AVUSTUKSET	-17 000,00	-17 000,00	0,00	100.00
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 062,32	-2 000,00	-937,68	53.12
TOIMINTAKULUT yht.	-417 258,16	-430 470,00	-13 211,84	96.93
TOIMINTAKATE	-370 891,09	-400 670,00	-29 778,91	92.57
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	98,27	0,00	-98,27	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-3,06	0,00	3,06	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	95,21	0,00	-95,21	0.00
VUOSIKATE	-370 795,88	-400 670,00	-29 874,12	92.54
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-102 815,51	-102 250,00	565,51	100.55
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-102 815,51	-102 250,00	565,51	100.55
TILIKAUDEN TULOS	-473 611,39	-502 920,00	-29 308,61	94.17
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-473 611,39	-502 920,00	-29 308,61	94.17
yht.	-473 611,39	-502 920,00	-29 308,61	94.17
TULOSLASKELMA yht.	-473 611,39	-502 920,00	-29 308,61	94.17

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Hallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-3 722,03	-5 480,00	-1 757,97	67.92
PALVELUJEN OSTOT	-146,75	-500,00	-353,25	29.35
AINEET, TARVIKKEET JA	-438,42	-50,00	388,42	876.84
TOIMINTAKULUT yht.	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43
TOIMINTAKATE	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43
VUOSIKATE	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43
TILIKAUDEN TULOS	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43
yht.	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43
TULOSLASKELMA yht.	-4 307,20	-6 030,00	-1 722,80	71.43

Tulosalue: Kirjastopalvelut

Tulosalueen esihenkilö: kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen

Toiminta-ajatus

Kirjasto palvelee asiakkaitaan monipuolisesti asiakkaan tarpeet huomioon ottaen. Kirjaston tehtävänä on toimia asiakkaidensa tietokeskuksena ja toiminnallaan edistää asiakkaidensa omaehtoista opiskelua ja virikkeellistä vapaa-aikaa. Asiakkaiden opastaminen tiedonhallintataitoihin on yksi kirjaston ydintehtävistä. Opastusta järjestetään sekä henkilökohtaisena opastuksena että ryhmille. Lukemiskulttuuria edistetään vaihtuvien kirjanäyttelyin ja erilaisten luku- ja kirjallisuuspiirien avulla. Kirjasto toimii yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa ja sen toiminta on ulospäin suuntautuvaa ja se on kiinteästi sidoksissa olemassa olevaan toimintaympäristöön.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kirjastopalveluja tarjotaan yhdessä toimipisteessä. Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton. Kirjasto on asukkaiden olohuone, jossa ihmiset ja sisällöt kohtaavat. Asiakkaiden käytössä on monipuolinen ja uusiutuva aineisto. Henkilökunta on osaavaa ja tilat viihtyisät. Kirjasto edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa sekä tarjoaa ohjausta ja tukea tiedon hankintaan sekä kansalaisvalmiuksien kehittämiseen.

Marttilan kunnankirjasto kuuluu Loimaan seudun kirjastokimppaan.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kirjasto tarjoaa uusiutuvan aineiston ja asiantuntevan ohjaus- ja asiakaspalvelun.	Hankinta-, lainaus- ja kävijämäärät	Toteutunut
Maahanmuuttajien kotouttamisen edistäminen	Kielen oppimista tukeva materiaali ja neuvonta	Toteutunut Kirjastoon on hankittu mm. suomen kielen oppimateriaalia.
Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja laajentaminen Loimaan seudun digiverkoston kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Kirjaston ja muiden toimijoiden antamat ohjauskerrat Digitaalinen aineisto Säännöllinen digituki	Toteutunut e-Press sanomalehtipalvelu Loisto-kirjastojen yhteinen e-aineisto Säännöllinen digituki loppui 31.7.2023.
Koulu yhteistyön syventäminen	Luokkakäynnit	Toteutunut Säännölliset kirjastokäynnit jokaisella luokka-asteella. Kirjavinkkausta on annettu joka luokka-asteelle.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Lainaus	32449	30632	36000	30524
Kävijämäärä	12432	14114	18000	16492
Lainaajat	600	666	730	661
Hankinta	1419	1784	1400	1671
Digitaalisten palvelujen ohjauskerrat	89	86	100	78

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Kirjastopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	36,36	0,00	-36,36	0.00
TUET JA AVUSTUKSET	2 030,24	2 000,00	-30,24	101.51
MUUT TOIMINTATUOTOT	151,52	0,00	-151,52	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	2 218,12	2 000,00	-218,12	110.91
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-74 447,97	-71 510,00	2 937,97	104.11
PALVELUJEN OSTOT	-14 606,61	-23 500,00	-8 893,39	62.16
AINEET, TARVIKKEET JA	-50 191,85	-60 400,00	-10 208,15	83.10
MUUT TOIMINTAKULUT	-56,00	-500,00	-444,00	11.20
TOIMINTAKULUT yht.	-139 302,43	-155 910,00	-16 607,57	89.35
TOIMINTAKATE	-137 084,31	-153 910,00	-16 825,69	89.07
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	64,77	0,00	-64,77	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-0,94	0,00	0,94	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	63,83	0,00	-63,83	0.00
VUOSIKATE	-137 020,48	-153 910,00	-16 889,52	89.03
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-37 932,60	-37 930,00	2,60	100.01
POISTOT JA ARVONALENTUM	-37 932,60	-37 930,00	2,60	100.01
TILIKAUDEN TULOS	-174 953,08	-191 840,00	-16 886,92	91.20
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-174 953,08	-191 840,00	-16 886,92	91.20
yht.	-174 953,08	-191 840,00	-16 886,92	91.20
TULOSLASKELMA yht.	-174 953,08	-191 840,00	-16 886,92	91.20

Tulosalue: Kulttuuripalvelut

Tulosalueen esihenkilö: kirjastonhoitaja Taina Jurttila-Nurminen

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää, järjestää ja koordinoida kulttuuritoimintaa kunnassa. Museotoimen tulee säilyttää ja asettaa näytteille esineitä ja muuta aineistoa ihmisestä ja hänen elinympäristöstään sekä välittää kotiseututietoutta ja marttilalaista identiteettiä.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Kulttuuripalvelut edistää ja järjestää kunnassa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kulttuuripalvelut järjestää erilaisia kulttuuritilaisuuksia, teatterimatkoja ja kunnan vuotuisia juhlia.

Kulttuuritoiminta tukee kuntalaisten kulttuuriharrastusta tekemällä yhteistyötä kulttuurin- ja taiteenharrastajien kanssa tukemalla tapahtumien järjestämistä, osallistumalla tilaisuuksien markkinointiin, tarjoamalla kirjaston tiloja tapahtumien ja näyttelyiden pitopaikaksi.

Kulttuuripalvelut ylläpitää museotoimintaa eri sidosryhmien kanssa.

Organisoi vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa*

Osallistuu kesätoritoiminnan järjestämiseen.

Toimii aktiivisesti osana yhdistyskentän toiminnassa.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kulttuuripalvelut järjestää ja tarjoaa tiloja kulttuuritapahtumille ja näyttelyille sekä kansalaistoimintaan	Omat sekä ulkopuolisten järjestämät tapahtumat	Toteutunut. Tapahtumia on järjestetty yksin sekä yhteistyössä muiden tahojen kanssa.
Museon kesänäyttely yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Museon kävijämäärä	Toteutunut
Yhteistyön syventäminen eri toimijoiden kanssa	Järjestöyhteistyöohjeen laatiminen	Toteutunut. Hyväksytty KV 26.6.2023

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Järjestetyt tapahtumat ja näyttelyt	26	45	50	59
Tapahtumiin osallistujat	598	1911	1800	2099
Museon kävijämäärä	270	330	300	310
Yhdistysillat		3	4	3

Kulttuuripalvelut on osallistunut kesätoritoiminnan koordinointiin ja markkinointiin sekä kirjastolla järjestettyihin muiden toimijoiden tapahtumiin.

* Siirtynyt hyvinvointikoordinaattorille keväällä 2023

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Kulttuuripalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	36,36	0,00	-36,36	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	835,46	1 000,00	164,54	83.55
TOIMINTATUOTOT yht.	871,82	1 000,00	128,18	87.18
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-10 055,05	-16 470,00	-6 414,95	61.05
PALVELUJEN OSTOT	-9 344,54	-20 300,00	-10 955,46	46.03
AINEET, TARVIKKEET JA	-1 102,04	-3 500,00	-2 397,96	31.49
MUUT TOIMINTAKULUT	-8,06	-500,00	-491,94	1.61
TOIMINTAKULUT yht.	-20 509,69	-40 770,00	-20 260,31	50.31
TOIMINTAKATE	-19 637,87	-39 770,00	-20 132,13	49.38
VUOSIKATE	-19 637,87	-39 770,00	-20 132,13	49.38
TILIKAUDEN TULOS	-19 637,87	-39 770,00	-20 132,13	49.38
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-19 637,87	-39 770,00	-20 132,13	49.38
yht.	-19 637,87	-39 770,00	-20 132,13	49.38
TULOSLASKELMA yht.	-19 637,87	-39 770,00	-20 132,13	49.38

Tulosalue: Liikuntapalvelut

Tulosalueen esihenkilö: Vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors

Toiminta-ajatus

Järjestää kuntalaisille liikuntatoimintaa tasapuolisesti ikään ja sukupuoleen katsomatta, jokaiselle jotakin. Luoda kuntaan perusliikuntapaikat ja vastata niiden asianmukaisesta käytöstä. Luoda toimintaedellytyksiä paikkakunnalla toimiville urheiluseuroille sekä avustaa seuroja taloudellisesti.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Liikuntapaikat: Liikennepuisto, Palaisten uimaranta, Martintalo, kuntosali, yleisurheilukenttä, skeittipuisto, kuntorata/latu, kuntoportaat, jääkiekkorata/hiekkakenttä, frisbeegolfrata, jalkapallonurmi, beach volley-kentät, koripallokenttä ja tenniskentät.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Urheilukentän kunnostaminen.	Urheilukentän kunnostussuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.	Toteutunut, kalustohankinnat vuoden 2024 puolella.
Selvitetään etukäteen mm. kansalaisopiston kanssa syksyn ryhmien/kurssien tarjontaa/viikonpäiviä.	Kuntalaisille selkeämpi tarjonta kauden alussa ja päällekkäisyyksien vähentäminen sekä toiveisiin vastaaminen.	Osaksi toteutunut, Martintalon käyttöaste suuri, joka hankalottaa kaikille optimaalisten vuorojen löytymistä.
Palaisten kehittäminen	Kunnostukset ja mahdollista lisätoimintaa esim. kesäkahvila	Toteutunut. Palaisten ympäristön kunnostukset tehty ja kioskia pilotoitu.
Ryhmien kehittäminen	Osallistujamäärät	Osaksi toteutunut. Yhteistyötä lisätty kansalaisopiston kanssa, yhteensä kävijämäärä suunnitteen samalla tasolla.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
liikuntapalvelujen nettomenot €/asukas	16.58	-	17.43	23.75
liikuntatoimen avustukset €/asukas	3.96	3.96	4	4.14
liikunta-alueiden ja -kiinteistöjen nettomenot €/asukas	40.05	-	42.38	39.17
Martintalon ryhmien määrät ja osallistujakeskiarvo			15/10	14.6/10*
Kuntosalin laskutettavien määrä			200	303

*Liikuntapalvelujen ryhmien määrä putosi viiteen syksyllä, kun osa siirtyi kansalaisopistolle. Harrastamisen Suomen mallin -kerhot taas siirtyivät vapaa-aikapalveluille loppuvuodesta, mutta sitä ei ole huomioitu tässä luvussa.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Liikuntapalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	6 425,37	10 000,00	3 574,63	64.25
MAKSUTUOTOT	338,85	250,00	-88,85	135.54
TUET JA AVUSTUKSET	16,60	0,00	-16,60	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 763,51	2 300,00	-1 463,51	163.63
TOIMINTATUOTOT yht.	10 544,33	12 550,00	2 005,67	84.02
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-38 790,46	-31 840,00	6 950,46	121.83
PALVELUJEN OSTOT	-21 305,62	-22 750,00	-1 444,38	93.65
AINEET, TARVIKKEET JA	-5 444,46	-7 700,00	-2 255,54	70.71
AVUSTUKSET	-8 000,00	-8 000,00	0,00	100.00
MUUT TOIMINTAKULUT	-588,48	-1 000,00	-411,52	58.85
TOIMINTAKULUT yht.	-74 129,02	-71 290,00	2 839,02	103.98
TOIMINTAKATE	-63 584,69	-58 740,00	4 844,69	108.25
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	33,50	0,00	-33,50	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-2,12	0,00	2,12	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	31,38	0,00	-31,38	0.00
VUOSIKATE	-63 553,31	-58 740,00	4 813,31	108.19
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-24 788,63	-24 770,00	18,63	100.08
POISTOT JA ARVONALENTUM	-24 788,63	-24 770,00	18,63	100.08
TILIKAUDEN TULOS	-88 341,94	-83 510,00	4 831,94	105.79
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-88 341,94	-83 510,00	4 831,94	105.79
yht.	-88 341,94	-83 510,00	4 831,94	105.79
TULOSLASKELMA yht.	-88 341,94	-83 510,00	4 831,94	105.79

Tulosalue: Nuorisopalvelut

Tulosalueen vastaavat: vapaa-aikapäällikkö Anniina Bergfors, hyvinvointikoordinaattori Tytti Kankaristo

Toiminta-ajatus

Nuorisolain mukaisesti suunnata toimintaa nuorten vapaa-ajan palveluiden lisäksi, myös nuorten työnsaantiin ja opiskeluun. Yhteistyö koulun, sosiaalitoimen, järjestöjen ja seurakunnan kanssa.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Hyvinvointikoordinaattori aloitti työnsä 4.9.2023, hänen työnkuvaansa kuuluu 50 % hyvinvointityö ja 50 % nuorisotyö.

Nuorisotalona Marttilassa toimii Huvila. Nuorisovaltuusto on Marttilan ja Kosken TI yhteinen. Kunnan nuorisotyö järjestää tapahtumia sekä muita tempauksia Marttilan alueella. Etsivä nuorisotyö mukana Marttilassa nuorten tukena ja apuna.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Yhteistyön nuorisotyön yhdistysten kanssa.	Yhteiset tapaamiset ja tapahtumat.	Osaksi toteutunut. Yhdistysillat ja tapahtumat.
Tilastointi ja arviointi kehittämisen ja laadullisen johtamisen tueksi	NuoDo ja NAP käyttöönotto	Osaksi toteutunut. NuoDon käyttöönotto aloitettu.
Nuorisotyön alueellinen kehittäminen ja resurssien lisääminen.	Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa hankeavustuksella ja nuorisohjaajan palkkaaminen. Avustusten hakeminen.	Toteutunut.
Uuden nuorisovaltuuston käynnistäminen kauden vaihtuessa.	Ohjaajien kouluttautuminen. NuVan toiminnassa uusia ja kokeneita nuoria.	Toteutunut.

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
nuorisotalon käyttökerrat/avoimet ovet	97	87	115	94
nuorisotalolla kävijät	1129	1340	1300	-
nuorisotyön nettomenot/nuori	94.95	106.15	126.34	116.04
nuorisotyön avustukset/nuori	21.68	21.95	21.69	21.69
7-29-vuotiaat nuoret	415	410	-	-
0-28-vuotiaat nuoret*			530	530

Huom! Toteumaluvuissa virheellisesti näkyy Huvilan kiinteistön kulut nuorisopalveluissa ja kaikki liikuntapuolen kiinteistöjen kulut näkyvät virheellisesti liikuntapalveluissa. Kiinteistöt kuuluisi olla vuonna 2023 omana kohtanaan. Tämä vääristää toteumaa, mutta ohjelmavirhettä ei saatu korjattua kirjanpitoon. Nettomenot/nuori ja nettomenot/asukas laskettu kustannuspaikkojen perusteella eli ovat vertailtavissa aiempiin vuosiin ja talousarvioon.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Nuorisopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	820,80	0,00	-820,80	0.00
TUET JA AVUSTUKSET	1 856,63	750,00	-1 106,63	247.55
TOIMINTATUOTOT yht.	2 677,43	750,00	-1 927,43	356.99
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-37 643,24	-38 820,00	-1 176,76	96.97
PALVELUJEN OSTOT	-13 522,99	-14 750,00	-1 227,01	91.68
AINEET, TARVIKKEET JA	-3 472,88	-2 280,00	1 192,88	152.32
AVUSTUKSET	-9 000,00	-9 000,00	0,00	100.00
MUUT TOIMINTAKULUT	-409,78	0,00	409,78	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-64 048,89	-64 850,00	-801,11	98.76
TOIMINTAKATE	-61 371,46	-64 100,00	-2 728,54	95.74
VUOSIKATE	-61 371,46	-64 100,00	-2 728,54	95.74
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-2 671,32	-2 670,00	1,32	100.05
POISTOT JA ARVONALENTUM	-2 671,32	-2 670,00	1,32	100.05
TILIKAUDEN TULOS	-64 042,78	-66 770,00	-2 727,22	95.92
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-64 042,78	-66 770,00	-2 727,22	95.92
yht.	-64 042,78	-66 770,00	-2 727,22	95.92
TULOSLASKELMA yht.	-64 042,78	-66 770,00	-2 727,22	95.92

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Kiinteistöt				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	22 260,52	11 000,00	-11 260,52	202.37
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 653,88	2 500,00	-153,88	106.16
TOIMINTATUOTOT yht.	24 914,40	13 500,00	-11 414,40	184.55
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-30 885,99	-30 540,00	345,99	101.13
PALVELUJEN OSTOT	-24 949,49	-14 580,00	10 369,49	171.12
AINEET, TARVIKKEET JA	-43 241,45	-46 500,00	-3 258,55	92.99
TOIMINTAKULUT yht.	-99 076,93	-91 620,00	7 456,93	108.14
TOIMINTAKATE	-74 162,53	-78 120,00	-3 957,47	94.93
VUOSIKATE	-74 162,53	-78 120,00	-3 957,47	94.93
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-37 422,96	-36 880,00	542,96	101.47
POISTOT JA ARVONALENTUM	-37 422,96	-36 880,00	542,96	101.47
TILIKAUDEN TULOS	-111 585,49	-115 000,00	-3 414,51	97.03
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-111 585,49	-115 000,00	-3 414,51	97.03
yht.	-111 585,49	-115 000,00	-3 414,51	97.03
TULOSLASKELMA yht.	-111 585,49	-115 000,00	-3 414,51	97.03

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Hyvinvoinnin edistäminen				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	140,97	0,00	-140,97	0.00
TUET JA AVUSTUKSET	5 000,00	0,00	-5 000,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	5 140,97	0,00	-5 140,97	0.00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-8 905,62	0,00	8 905,62	0.00
PALVELUJEN OSTOT	-5 908,88	0,00	5 908,88	0.00
AINEET, TARVIKKEET JA	-1 069,50	0,00	1 069,50	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-15 884,00	0,00	15 884,00	0.00
TOIMINTAKATE	-10 743,03	0,00	10 743,03	0.00
VUOSIKATE	-10 743,03	0,00	10 743,03	0.00
TILIKAUDEN TULOS	-10 743,03	0,00	10 743,03	0.00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-10 743,03	0,00	10 743,03	0.00
yht.	-10 743,03	0,00	10 743,03	0.00
TULOSLASKELMA yht.	-10 743,03	0,00	10 743,03	0.00

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen lautakunnan hallinto

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja ylläpitotehtävistä sekä niihin liittyvistä suunnittelu- ja hallintotehtävistä. Lisäksi tekninen lautakunta hoitaa rakennuslautakunnan tehtävät. Teknisen lautakunnan esittelijänä ja asioiden valmistelijana toimii tekninen johtaja ja rakennusvalvonnan asioiden osalta rakennustarkastaja.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Marttilan kunta on laatinut vuonna 2019 Kuntastrategian vuosille 2019–2025. Kuntastrategia ohjaa kunnan toimintaa haluttuun suuntaan yhteisesti sovittujen arvojen mukaisesti. Kuntastrategialla valtuusto päättää kunnan pitkän aikavälin tavoitteista ja toimenpiteistä.

Marttilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Teknisen lautakunnan hallinnon näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, ympäristö ja ekologisuus, yrittäjäyys ja elinvoimaisuus sekä avoin hallinto ja vastuullinen taloudenhoito. Tavoitteena on tasapainoinen talous ja sujuva yhteistyö kunnan eri toimialojen kesken.

Teknisen lautakunnan tärkeimpiä toimenpiteitä strategian toteuttamiseksi ovat toimialaan liittyvät investoinnit ja kiinteistöjen hallinnan, kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien ja vesihuoltolaitoksen kehittäminen. Kiinteistöjen osalta 2023–2025 isoin muutos tulee olemaan kiinteistöjen vuokrauksen ja toisaalta käytön muutokset. Talousarviossa vuodelle 2023 on myös varauduttava merkittäviin kustannusten kasvuun, johtuen merkittävästä inflaatiosta.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Tasapainoinen talous	Talouden toteutumaseuranta jokaiseen kokoukseen ja pitkän aikavälin talous- ja kehityskatsauksen vuosittain	Toteutumaseuranta tuotu lähes kaikkiin lautakunnan kokouksiin (4/5)
Toiminnan suunnitelmallisuuden lisääminen ja ylläpitäminen nykyisessä laajuudessa	Toimintaan liittyvien suunnitelmien kehittäminen ja lautakuntakäsittely, tiedottamisen parantaminen ja oikea-aikaisuus	Toteutunut, jatkettu toiminnasta kertomista esim. valtuustoseminaari, kuvaesitys tarkastuslautakunnalle

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Lautakunnan kokoukset	8	6	7	5
Lautakunnan käsittelemät asiat	69	62	70	51
Teknisen johtajan käsittelemät asiat	23	30	30	22
Talouden seurantaraportit	6	5	6	5

Arvio keskeisimmistä riskitekijöistä

Teknisen lautakunnan tapahtumien hyväksyminen, kirjaaminen ja varojen hoitaminen, hankinnan tilaus ja varastokirjanpidon hoito, laskutusperusteiden määrittäminen ja laskutus sekä työaikakirjanpidon tapahtuminen hyväksyntä ja palkan laskenta on jaettu eri tekijöille.

Teknisen lautakunnan päätöksellä on määritelty laskujen hyväksymiskäytännöt ja kunnanhallituksen päätöksillä teknisen lautakunnan ja viranhaltijoiden hankintarajat ja lisäksi hankintalaki säätelee kilpailutuksia. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännössä määritellyn viranhaltijan tai toimielimen toimesta, hallintosääntöä on päivitetty viimeksi 1.8.2022. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunta on seurannut talouskehitystä kolmannesvuosittain. Lautakunta on tehnyt delegointipäätökset niissä tapauksissa, joissa sen päätösvaltaa on ollut tarpeen siirtää viranhaltijoille. Investointien tavoitteiden, niin laadullisten kuin taloudellisten, saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen mukaan hankittu asiantuntijaosaamista ja -resursseja.

Toimialan riskienhallinnasta vastaa tekninen johtaja ja toimialan riskienkartoitus on tehty ohjeistuksen mukaisesti 2021. Kunnan kaikkien toimialojen riskienkartoitukset on annettu tiedoksi kunnanhallitukselle 28.6.2021 113 §. Riskienkartoitus kattaa seuraavat työssä esiintyvät vaara- tai haittatekijät: fyysiset kuormitustekijät, fyysinen kuormittuminen, kemialliset ja biologiset vaaratekijät, psykososiaaliset vaaratekijät ja tapaturman vaara.

Ulkoihin riskeihin kuten sähkökatkoihin on varauduttu kriittisimpien kohteiden osalta kriittisten kohteiden ilmoittamisen lisäksi siirrettävillä varavoimakoneilla ja vesihuollon valvontalaitteiston varavirta-akuilla. Vesihuollon riskienhallintaa on toteutettu kouluttamalla henkilökuntaa ja parantamalla informaation välittämistä asiakkaille sekä etävalvonnan parantamisella. Jätevesiverkoston sähkökatkojen sietoa on parannettu viivytyssäiliöllä.

Rakennusvalvonnan osalta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa parantaa käyttöönotetut Facta ja Lupapiste ja sähköinen pysyvyysarkistointi. Viranhaltijan koulutuksella on pyritty varmistamaan riittävä ja ajantasainen substanssiosaaminen.

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
TEKNINEN LAUTAKUNTA				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNIT TUOTOT	292 687,04	310 000,00	17 312,96	94.42
MAKSUTUOTOT	17 947,37	14 200,00	-3 747,37	126.39
TUET JA AVUSTUKSET	9 436,02	0,00	-9 436,02	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	748 754,78	660 850,00	-87 904,78	113.30
TOIMINTATUOTOT yht.	1 068 825,21	985 050,00	-83 775,21	108.50
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-361 909,52	-350 420,00	11 489,52	103.28
PALVELUJEN OSTOT	-364 506,44	-307 710,00	56 796,44	118.46
AINEET, TARVIKKEET JA T	-325 370,51	-384 970,00	-59 599,49	84.52
AVUSTUKSET	-76 965,27	-100 000,00	-23 034,73	76.97
MUUT TOIMINTAKULUT	-254 137,12	-227 450,00	26 687,12	111.73
TOIMINTAKULUT yht.	-1 382 888,86	-1 370 550,00	12 338,86	100.90
TOIMINTAKATE	-314 063,65	-385 500,00	-71 436,35	81.47
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 536,03	0,00	-1 536,03	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-92,19	0,00	92,19	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 443,84	0,00	-1 443,84	0.00
VUOSIKATE	-312 619,81	-385 500,00	-72 880,19	81.09
POISTOT JA ARVONALENTUMIS				
SUUNNITELMAN MUKAISET P	-298 101,68	-312 490,00	-14 388,32	95.40
POISTOT JA ARVONALENTUMIS	-298 101,68	-312 490,00	-14 388,32	95.40
TILIKAUDEN TULOS	-610 721,49	-697 990,00	-87 268,51	87.50
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-610 721,49	-697 990,00	-87 268,51	87.50
yht.	-610 721,49	-697 990,00	-87 268,51	87.50
TULOSLASKELMA yht.	-610 721,49	-697 990,00	-87 268,51	87.50

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2023 01-12	Budjetti 2023 01-12	Poikkema euro	Poikkema %
Hallinto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MUUT TOIMINTATUOTOT	225,00	0,00	-225,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	225,00	0,00	-225,00	0.00
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-3 147,13	-4 500,00	-1 352,87	69.94
PALVELUJEN OSTOT	-1 282,69	-5 400,00	-4 117,31	23.75
AINEET, TARVIKKEET JA	-1 029,07	-1 700,00	-670,93	60.53
MUUT TOIMINTAKULUT	-83,13	-200,00	-116,87	41.57
TOIMINTAKULUT yht.	-5 542,02	-11 800,00	-6 257,98	46.97
TOIMINTAKATE	-5 317,02	-11 800,00	-6 482,98	45.06
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 094,22	0,00	-1 094,22	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-39,36	0,00	39,36	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	1 054,86	0,00	-1 054,86	0.00
VUOSIKATE	-4 262,16	-11 800,00	-7 537,84	36.12
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-190,60	-670,00	-479,40	28.45
POISTOT JA ARVONALENTUM	-190,60	-670,00	-479,40	28.45
TILIKAUDEN TULOS	-4 452,76	-12 470,00	-8 017,24	35.71
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-4 452,76	-12 470,00	-8 017,24	35.71
yht.	-4 452,76	-12 470,00	-8 017,24	35.71
TULOSLASKELMA yht.	-4 452,76	-12 470,00	-8 017,24	35.71

Kunnossapitopalvelut

Tulosalueen esihenkilö: Tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Toimintaan kuuluu tulosalueen kiinteistöjen huolto- ja korjaustyöt, lämmitys, valaistus, jätehuolto ja siivous sekä ulkoalueiden kunnossapito. Kunnossapitopalveluihin kuuluu ylläpidettäviä kiinteistöjä 8 kpl: Suviranta*, Suvisiipi*, Kirjasto, Huvila, Museot, Martintalo, Marttilan koulu, Kisarinteen päiväkotinä*.

Kiinteistötoimi on osittain siirtynyt tilapalvelujärjestelmään, joka myy palvelua käyttäjähallintokunnille

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Marttilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Kunnossapitopalveluiden näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, ympäristö ja ekologisuus sekä avoin hallinto ja vastuullinen taloudenhoito.

Kunnossapidon tavoitteena on pitää kiinteistöt käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisina ja terveellisinä ja turvallisina käyttää. Lähtökohtana on myös aina kiinteistön energiatalouden parantaminen sekä ympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen.

Muutoksena vuodesta 2023 alkaen on Suvirannan ja Suvisiiven vuokraus kokonaisuudessaan sekä Marttilan koulun ja Kisarinteen tilojen vuokraus osittain Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kiinteistöjen kunnossapidon suunnitelmallinen kehittäminen	Kiinteistöjen pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelmat	Toteutunut osittain
Kiinteistöjen lämmitysratkaisujen suunnitelmallinen kehittäminen	Lämmitysratkaisujen kehittämissuunnitelma, uusiutuvien energioiden kuntakatselmus ja lämmön talteenoton mahdollisuudet	Ei ole toteutunut
Jätteiden lajittelun parantaminen	Jätteiden lajittelu kunnan jokaiseen toimipisteeseen yhteistyössä toimipisteiden kanssa	Toteutunut osittain, lakimuutoksen käyttöönottovaihe
Toimiva yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa	Kiinteistöt pidetään käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisena ja terveellisenä ja turvallisena käyttää.	Toteutunut

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Kerrosala (m2) (sis. kaikki)	6 762	6 762	6 762	6 762
Tilavuus (m3)	28 417	28 417	28 417	28 417
Rakennuksia (kpl)	9	8	8	8
joista HV-alueelle vuokrattu kerrosala (m2)	-	-	1 624	1 561
joista HV-alueelle vuokrattuja rakennuksia (kpl)	-	-	3	3

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Kunnossapitopalvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	1 122,20	0,00	-1 122,20	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	280 951,80	220 000,00	-60 951,80	127.71
TOIMINTATUOTOT yht.	282 074,00	220 000,00	-62 074,00	128.22
TOIMINTAKULUT				
PALVELUJEN OSTOT	-67 008,46	-45 060,00	21 948,46	148.71
AINEET, TARVIKKEET JA	-79 704,43	-119 240,00	-39 535,57	66.84
MUUT TOIMINTAKULUT	-425,00	0,00	425,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-147 137,89	-164 300,00	-17 162,11	89.55
TOIMINTAKATE	134 936,11	55 700,00	-79 236,11	242.26
VUOSIKATE	134 936,11	55 700,00	-79 236,11	242.26
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-60 014,04	-73 670,00	-13 655,96	81.46
POISTOT JA ARVONALENTUM	-60 014,04	-73 670,00	-13 655,96	81.46
TILIKAUDEN TULOS	74 922,07	-17 970,00	-92 892,07	-416.93
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	74 922,07	-17 970,00	-92 892,07	-416.93
yht.	74 922,07	-17 970,00	-92 892,07	-416.93
TULOSLASKELMA yht.	74 922,07	-17 970,00	-92 892,07	-416.93

Kiinteistöjen huolto

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola ja kiinteistöhoitajien osalta rakennus- ja kiinteistöpäällikkö Jarkko Vihtonen

Toiminta-ajatus

Kiinteistöjen huoltoon kuuluu suurkalusto, pienkalusto, pientarvikkeet, kiinteistöhoitajat ja siivous

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Marttilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Kiinteistöjen huollon näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, ympäristö ja ekologisuus sekä avoin hallinto.

Kiinteistöjen hoitoon kuuluvien osa-alueiden tarkoituksena on varmistaa resurssit niin henkilöstön kuin kaluston osalta kiinteistöjen ja alueiden kunnossapitoon sekä siivoukseen.

Kiinteistöjen huollon osalta muutoksena vuodesta 2023 alkaen on vuokrattavien kohteiden uusien toimintatapojen kehittäminen ja siivouksen osalta siivouskohteiden muutokset.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kiinteistöjen kunnossapidon suunnitelmallinen kehittäminen	Kunnossapidon kehittämien yhdessä henkilöstön kanssa	Toteutunut
Henkilöstön koulutuksen ajanmukaisuus	Henkilöstön koulutus	Paloilmoittimen hoitaja -koulutus
Kaluston ajanmukaisuus	Kaluston uudistaminen määrärahojen puitteissa	Toteutunut hankittu mm. niittomurskain ja alipaineistaja
Siivouksen uudelleenjärjestely	Tilamuutosten sujuva muutos ja mahdollisen rekrytoinnin toteuttaminen	Rekrytointi toteutui alkuvuodesta, siivouksessa työnkiertoa, kysely loppuvuodesta

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Kiinteistöjen huolto				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	1 760,95	2 000,00	239,05	88.05
TUET JA AVUSTUKSET	57,32	0,00	-57,32	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	176,56	0,00	-176,56	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	1 994,83	2 000,00	5,17	99.74
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-146 550,17	-171 960,00	-25 409,83	85.22
PALVELUJEN OSTOT	-15 342,39	-10 050,00	5 292,39	152.66
AINEET, TARVIKKEET JA	-8 469,67	-14 380,00	-5 910,33	58.90
MUUT TOIMINTAKULUT	2 237,60	-50,00	-2 287,60	-4475.20
TOIMINTAKULUT yht.	-168 124,63	-196 440,00	-28 315,37	85.59
TOIMINTAKATE	-166 129,80	-194 440,00	-28 310,20	85.44
VUOSIKATE	-166 129,80	-194 440,00	-28 310,20	85.44
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-10 972,80	-10 640,00	332,80	103.13
POISTOT JA ARVONALENTUM	-10 972,80	-10 640,00	332,80	103.13
TILIKAUDEN TULOS	-177 102,60	-205 080,00	-27 977,40	86.36
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-177 102,60	-205 080,00	-27 977,40	86.36
yht.	-177 102,60	-205 080,00	-27 977,40	86.36
TULOSLASKELMA yht.	-177 102,60	-205 080,00	-27 977,40	86.36

Rakennukset ja huoneistot

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Kiinteistöjen hoidon tarkoituksena on niiden käyttöarvon säilyttäminen ja mahdollisimman hyvien olosuhteiden tarjoaminen toiminnan harjoittamiselle.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Martilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Rakennuksien ja huoneistojen näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, ympäristö ja ekologisuus sekä avoin hallinto ja vastuullinen taloudenhoito. Kiinteistöt: Tuulentie I, II, Riiheläntie I, II, ~~lämpökeskus~~, Vanhustentalo I*, II, III, Kunnantalo, Virastotalo*, ~~Meri-Marttila~~, Palaisten saunamaja, Paloasema*, Riiheläntien varasto, Osakehuoneistot, As Oy Riihelänhovi, As Oy Riihelänranta, As Oy Taalarinrivi ja uutena Alakoulu.

Kunnossapidon tavoitteena pitää kiinteistöt käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisina ja terveellisinä ja turvallisina käyttää. Lähtökohtana on myös aina kiinteistön energiatalouden parantaminen sekä ympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden parantaminen. Rakennustarkastajan työpanoksesta 50 % kiinteistöjen hallintoon, sisältäen mm. isännöintitehtäviä. Kunnan omistamat osakehuoneistot pyritään myymään asukkaiden muuton yhteydessä

Muutoksena vuodesta 2023 alkaen on paloaseman vuokraus kokonaisuudessaan ja Vanhustentalo I., Virastotalon ja Kunnantalon tilojen vuokraus osittain Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Kiinteistöjen kunnossapidon suunnitelmallinen kehittäminen ja esteettömyyden parantaminen	Kiinteistöjen pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelmat, esteettömyyskartoituksessa havaittujen epäkohtien korjaaminen	Toteutunut osittain, mm. PTS-taulukot taloyhtiölle
Kiinteistöjen lämmitysratkaisujen suunnitelmallinen kehittäminen	Lämmitysratkaisujen kehittämissuunnitelma ja lämmön talteenoton mahdollisuudet	Selvitys tehty, taloyhtiökohtaisia toteutuksia valmisteltu ja osallistutaan mahd. TEMU-hankkeeseen
Asunnot kunnostetaan tarpeen mukaan	Asuntojen tarkastukset säännöllisesti ja asukkaiden vaihtuessa	Toteutunut, kunnostuksia tehty 1 kpl
Ilmanvaihtojärjestelmien kunnostustarpeiden kartoitus ja tarvittavat toimenpiteet	Kiinteistöjen tarpeiden kartoitus	Kartoitus valmis, nyt keskitytään jatkuvaan kehitystyöhön ja järjestelmien kehittämiseen, teknisen uusi iv-kone
Toimiva yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa	Kiinteistöt pidetään käyttötarkoituksensa vaatimusten mukaisena ja terveellisenä ja turvallisena käyttää.	Toteutunut

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Kerrosala (m2)	7 190	7 109	7 109	6 830 ^{1,2}
Tilavuus (m3)	22 481	22 481	22 481	21 800 ^{1,2}
Asuinrakennukset (kpl)	7	7	7	6 ^{1,2}
Muut rakennukset (kpl)	4	4	4	4 ^{1,2}
Osakkeet [kpl]	6	6	6	6
As Oy Vuokratalot [kpl]	3	3	3	3
joista HV-alueelle vuokrattu kerrosala (m2)	-	-	711	712 ³
joista HV-alueelle vuokrattuja rakennuksia (kpl)	-	-	4	3 ³

¹ Riiheläntie 2 ja Riiheläntien lämpökeskus myyty pois ja Alakoulu ostettu

² Meri-Marttila myyty pois kunnalta

³ Kerrosalat tarkentuneet, kunnantalolta ei vuokrata enää tiloja

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Rakennukset ja huoneistot				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	16 960,38	12 000,00	-4 960,38	141.34
MAKSUTUOTOT	1 685,24	5 000,00	3 314,76	33.70
TUET JA AVUSTUKSET	9 362,49	0,00	-9 362,49	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	466 266,42	440 850,00	-25 416,42	105.77
TOIMINTATUOTOT yht.	494 274,53	457 850,00	-36 424,53	107.96
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-83 495,75	-74 210,00	9 285,75	112.51
PALVELUJEN OSTOT	-95 528,50	-84 650,00	10 878,50	112.85
AINEET, TARVIKKEET JA	-158 409,66	-154 150,00	4 259,66	102.76
MUUT TOIMINTAKULUT	-252 570,91	-226 200,00	26 370,91	111.66
TOIMINTAKULUT yht.	-590 004,82	-539 210,00	50 794,82	109.42
TOIMINTAKATE	-95 730,29	-81 360,00	14 370,29	117.66
VUOSIKATE	-95 730,29	-81 360,00	14 370,29	117.66
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-40 170,73	-37 690,00	2 480,73	106.58
POISTOT JA ARVONALENTUM	-40 170,73	-37 690,00	2 480,73	106.58
TILIKAUDEN TULOS	-135 901,02	-119 050,00	16 851,02	114.15
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-135 901,02	-119 050,00	16 851,02	114.15
yht.	-135 901,02	-119 050,00	16 851,02	114.15
TULOSLASKELMA yht.	-135 901,02	-119 050,00	16 851,02	114.15

Liikenneväylät ja muut yleiset alueet

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Kaavakatujen kuivatus-, liikenneturvallisuus-, ja pienkunnostustyöt hoidetaan omalla työvoimalla, urakoitsijatyönä teetetään pölynsidonta-, auraus-, hiekoitus-, ja muut kunnossapitotyöt. Tievalaistuksen huolto tapahtuu ostopalveluna.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Marttilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Liikenneväylien ja muiden yleisten alueiden näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, ympäristö ja ekologisuus sekä avoin hallinto ja vastuullinen taloudenhoito.

Asuntoalueiden viihtyisyyttä ja turvallisuutta parannetaan valaisemalla ja kestopäällystämällä kadut sitä mukaa, kun alueet ovat valmiit ja pitämällä puistoalueet viihtyisinä. Aiemmin toteutetuilla asuinalueilla valaistuksen ja infran uudistaminen tarpeen mukaan. Liikenneturvallisuuden parantaminen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Parannetaan keskusta-alueen esteettömyyttä ja kevyen liikenteen yhteyksiä	Keskusta-alueen kevyen liikenteen kehittäminen edistämällä suunnittelua ja toteutusinvestointeja	Investointisuunnitelmassa huomioitu
Liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus ja seuranta sekä liikenneturvallisuustyöryhmän aktiivinen toiminta	Liikenneturvallisuussuunnitelma valmis ja hyväksytty khal 24.4.2023, kunnan kotisivuille tehty oma kokonaisuus aiheesta
Asuinalueiden viihtyisyyden parantaminen ja sähkön kulutuksen vähentäminen	Asuinalueiden valaistuksen rakentaminen ja vanhojen elohopeahöyryvalaisimien korvaaminen led-valaisimilla	Ei ole toteutunut, Kumpulan alue huomioitu vuoden 2024 investointisuunnitelmassa
Puistoalueiden viihtyisyyden parantaminen	Puistoalueiden kunnossapito ja harvennukset	Toteutunut

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Kaavatie (km)	11,488 ¹	11,488	11,488	11,488
Erillinen jk/pp-tie (km)	2,075	2,075	2,200 ²	2,075
Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoukset	2	3	2	2

¹ Niittytie

² Koulun alueen kevyen liikenteen väylän jatke

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2023 01-12	Budjetti 2023 01-12	Poikkema euro	Poikkema %
Liikenneväylät ja muut yleis-				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-9 736,03	-11 350,00	-1 613,97	85.78
PALVELUJEN OSTOT	-45 572,60	-34 650,00	10 922,60	131.52
AINEET, TARVIKKEET JA	-21 191,66	-26 200,00	-5 008,34	80.88
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 719,40	-500,00	2 219,40	543.88
TOIMINTAKULUT yht.	-79 219,69	-72 700,00	6 519,69	108.97
TOIMINTAKATE	-79 219,69	-72 700,00	6 519,69	108.97
VUOSIKATE	-79 219,69	-72 700,00	6 519,69	108.97
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-88 363,32	-88 240,00	123,32	100.14
POISTOT JA ARVONALENTUM	-88 363,32	-88 240,00	123,32	100.14
TILIKAUDEN TULOS	-167 583,01	-160 940,00	6 643,01	104.13
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-167 583,01	-160 940,00	6 643,01	104.13
yht.	-167 583,01	-160 940,00	6 643,01	104.13
TULOSLASKELMA yht.	-167 583,01	-160 940,00	6 643,01	104.13

Muut palvelut

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Muihin palveluihin kuuluvat paikkatieto, yksityistieavustukset, jätehuolto ja ympäristönsuojelu.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Paikkatiedon merkitys tulee lisääntymään tulevaisuudessa ja kunnille tulee nykyisten vaatimusten lisäksi uusia vaatimuksia ja tavoitteita lähitulevaisuudessa. Paikkatiedon palveluita täytyy kehittää suunnitelmallisesti ja yhteistyössä eri toimialojen kanssa.

Yksitystiekunnilla maksetaan avustusta teiden kunnossapitoon ja peruskorjaukseen. Yksitystieavustuksilla pyritään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tasaamaan pysyvän asutuksen tiasitusta ei osa-alueilla. Paimionjoen ylittävien yksityisteiden sillat vaativat kunnostusta.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta hoitaa 17 kunnan jätehuoltoviranomaisen lakisääteiset tehtävät. Lautakunta päättää mm. jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta sekä seuraa jätehuollon järjestämistä alueellaan. Jätehuollon kulut katetaan taksan tuotoilla.

Ympäristönsuojelulautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä yhteistyöalueen kuntien (Koski TI, Marttila, Pöytyä, Aura) alueella. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä ovat mm. ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesi- ja vesihuoltolain valvontaviranomaisen tehtävät sekä maasto- ja vesiliikennelaisissa määrätyt tehtävät.

Pelastustoimi siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta, tärkeää on kuitenkin yhteistyön säilyttäminen pelastustoimen ja Marttilan VPK:n kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Yksitysteiden tiekuntien tukeminen kunnossapidossa ja peruskorjauksissa	Yksitystieavustusten maksaminen nykyisessä laajuudessa	Kunnossapitoavustukset jaettu, ei haettuja peruskorjausavustuksia
Alueelliset lautakunnat hoitavat niille siirretyt tehtävät	Tekniselle lautakunnalle tuodaan tiedoksi merkittävät alueellisten lautakuntien asiat	Toteutunut
Paikkatiedon palveluita parannetaan suunnitelmallisesti	Paikkatiedon toteutus vastaa lakien vaatimuksia ja kuntalaisille tarjotaan karttapalvelussa myös muuta sisältöä	Toteutunut, digikannustinhankkeen avulla kunnan paikkatietoa on kehitetty

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Avustettava tie (km)	151	151	152	151
Avustettavat tiet (kpl)	41 ¹	42	42	40+2
Teiden peruskorjaushankkeet	2	0	1	0

¹ Kaksi yksityistietä yhdistynyt

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Muut palvelut				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-13 680,32	0,00	13 680,32	0.00
PALVELUJEN OSTOT	-33 924,25	-25 000,00	8 924,25	135.70
AVUSTUKSET	-76 965,27	-100 000,00	-23 034,73	76.97
MUUT TOIMINTAKULUT	-5,00	0,00	5,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66
TOIMINTAKATE	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66
VUOSIKATE	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66
TILIKAUDEN TULOS	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66
yht.	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66
TULOSLASKELMA yht.	-124 574,84	-125 000,00	-425,16	99.66

Rakennusvalvonta

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Martilan rakennusvalvontatoimi valvoo alueiden käyttöä ja rakentamista elinympäristömme ominaispiirteitä vaalien

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Martilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Rakennusvalvonnan näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, yhteisöllisyys, ympäristö ja ekologisuus sekä avoin hallinto

Rakennusvalvonnan lakisääteisten tehtävien hoitaminen lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Rakennusvalvontaan tulee vaikuttamaan tulevaisuuden lakimuutokset ja niihin liittyen myös rakennusvalvonnan taksan päivitystarve tulee arvioida.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Rakennusvalvonnan toiminnan kehittäminen	Lupapisteen käyttöönoton tukeminen, arkistojen siirtäminen sähköiseen pysyväisyysarkistoon, lakimuutoksien vaikutuksien tarkastelu ja uuden taksan valmistelu	Toteutunut osittain, uuden taksan valmistelu aloitettu seudullisena yhteistyönä
Vireille tulevat lupa-, lausuntoym. asiat käsitellään joustavasti ja viivyttämättä	Teknisen lautakunnan käsittelemät lupa-asiat ratkaistaan 1 kk:n sisällä hakemuksen jättämisestä	Ei lautakunnan käsittelemiä lupia
Vireille tulevat lupa-, lausuntoym. asiat käsitellään joustavasti ja viivyttämättä	Viranhaltijapäätöksenä käsiteltävät lupa-asiat käsitellään 2 viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä	Viranhaltijapäätöksiä käsitellyä aikaa max. 4 vrk

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Teknisen lautakunnan lupia (kpl)	0	0		0
Rakennuslupia (kpl)	21	11	15	13
Toimenpidelupia tai -ilmoituksia (kpl)	23	14	20	20
Valmistuneita rakennuksia (kpl)	78	15	20	18
Valmistuneita rakennuksia (m2)	2480	1 719	4 000	3566
Maisematyölupia (kpl)	1	0	2	4
Katselmuksia (kpl)	351	147	150	156

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2023 01-12	Budjetti 2023 01-12	Poikkema euro	Poikkema %
Rakennusvalvonta				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MAKSUTUOTOT	16 262,13	8 200,00	-8 062,13	198.32
TUET JA AVUSTUKSET	16,21	0,00	-16,21	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	16 278,34	8 200,00	-8 078,34	198.52
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-40 143,00	-26 300,00	13 843,00	152.63
PALVELUJEN OSTOT	-14 901,16	-16 000,00	-1 098,84	93.13
AINEET, TARVIKKEET JA	-1 340,52	-1 250,00	90,52	107.24
MUUT TOIMINTAKULUT	-50,00	0,00	50,00	0.00
TOIMINTAKULUT yht.	-56 434,68	-43 550,00	12 884,68	129.59
TOIMINTAKATE	-40 156,34	-35 350,00	4 806,34	113.60
VUOSIKATE	-40 156,34	-35 350,00	4 806,34	113.60
TILIKAUDEN TULOS	-40 156,34	-35 350,00	4 806,34	113.60
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-40 156,34	-35 350,00	4 806,34	113.60
yht.	-40 156,34	-35 350,00	4 806,34	113.60
TULOSLASKELMA yht.	-40 156,34	-35 350,00	4 806,34	113.60

Vesilaitos

Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Toiminta-ajatus

Vesilaitoksen tarkoituksena on toimittaa kuluttajille ja asiakkaille puhdasta pohjavettä riittävällä paineella ilman katkoksia.

Viemärlaitoksen tarkoituksena on kerätä ja kuljettaa puhdistettavaksi asiakkaiden jätevedet siten, että siitä ei ole luonnolle haittaa eikä se rehevöitä vesistöjä.

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristö

Martilan kuntastrategiassa vuosille 2019–2025 on määritelty arvoiksi ihmislähtöisyys, avoimuus, vastuullisuus, elinvoimaisuus ja positiivisuus. Liiketoiminnan näkökulmasta erityisen tärkeitä toiminnan painopisteitä ovat arjen sujuvuus, ympäristö ja ekologisuus sekä avoin hallinto ja vastuullinen taloudenhoito.

Vedenjakelujärjestelmän toimintavarmuus pyritään saamaan teknistaloudelliset ja ympäristön vaikutustekijät huomioiden mahdollisimman hyväksi.

Viemärlaitoksen vuotovesiä pyritään systemaattisesti vähentämään jatkamalla vanhojen betoni-viemäreiden ja niiden kaivojen saneerausta. Siirtoviemäri Turkuun käyttöön otettu vuoden 2017 lopulla, jätevedet kuljetetaan siirtoviemäriin kautta Turun Seudun Puhdistamolle käsiteltäviksi.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Vedenjakelun toimintavarmuuden lisääminen verkostoa kunnostamalla	Vesihuolto- ja jätevesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys ja verkostojen saneeraussuunnitelmat	Toteutunut, venttiilejä ja paloposteja uusittu, asennettu virtausmittauskaivo. Suunnitelmat ei ole toteutuneet.
Viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen verkostoa kunnostamalla	Viemärikaivojen ja betoniputkien korjaukset tavoitteena vuotovesien vähentäminen	Toteutunut, tehty viemärikaivojen vuotokorjauksia
Prunkilan ja Ollilan paineviemäriin liittymien lisäys	Liittymisen edistäminen	Prunkilan urakka päättyi alkuvuodesta, 2 liittymää keväällä
Vesijohtoverkoston kunnossapidon helpottaminen	Virtausmittauskaivojen ja runkosulkuventtiileiden uusiminen määrärahojen puitteissa	Laajempi kokonaisuus verkostovarusteita uusittiin keväällä

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Laskutettu vesi (m3)	117 100	118 451	130 000	101 030
Laskutettu jätevesi (m3)	39 900	40 268	43 000	33 342
Liittyneet kiinteistöt vesi (kpl)	804	805	810	806
Kaukovalvontakohteet vesi (kpl)	6	6	10	7
Liittyneet kiinteistöt viemäri (kpl)	329	339	338	340
Pumppaamot kaukovalvonnassa (kpl)	10	10	10	10

Kustannuspaikka	Toteutuma	Budjetti	Poikkema euro	Poikkema %
Tili	2023 01-12	2023 01-12		
Vesihuoltolaios				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	272 843,51	296 000,00	23 156,49	92.18
MAKSUTUOTOT	0,00	1 000,00	1 000,00	0.00
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 135,00	0,00	-1 135,00	0.00
TOIMINTATUOTOT yht.	273 978,51	297 000,00	23 021,49	92.25
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-65 157,12	-62 100,00	3 057,12	104.92
PALVELUJEN OSTOT	-90 946,39	-86 900,00	4 046,39	104.66
AINEET, TARVIKKEET JA	-55 225,50	-68 050,00	-12 824,50	81.15
MUUT TOIMINTAKULUT	-521,28	-500,00	21,28	104.26
TOIMINTAKULUT yht.	-211 850,29	-217 550,00	-5 699,71	97.38
TOIMINTAKATE	62 128,22	79 450,00	17 321,78	78.20
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	441,81	0,00	-441,81	0.00
MUUT RAHOITUSKULUT	-52,83	0,00	52,83	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULU	388,98	0,00	-388,98	0.00
VUOSIKATE	62 517,20	79 450,00	16 932,80	78.69
POISTOT JA ARVONALENTUM				
SUUNNITELMAN MUKAISET	-98 390,19	-101 580,00	-3 189,81	96.86
POISTOT JA ARVONALENTUM	-98 390,19	-101 580,00	-3 189,81	96.86
TILIKAUDEN TULOS	-35 872,99	-22 130,00	13 742,99	162.10
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (AL)	-35 872,99	-22 130,00	13 742,99	162.10
yht.	-35 872,99	-22 130,00	13 742,99	162.10
TULOSLASKELMA yht.	-35 872,99	-22 130,00	13 742,99	162.10

2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma osoittaa 91 751,55 euroa ylijäämää ja tilikauden tulos oli 68 751,51 euroa. Toimintatuotot toteutuivat 31 731,41 euroa yli arvioidun (tot. 108,5 %) ja toimintakulut 169 903,94 euroa alle talousarvion (tot. 97,4 %). Vuosikate oli 577 496,32 euroa. Poistot olivat 508 744,81 euroa.

Vuosi	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo 1 000 €	Muutos edellisestä vuodesta
2019	20,75	29 034	3,8 %
2020	20,75	30 087	3,6 %
2021	20,75	30 816	2,4 %
2022	20,75	30 252	0,7 %
2023	8,11	34 202	13,1 %

Verot 2023, €	Kunnallisverot	Yhteisöverot	Kiinteistöverot	Yhteensä
	2 801 678,48	305 831,49	543 263,39	3 650 773,36

Valtionosuudet

	TA 2023	TP 2023	Alitus/-ylitys	Toteutuma %
Peruspalvelujen valtionosuus	822 000	835 713	13 713	101,7
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	966 000	966 329	329	100,0
Verotulomenojen kompensaatio	415 000	434 726	19 726	104,0
Opetus- ja kulttuuri- toimen valtionosuus	-476 000	-469 435	-6 565	98,6
Yhteensä	1 727 000	1 767 333	40 333	102,3

2.3. Investointien toteutuma 2023

Tietokoneohjelmistot

Lisenssit

Varaus 40 000 € vuodelle 2023

- Asianhallintaohjelmalienssi ja varaus muihin liensseihin

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Maa- ja vesialueiden hankinta

Maa-alueiden osto ja myynti

Varaus 60 000 € vuodelle 2023

- Varaus maa-alueiden mahdolliseen ostoon

Toteutuma: Kiinteistön Alakoulu osto ja määräalan myyminen Riiheläntie (kvalt 24.4.2023 28 § ja 29 §)

Tulovaraus 200 000 € vuodelle 2023

- Myyntitulot Viljala-tila (perintö)

Toteutuma: Toteutunut 5.1.2023, myyntihinta 201 000 € (khal 1.12.2022 213 §).

Tulovaraus 20 000 € vuodelle 2023

- Tuloa merkitty vuosittain rakennuspaikkojen myynnistä

Toteutuma: Tontteja myyty 4 kpl (khal 15.5.2023 99 §, 22.5.2023 115 §, 26.6.2023 138 § ja 11.9.2023 168 §)

Muut aineettomat hyödykkeet

Pohjakartta

Varaus 60 000 € vuodelle 2023

- Varaus keskustaajaman pohjakartan päivittämiseen

Toteutuma: Pohjakartan tekijä valittu, maastotyöt tehty, valmis kartta tulossa alkuvuodesta 2024 (khal 19.10.2023 209 §)

31.12.2023 -24 895 €

Asuinrakennusten korjausinvestoinnit

Lämmitysjärjestelmien kehittäminen

Varaus 30 000 € vuodelle 2023

- Uusiutuvaa energiaa hyödyntäviin lämmitysjärjestelmiin siirtyminen asuinrivitaloissa

Toteutuma: Valmistelua

31.12.2023 -1 422 €

Vanhustentalot

Varaus 30 000 € vuodelle 2023

- Vanhustentaloille esteetön asunto (perintövara)

Toteutuma: Toteutusta siirretty

Tuulentien rivitalot

Ei varausta vuodelle 2023

Riiheläntien asuinrakennuksen purkaminen

Ei varausta vuodelle 2023

Muiden rakennusten korjausinvestointi

Lämmitysjärjestelmien kehittäminen

Varaus 40 000 € vuodelle 2023 ja 2024

- Uusiutuvaa energiaa hyödyntäviin lämmitysjärjestelmiin siirtyminen toimintakiinteistöissä

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Kiinteistöjen kuntotutkimukset, sis. PTS

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- Kiinteistöjen kuntotutkimuksien teettäminen, sis. PTS-suunnitelmien kehittäminen

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Suvirannan palvelukeskus

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- Suvirannan palvelukeskuksen sisätilojen korjauksiin varautuminen

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Kunnantalo

Varaus 80 000 € vuodelle 2023

- Vesi- ja viemärilaitteiston saneeraus, mm. pohjaviemärin sukitus
- Pesutilojen remontointi

Toteutuma: Teknisen toimiston ja asunnon välipohjan sekä keskustoimiston wc:n vesivahinkojen korjaukset, lisäksi teknisen toimiston uusi ilmanvaihtokone. Vesivahinkokorjauksista haetaan vakuutuskorvauksia.

31.12.2023 -42 885 €

Virastotalo

Varaus 260 000 € vuodelle 2023

- entisten terveysaseman tilojen kuntoarvio ja muutossuunnittelu asunnoiksi ja remontointi asunnoiksi sis. kellarikerroksen tilat

Toteutuma: Kuntotutkimuksen päivitys tehty, rakennus- ja korjaussuunnittelu kesken, yhdistystilaan uusittiin ulko-ovi

31.12.2023 -30 627 €

Marttilan alakoulu

Varaus 40 000 € vuodelle 2023

- sadevesijärjestelmä, otsalaudat, sisäänkäynnit ja ovet ja metalliosien maalaus

Toteutuma: Toteutunut, lisäksi uusittiin invaluisia ja valaistusta ledeiksi sekä lisättiin lumiesteitä

31.12.2023 -39 437 €

Martintalo

Varaus 15 000 € vuodelle 2023

- salin lattian pinnoitus

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Palaisten sauna

Varaus 30 000 € vuodelle 2023

- Laajennuksen rakennussuunnittelu ja aloitus

Toteutuma: Rakennussuunnittelu kesken, avustus haettu ja lisäksi tehtiin maanrakennustöitä

31.12.2023 -9 820 €

Riiheläntien varaston kehittäminen

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- varaston sisäremontti

Toteutuma: Sisäremontti valmis

31.12.2023 -9 901 €

Kirjaston aurinkosähköjärjestelmä

Varaus 30 000 € vuodelle 2023

- aurinkosähköjärjestelmä kirjastoon

Toteutuma: Toteutettu loppuvuodesta 2023

31.12.2023 -15 212 €

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Katujen asfaltointi

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- Asfaltoinnin paikkaukset

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Katuvalaistuksen rakentaminen

Ei varausta vuodelle 2023

Nahkurintien saneerauksen suunnittelu

Varaus 50 000 € vuodelle 2023

- Nahkurintien saneerauksen suunnittelu; tien uudelleen rakennus, vesihuolto ja turvallinen kevyen liikenteen kulku

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Kevyen liikenteen väylien kehittäminen

Ei varausta vuodelle 2023

Vesihuoltolaitoksen saneeraus

Varaus 40 000 € vuodelle 2023

- Puhdasvesiventtiilien ja ilmanpoistokaivojen uusiminen, virtausmittareiden asennus, viemärien vuotovesikorjaukset, vesi- ja viemärirunkolinjojen rakennus asemakaava-alueella sekä vesihuolto- ja jätevesihuollon kehittämissuunnitelman (aiempi vuodelta 2008) päivitys ja verkostojen saneeraussuunnitelmat

Toteutuma: Venttiilien ja palopostien uusimista, virtausmittauskaivon asennus, viemärikaivojen vuotokorjauksia, viemäriinjan tukoksen korjaus ja varaston täydennystä
31.12.2023 -57 576 €

Prunkilan siirtoviemäri

Varaus 20 000 € vuodelle 2023

- Prunkilan siirtoviemäriin liittymien lisääminen

Toteutuma: Urakka valmistunut 27.2.2023. Kaksi liittymää tehty urakan jälkeen.
31.8.2023 – 21 131 €

Marttilanportin liiketoiminta-alueen kehittäminen

Varaus 40 000 € vuodelle 2023, 150 000 € 2024 ja 100 000 € vuodelle 2025

- Suunnittelu

Toteutuma: Rakennettavuusselvitys valmis
31.12.2023 -25 785 €

Koulukeskuksen liikennejärj. kehitys

Varaus 80 000 € vuodelle 2023

- Koulukeskuksen liikennejärjestelmien kehittäminen toteutus jakautuen kahdelle vuodelle; koulun ja esikoulun saatto- ja koulun, Martintalon ja urheilukenttien kevyen liikenteen sekä parkkialueen kehittäminen

Toteutuma: Rakennus- ja sähkösuunnitelma kustannusarvioineen valmistunut.
31.8.2023 -24 216 €

Urheilukentän kunnostus

Varaus 224 000 € ja avustus 96 000 € vuodelle 2023

- Urheilukentän kunnostus; mm. hulevesien ohjaus, juoksuradan reunuksen uusiminen, hyppypaikkojen pinnoitteet ja uudet varusteet

Toteutuma: Avustushakemusta täydennetty maisematyöluvalla ja kilpailutusasiakirjoja täsmennetty. Urakoitsija valittu khall 22.5.2023 110 §. Urakka aloitettiin 29.6.2023 ja päättyi 26.9.2023. Avustusta maksettu 25.9.2023 mennessä 72 240 €. Kustannukset -313 953 €. 31.12.2023 -241 713 €

Kirjaston alueen kehittäminen

Varaus 100 000 € vuodelle 2023

- Kirjaston piha-alueen ja torin kehittäminen; kirjaston esiintymispaikka, matonpesupaikan kehittäminen ja leikkialue (2023–2024)
- Sandrantien suunnittelu; yhdistyminen kirjaston alueeseen, turvallinen kevyen liikenteen kulku ja rakennussuunnittelu (2023)

Toteutuma: Suunnitelmaa käsitelty seminaariristeilyllä

Pururadan kehittäminen

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- Pururadan ja sen valaistuksen kehittäminen

Toteutuma: Pururadan ympäristöstä karsittu puustoa ja pusikoita (valojen näkyvyys ja huoltaminen) sekä uusittu urheilukentällä sijaitsevat latuvalot

31.12.2023 -13 879 €

Sähköautojen latausratkaisut

Varaus 30 000 € vuodelle 2023

- Sähköautojen latausratkaisut kunnan toimintakiinteistöissä

Toteutuma: Ei ole toteutunut

*Osallistava budjetointi (huom. toteutettiin käyttötalousbudjetista/perintövaroilla)

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- Osallistavan budjetoinnin kohteeksi valittiin minigolf

Toteutuma: Paikka ja toteutustapa valmisteltiin seminaariristeilyllä, hankintoja tehty toukokuussa, asennus kesällä, käyttöönotto heinäkuun alussa

31.12.2023 -13 840 €

Muut koneet ja kalusto

Keskuskeittiön koneet

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- Varautuminen keskuskeittiön koneiden uusimiseen

Toteutuma: Ei ole toteutunut

Alueiden kunnossapidon koneet

Varaus 10 000 € vuodelle 2023

- traktoriin niittomurskain ja nostokori
- traktorin peräkärri

Toteutuma: Hankittu piennarmurskain ja harjatela

31.8.2023 -10 084 €

Osakkeet ja osuudet

Parravahan Veden investointiosuus

Varaus 12 000 € vuodelle 2023

- Investointiosuus Parravahan Veden sähkö saneerauksesta

Toteutuma: Toteutunut

31.8.2023 – 11 470 €

Lisäksi investoinneissa on kirjattuna parin hankkeen kulut, avustukset 85 %.

Marttilan kunta

menovaraukset -1 321 000 € menot 31.12.2023 -684 438 € (51,8 %)

Kustannuspaikk 931111 - 972621

Tili	Investointi-	Rahoitus-	Luovutus-	Luovutus-	Luovutus-	Yhteensä
Kustannuspaikka	menot	osuudet	tulot	voitot	tappiot	
11002 Rakentamattomat alueet						
931300 Maa-alueiden osto	0,00	0,00	3 447,84	0,00	0,00	3447.84
11002 Rakentamattomat alueet yht.	0,00	0,00	3 447,84	0,00	0,00	3447.84
11163 Muiden rakennusten uushankinta						
971711 Alakoulu	-39 271,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-39271.00
11163 Muiden rakennusten uushankinta yht.	-39 271,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-39271.00
11971 Muut aineettomat hyödykkeet						
931211 Pohjakartta	-24 895,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-24895.00
11971 Muut aineettomat hyödykkeet yht.	-24 895,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-24895.00
11973 Asuinrakennusten korjausinvestoinni						
971811 Virastotalo	-12 591,66	0,00	0,00	0,00	0,00	-12591.66
971814 Kunnantalo	-9 362,72	0,00	0,00	0,00	0,00	-9362.72
11973 Asuinrakennusten korjausinvestoinni	-21 954,38	0,00	0,00	0,00	0,00	-21954.38
11975 Muiden rakennusten korjausinvestoin						
951811 Marttilan ala-aste	-39 437,41	0,00	0,00	0,00	0,00	-39437.41
951911 Koulukeskuksen liikennejärjestel	-8 985,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-8985.00
961812 Palainen	-9 820,10	0,00	0,00	0,00	0,00	-9820.10
961814 Kirjaston aurinkosähköjärjestelm	-15 212,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-15212.00
961912 Urheilukenttä	-60 283,04	0,00	0,00	0,00	0,00	-60283.04
971611 Lämmitysjärjest.keh. Asuinrakenn	-1 422,34	0,00	0,00	0,00	0,00	-1422.34
971811 Virastotalo	-18 035,44	0,00	0,00	0,00	0,00	-18035.44

Kustannuspaikk 931111 - 972621

Trili	Investointi-	Rahoitus-	Luovutus-	Luovutus-	Luovutus-	Luovutus-	Yhteensä
Kustannuspaikka	menot	osuudet	tulot	voitot	tappiot		
971813 KEKE Didikannustin hanke	1 681,50	0,00	0,00	0,00	0,00	1681.50	
971814 Kunnantalo	-33 522,12	0,00	0,00	0,00	0,00	-33522.12	
971819 Riiheläntein varasto	-8 289,18	0,00	0,00	0,00	0,00	-8289.18	
971914 Paikkatieto Digikannustin hanke	6 593,10	0,00	0,00	0,00	0,00	6593.10	
972511 Inv.os. Parravahan Vesi Oy	-11 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-11470.00	
972612 Prunkilan siirtoviemäri	-7 865,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-7865.00	
11975 Muiden rakennusten korjausinvestoin	-206 067,03	0,00	0,00	0,00	0,00	-206067.03	
11976 Kiinteät rakenteet ja laitteet							
931911 Sisääntuloväylät	-25 785,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-25785.01	
951911 Koulukeskuksen liikennejärjestel	-15 230,50	0,00	0,00	0,00	0,00	-15230.50	
961816 Pururadan kehittämisen	-13 878,88	0,00	0,00	0,00	0,00	-13878.88	
961912 Urheilukenttä	-253 670,07	72 240,00	0,00	0,00	0,00	-181430.07	
971819 Riiheläntein varasto	-1 611,96	0,00	0,00	0,00	0,00	-1611.96	
972123 Vesihuoltol.saneeraus, viemärila	-1 807,10	0,00	0,00	0,00	0,00	-1807.10	
972612 Prunkilan siirtoviemäri	-13 266,15	0,00	0,00	0,00	0,00	-13266.15	
972613 Vesihuoltol. saneeraus, vesilait	-55 768,94	0,00	0,00	0,00	0,00	-55768.94	
11976 Kiinteät rakenteet ja laitteet yht.	-381 018,61	72 240,00	0,00	0,00	0,00	-308778.61	
11979 Muut koneet ja kalusto							
972311 Alueiden kunnossapito koneet	-10 083,73	0,00	0,00	0,00	0,00	-10083.73	
11979 Muut koneet ja kalusto yht.	-10 083,73	0,00	0,00	0,00	0,00	-10083.73	
12121 Muut oakkeet ja osuudet							
932511 Osakkeet ja osuudet	-1 148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1148.00	
12121 Muut oakkeet ja osuudet yht.	-1 148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1148.00	
Kaikki yht.	-684 437,75	72 240,00	3 447,84	0,00	0,00	-608749.91	

2.4. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta (1.000 €)

	Määrärahat						Tuloarviot						
	TA 2023	Muutos	MTA	TP	Poik- keama	%	TA 2023	Muutos	MTA	TP	Poik- keama	%	
KÄYTTÖTALOUSOSA													
KESKUSVAALITK	7		7	8	1	114	2		2	4	-2	200	
kunnalliset vaalit	7		7	8	1	114	2		2	4	-2	200	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	8		8	11	3	138	0		0	0	0	0	
Tilintarkastus	8		8	11	3	138	0		0	0	0	0	
KUNNANHALLITUS	1 499	-152	1 347	1 291	-56	96	134	69	203	194	9	96	
Yleishallinto	208	25	233	235	2	101	1		1	22	-21	2 200	
Hallinto- ja talouspalvelut	348	-11	337	359	22	107	1		1	2	-1	200	
Henkilöstöpalvelut	124	-5	119	106	-13	89	28	3	31	32	-1	103	
Muut tehtävät	421	-95	326	295	-31	90	4	43	47	33	14	70	
Elinvoimapaalvelut	339	-66	273	247	-26	90	61	23	84	62	22	74	
Kaavoitus- ja maaom. hall.	59	0	59	49	-10	83	39		39	43	-4	110	
SIVISTYSLAUTAKUNTA	3 147		3 147	3 184	37	101	187	-30	157	139	18	89	
Hallinto	5		5	6	1	120	0		0	0	0	0	
Marttilan koulu	1 861		1 861	1 863	2	100	70		70	54	16	77	
Perusopetus ostopalvelut	32		32	14	-18	44	0		0	0	0	0	
Muut opetuspalvelut	22		22	41	19	186	0		0	0	0	0	
Varhaiskasvatus	1 227		1 227	1 260	33	103	117	-30	87	85	2	98	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	431		431	417	-14	97	30		30	46	-16	153	
Hallinto	6		6	4	-2	67	0		0	0	0	0	
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	156		156	139	-17	89	2		2	2	0	100	
Kulttuuripalvelut	41		41	21	-20	51	1		1	1	0	100	
Liikuntapalvelut	155		155	165	10	106	26		26	35	-9	135	
Nuorisopalvelut	73		73	72	-1	99	1		1	3	-2	300	
Hyvinvoinnin edistäminen	0		0	16	16	0	0	0	0	5	-5	0	
TEKNINEN LAUTAKUNTA	1 371	40	1 411	1 383	-28	98	985	-34	951	1 068	-117	112	
Hallinto	12		12	6	-6	50	0		0	0	0	0	
Kunnossapitopalvelut	164		164	147	-17	90	220		220	282	-62	128	
Kiinteistöjen huolto	196		196	168	-28	86	2		2	2	0	100	
Rakennukset ja huoneistot	539	40	579	590	11	102	458	-7	451	494	-43	110	
Liikenne- ja muut yksityist.	73		73	79	6	108	0		0	0	0	0	
Muut palvelut	125		125	125	0	100	0		0	0	0	0	
Rakennusvalvonta	44		44	56	12	127	8		8	16	-8	200	
Vesihuoltolaitos	218		218	212	-6	97	297	-27	270	274	-4	92	
KÄYTTÖTALOUS YHT.	6 463	-112	6 351	6 294	-57	99	1 338	5	1 343	1 451	-108	108	
TUOSLASKELMAOSA													
Verotulot							3 947	-158	3 789	3 651	138	96	
Valtionosuudet							1 727	32	1 759	1 767	-8	100	
Korkotulot							3		3	23	-20	767	
Muut rahoitustulot							3		3	10	-7	333	
Korkomenot	9		9	33	24	367							
Muut rahoitusmenot													
Satunnaiset erät													
TUOSLASKELMA YHT.	9	0	9	33	24	367	5 680	-126	5 554	5 451	103	98	
INVESTOINTIOSA													
KUNNANHALLITUS	150	28	178	52	-126	29	20		20	3	17	15	
Aineettomat hyödykkeet	40	28	68	25	-43	37	0		0	0	0	0	
Maa- ja vesialueet	60		60	0	-60	0	20		20	3	17	15	
Koneet ja kalusto	10		10	0	-10	0	0		0	0	0	0	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40		40	26	-14	65	0		0	0	0	0	
Osakkeet ja osuudet	0		0	1	1	0	0		0	0	0	0	
SIVISTYSLAUTAKUNTA	120		120	63	-57	53	0		0	0	0	0	
Muiden rak.korjausinv.	40		40	39	-1	98	0		0	0	0	0	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	80		80	24	-56	30	0		0	0	0	0	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	409		409	353	-56	86	96		96	72	24	75	
Muiden rak.korjausinv.	185		185	39	-146	21	0		0	0	0	0	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	224		224	314	90	140	96		96	72	24	75	
TEKNINEN LAUTAKUNTA	642	-30	612	215	-397	35	0		0	0	0	0	
Asuinrak.korjausinvestointi	60		60	1	-59	2	0		0	0	0	0	
Muiden rak.korjausinv.	410		410	82	-328	20	0		0	0	0	0	
Muiden rak.uushankinta	0		0	39	39	0	0		0	0	0	0	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	90	-30	60	-7	-67	-12	0		0	0	0	0	
Koneet ja kalusto	10		10	10	0	100	0		0	0	0	0	
Investointiosuudet	12		12	11	-1	92	0		0	0	0	0	
Vesilaitos, kiint.rak. ja laitt.	60		60	79	19	132	0		0	0	0	0	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	1 321	-2	1 319	683	-636	52	116		116	75	41	65	
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muut.													
Antolainasaamisten lis.									0	17	-17		
Antolainasaamisten väh.							800		800	0	-800		
Lainakannan muutokset													
Pitkäaik. lainojen lis.													
Pitkäaik. lainojen väh.	330		330	333	-3	101							
Lyhytaik. lainojen muutos													
Vaikutus maksuvalm.													
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	8 123	-114	8 009	7 343	666	92	7 934	-121	7 813	6 994	-817	69	

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tilinpäätöslaskelmia ovat:

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tase

Konsernituloslaskelma

Konsernitase

Konsernin rahoituslaskelma

Kustannuspaikka Tili	Toteutuma 2023 01-12	Budjetti 2023 01-12	Poikkema euro	Poikkema %
M A R T T I L A N K U N T A				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
MYNTITUOTOT	495 831,41	464 100,00	-31 731,41	106.84
MAKSUTUOTOT	61 208,02	102 172,00	40 963,98	59.91
TUET JA AVUSTUKSET	85 830,02	70 050,00	-15 780,02	122.53
MUUT TOIMINTATUOTOT	809 435,50	702 210,00	-107 225,50	115.27
TOIMINTATUOTOT yht.	1 452 304,95	1 338 532,00	-113 772,95	108.50
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	-3 049 156,18	-3 035 772,00	13 384,18	100.44
PALVELUJEN OSTOT	-1 919 672,31	-1 919 930,00	-257,69	99.99
AINEET, TARVIKKEET JA TAV	-728 053,67	-902 410,00	-174 356,33	80.68
AVUSTUKSET	-278 890,55	-314 000,00	-35 109,45	88.82
MUUT TOIMINTAKULUT	-317 495,35	-291 060,00	26 435,35	109.08
TOIMINTAKULUT yht.	-6 293 268,06	-6 463 172,00	-169 903,94	97.37
TOIMINTAKATE	-4 840 963,11	-5 124 640,00	-283 676,89	94.46
VEROTULOT	3 650 773,36	3 947 000,00	296 226,64	92.49
VALTIONOSUUDET				
KUNNAN PERUSPALVELUJEN VA	1 802 042,00	1 788 000,00	-14 042,00	100.79
MUUT VALTIONOSUUDET	-34 709,00	-61 000,00	-26 291,00	56.90
VALTIONOSUUDET yht.	1 767 333,00	1 727 000,00	-40 333,00	102.34
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	23 416,18	3 200,00	-20 216,18	731.76
MUUT RAHOITUSTUOTOT	10 433,28	3 300,00	-7 133,28	316.16
KORKOKULUT	-33 123,91	-9 000,00	24 123,91	368.04
MUUT RAHOITUSKULUT	-372,48	0,00	372,48	0.00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT yh	353,07	-2 500,00	-2 853,07	-14.12
VUOSIKATE	577 496,32	546 860,00	-30 636,32	105.60
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POI	-508 744,81	-516 450,00	-7 705,19	98.51
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-508 744,81	-516 450,00	-7 705,19	98.51
TILIKAUDEN TULOS	68 751,51	30 410,00	-38 341,51	226.08
POISTOERON LISÄYS (+) TAI V	23 000,04	23 040,00	39,96	99.83
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	91 751,55	53 450,00	-38 301,55	171.66
yht.	91 751,55	53 450,00	-38 301,55	171.66
TULOSLASKELMA yht.	91 751,55	53 450,00	-38 301,55	171.66

	Toteutuma 2023	Toteutuma 2022
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	577 496,35	617 091,12
SATUNNAISET ERÄT		
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-61 692,16	-252 431,54
TOIMINNAN RAHAVIRTA	515 804,19	364 659,58
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-684 437,75	-744 018,65
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	72 240,00	297 192,80
PYS. VASTAAVIEN HYÖD. LUOV.VOITOT	65 140,00	260 000,00
INVESTOINTIEN VARS. MYYNTITULOT		
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-547 057,75	-186 825,85
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-31 253,56	177 833,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	16 955,24	0,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0,00	1 008 333,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-333 991,20	-1 370 241,22
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-333 991,20	-361 908,22
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMAN MUUTOS	155 952,00	-18 549,46
SAAMISTEN MUUTOS	356 223,80	-174 835,11
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-404 371,59	380 312,01
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	107 804,21	186 927,44
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-209 231,75	-174 980,78
RAHAVAROJEN MUUTOS	-240 485,31	2 852,95
RAHAVARAT 31.12.	1 649 179,76	1 889 665,07
RAHAVARAT 1.1.	1 889 665,07	1 886 812,12
RAHAVAROJEN MUUTOS	-240 485,31	2 852,95

MARTTILAN KUNTA

Tase

1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoinen

	Tilivuosi 2023	Tilivuosi 2022
00001	TASE	
13000 VASTAAVAA		
13001 PYSYVÄT VASTAAVAT		
13010 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
13015 AINEETTOMAT OIKEUDET	-24 359,92	-76 905,58
13025 MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	-43 284,91	-41 220,64
13030 ENNAKKOMAKSUT	0,00	0,00
13010 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	-67 644,83	-118 126,22
13040 AINEELLISET HYÖDYKKEET		
13045 MAA- JA VESIALUEET (SIS. ARVONKOROTUK		
13045 MAA- JA VESIALUEET (SIS. ARVONKOROTUK	-1 136 499,26	-1 139 947,10
13060 RAKENNUKSET	-4 716 770,74	-4 819 187,99
13065 KIINTEÄT RAKENTEET	-3 477 535,66	-3 282 800,57
13070 KONEET JA KALUSTO	-63 829,45	-85 632,95
13080 ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANI	-433 937,01	-376 267,74
13040 AINEELLISET HYÖDYKKEET	-9 828 572,12	-9 703 836,35
13085 SJOITUKSET		
13095 OSAKKEET JA OSUUDET	-356 472,86	-1 241 092,97
13105 MUUT LAINASAAMISET	-306 568,97	-323 524,21
13110 MUUT SAAMISET	-21 879,57	-21 879,57
13085 SJOITUKSET	-684 921,40	-1 586 496,75
13001 PYSYVÄT VASTAAVAT	-10 581 138,35	-11 408 459,32
13115 TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
13125 LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	0,00	-110 085,50
13130 MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00
13115 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	-110 085,50

MARTTILAN KUNTA

Tase

1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoinen

	Tilikausi 2023	Tilikausi 2022
13135 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
13170 SAAMISET		
13175 PITKÄAIKAISET SAAMISET		
13185 LAINASAAMISET	-3 363,76	-5 045,64
13175 PITKÄAIKAISET SAAMISET	-3 363,76	-5 045,64
13210 LYHYTAIKAISET SAAMISET		
13215 MYYNTISAAMISET	-227 458,77	-340 933,66
13235 MUUT SAAMISET	-146 204,91	-386 388,83
13240 SIIRTOSAAMISET	0	-883,11
13210 LYHYTAIKAISET SAAMISET	-373 663,68	-728 205,60
13170 SAAMISET	-373 663,68	-728 205,60
13325 RAHAT JA PANKKISAAMISET	-1 649 179,76	-1 889 665,07
13135 VAIHTUVAT VASTAAVAT	-2 026 207,20	-2 622 916,31
13000 VASTAAVAA	-12 607 345,55	-14 141 461,13

MARTTILAN KUNTA

Tase

1.1.2023 - 31.12.2023

Ulkoinen

	Tilikausi 2023	Tilikausi 2022
14000 VASTATTAVAA		
14005 OMA PÄÄOMA		
14010 PERUSPÄÄOMA	4 238 567,63	4 844 359,82
14025 MUUT OMAT RAHASTOT	20 989,82	20 989,82
14030 EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ	3 785 299,60	3 653 715,20
14035 TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	91 751,55	131 584,40
14005 OMA PÄÄOMA	8 136 608,60	8 650 649,24
14045 POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
14050 POISTOERO	837 333,28	610 333,32
14055 VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	250 000,00
14045 POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	837 333,28	860 333,32
14075 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
14085 LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	277 398,69	231 532,19
14075 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	277 398,69	231 532,19
14105 VIERAS PÄÄOMA		
14110 PITKÄAIKAINEN		
14115 PITKÄAIKAINEN (KOROLLINEN VIERAS PÄÄO		
14125 LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKS	819 407,60	1 053 398,80
14135 LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	470 000,00	570 000,00
14115 PITKÄAIKAINEN (KOROLLINEN VIERAS PÄÄOM	1 289 407,60	1 623 398,80
14145 PITKÄAIKAINEN (KOROTON VIERAS PÄÄOMA)		
14165 MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA MUU	767 116,54	717 302,14
14145 PITKÄAIKAINEN (KOROTON VIERAS PÄÄOMA)	767 116,54	717 302,14
14110 PITKÄAIKAINEN	2 056 524,14	2 340 700,94
14180 LYHYTAIKAINEN		
14185 LYHYTAIKAINEN (KOROLLINEN VIERAS PÄÄOM		
14205 PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN SEURAAVAN VU	233 991,20	233 991,17
14220 LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	100 000,00	100 000,00
14185 LYHYTAIKAINEN (KOROLLINEN VIERAS PÄÄOM	333 991,20	233 991,17
14240 LYHYTAIKAINEN (KOROTON VIERAS PÄÄOMA)		
14245 SAADUT ENNAKOT	6 228,62	3 902,22
14250 OSTOVELAT	404 010,17	797 589,32
14260 MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA MUU	92 460,68	117 605,36
14265 SIIRTOVELAT	462 790,17	805 157,37
14240 LYHYTAIKAINEN (KOROTON VIERAS PÄÄOM	965 489,64	1 724 254,27
14180 LYHYTAIKAINEN	1 299 480,84	2 058 245,44
14105 VIERAS PÄÄOMA	3 356 004,98	4 398 946,38
14000 VASTATTAVAA	12 607 345,55	14 141 461,13

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toimintatuotot	1 634 951,17	7 328 409,71
Toimintakulut	-6 373 706,95	-19 307 313,15
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta		
Toimintakate	-4 738 755,78	-11 978 903,44
Verotulot	3 650 773,36	7 553 757,45
Valtionosuudet	1 767 333,00	5 234 753,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 760,76	-1 086,94
Korkotuotot	24 351,28	3 589,03
Muut rahoitustuotot	10 434,57	47 186,10
Korkokulut	-37 453,78	-50 777,22
Muut rahoituskulut	-1 092,83	-1 084,85
Vuosikate	675 589,82	808 520,07
Suunnitelman mukaiset poistot	-564 575,73	-796 731,10
Omistuksen eliminointierot	1 382,70	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-575,98
Tilikauden tulos	112 396,79	11 212,99
Tilinpäätössirrot	23 000,04	23 335,20
Tilikauden verot	-7,32	-47,05
Laskennalliset verot	-10 543,00	-5 699,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	124 846,51	28 802,14

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2023 1 000 €	1.1. - 31.12.2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	675 674,16	808 585,71
Satunnaiset erät	1 375,41	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-61 692,16	-259 307,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-693 578,45	-1 898 526,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72 240,00	327 388,20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	65 140,00	264 325,08
Toiminnan ja investointien rahavirta	59 158,96	-757 535,08
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	16 757,87	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	1 000 424,70
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-382 034,93	-657 557,87
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	166 232,19
Oman pääoman muutokset	37,11	-16 433,11
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	155 903,02	-18 398,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-162,21	8 262,99
Saamisten muutos	364 432,60	-84 021,85
Korottomien velkojen muutos	-399 570,96	380 609,99
Rahoituksen rahavirta	-244 637,50	779 119,04
Rahavarojen muutos	-185 478,54	21 583,96
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 833 554,92	2 223 799,03
Rahavarat 1.1.	2 019 033,47	2 202 215,07
	-185 478,55	21 583,96

MARTTILAN KUNTA
KONSERNITASE

VASTAAVAA	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 649 454,66	13 639 343,37
Aineettomat hyödykkeet	67 644,83	121 002,61
Aineettomat oikeudet	24 359,92	77 463,08
Muut pitkävaikutteiset menot	43 284,91	43 539,53
Aineelliset hyödykkeet	10 015 025,26	12 894 738,40
Maa- ja vesialueet	1 223 404,72	1 288 420,59
Rakennukset	4 784 144,81	7 391 436,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 495 011,03	3 303 376,67
Koneet ja kalusto	73 944,80	416 057,72
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	1 234,83
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	438 519,90	494 212,43
Sijoitukset	566 784,57	623 602,36
Osakkuusyhteisöosuudet	122 666,51	169 167,41
Osakkeet ja osuudet	201 879,80	204 469,70
Muut lainasaamiset	220 000,00	220 000,00
Muut saamiset	22 238,26	29 965,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	78 985,10	185 634,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 219 733,71	3 365 275,94
Vaihto-omaisuus	2 689,71	65 120,89
Saamiset	383 489,08	1 076 356,01
Pitkäaikaiset saamiset	179,72	186,02
Lyhytaikaiset saamiset	383 309,36	1 076 169,99
Rahoitusarvopaperit	44 026,15	37 210,05
Rahat ja pankkisaamiset	1 789 528,77	2 186 588,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 948 173,47	17 190 254,06
VASTATTAVAA	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
OMA PÄÄOMA	9 080 476,72	9 557 627,13
Peruspääoma	4 238 567,64	4 844 359,60
Muut omat rahastot	21 289,81	21 289,81
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 695 772,76	4 663 175,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	124 846,51	28 802,12
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	183 715,85
Muut pakolliset varaukset	0,00	183 715,85
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	358 367,75	309 117,59
VIERAS PÄÄOMA	3 509 329,00	7 139 793,49
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 069 407,60	2 994 231,14
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	987 554,43	718 010,83
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	333 991,20	674 791,24
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 109 306,43	2 726 653,42
Saadut ennakot	9 069,34	26 106,86
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 948 173,47	17 190 254,06

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KUNNAN LIITETIEDOT

KONSERNIN LIITETIEDOT

Vuoden 2023 tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontaiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varastokirjanpidon tietojärjestelmiin sisältyvää painotetun keskihinnan menetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos
3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
4. Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus
5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Kohdat 2 - 5 ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä (liite 22). Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset on vähennetty. Konserniyhteisöjen kunnalle maksamia kiinteistöveroja ei ole vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Keskinäisten omistusten eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Osakkuusyhteisöjen tilikauden 2015 voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on konsernitaseeseen yhdistelty kuntayhtymän omistusosuutta vastaava osuus.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot tehtävälaitteittain

	Kunta	
	2023	2022
Yleishallinto	198 074,65	214 753,69
Sosiaali- ja terveystalvet	0,00	1 031 199,09
Sivistystalvet	139 038,02	192 483,50
Yhdystalvet	1 068 825,21	1 013 998,64
Hyvinvointitalvet	46 367,07	34 257,93
Toimintatuotot yhteensä	1 452 304,95	2 486 692,85

7 Verotulot eriteltynä verolajittain

	2023	2022
Kunnan tulovero	2 801 678,48	6 512 304,49
Osuus yhteisöverotulon tuotosta	305 831,49	482 211,31
Kiinteistövero	543 263,39	559 241,65
Verotulot yhteensä	3 650 773,36	7 553 757,45

8 Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kunnan perustalvet	996 053,39	3 067 806,12	835 713,00	2 910 666,00
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	966 329,00	1 435 108,00	966 329,00	1 435 108,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	-469 435,00	-482 787,30	-469 435,00	-475 130,00
Verotulomenojen korvaus	434 726,00	1 364 109,00	434 726,00	1 364 109,00
Valtionosuudet yhteensä	1 927 673,39	5 384 235,82	1 767 333,00	5 234 753,00

9 Palvelujen ostojen erittely

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	813 118,74	6 074 142,72
Muiden palvelujen ostot	1 106 553,57	1 551 158,71
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	1 919 672,31	7 625 301,43

10 Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Pysyvät vastaavat	Tasapoisto	Kirjanpitoltk:n
	Martilan kunta	suositus
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
10050 Tietokoneohjelmistot	3 v	2 - 5 v
10100 Muut pitkävaikutteiset menot	3 v	2 - 10 v
Osake- ja perusparannusmenot	3 v	5 - 10 v
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
11000 Rakennetut tontit	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11001 Metsätilat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11002 Rakentamattomat alueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset		
11150 Sosiaalitoimen rakennukset	30 v	30 - 50 v
11151 Muut asuinrakennukset	30 v	30 - 50 v
11152 Asuinrakennusten uushankinta	30 v	30 - 50 v
11153 Asuinrakennusten korjausinvestoinnit	30 v	30 - 50 v
Muut rakennukset		
11160 Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v	20 - 50 v
11161 Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v	20 - 30 v
11162 Muut rakennukset	30 v	20 - 30 v
11163 Muiden rakennusten uushankinta	30 v	20 - 30 v
11164 Muiden rakennusten korjausinvestoinnit	30 v	20 - 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet		
11300 Tiet ja muut liikennealueet	20 v	15 - 20 v
11301 Urheilu- ja ulkoilualueet	15 v	15 - 20 v
Johtoverkostot ja laitteet		
11302 Vedenjakeluverkosto	30 v	30 - 40 v
11303 Viemäriverkko	30 v	30 - 40 v
11304 Ulkovaistutuslaitteet	15 v	10 - 20 v
11305 Vesi- ja viemärlaitoksen laitos-	20 v	10 - 20 v
koneet ja laitteet		
11306 Atk-verkko	15 v	10 - 20 v
Muut kiinteät koneet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
11600 Palveluauto	5 v	4 - 7 v
11650 Tietokonelaitteet	3 v	3 - 5 v
11700 Muut laitteet ja kalusteet	5 v	3 - 5 v
11701 Työkoneet	5 v	5 - 10 v
11702 Viestintälaitteet	5 v	5 - 10 v
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset, osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista.

Ei ilmoitettavaa

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Kiinteistöjen myyntivoitto	61 692,16	252 431,54	61 692,16	252 431,54
Maa-alueiden myyntivoitto	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	0,00	0,00		
Myyntivoitot yhteensä	61 692,16	252 431,54	61 692,16	252 431,54
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen myyntitappio	0	0	0	0
Maa-alueiden myyntitappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

14 Satunnaiset tuotot ja kulut

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

16 Erittely poistoeron muutoksista

Kohdat 14 - 16 ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17 Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

18 Arvonkorotukset

Kohdat 17 - 18 ei ilmoitettavaa

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	76 905,58	41 220,64	0,00	118 126,22
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	11 470,00	0,00	11 470,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-52 545,66	-9 405,73		-61 951,39
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 359,92	43 284,91	0,00	67 644,83
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 359,92	43 284,91	0,00	67 644,83
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

	Aineelliset hyödykkeet					
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 139 947,10	4 819 187,99	3 282 800,57	85 632,95	376 267,74	9 703 836,35
Lis. tilik. aikana	0,00	137 105,37	394 721,38	10 083,73	644 018,75	1 185 929,23
Rah.os. tilik.						0,00
Väh. tilik. aikana					-586349,48	-586 349,48
Siirrot erien välillä	-3447,84					-3 447,84
Tilikauden poisto		-239 522,62	-199 986,29	-31 887,23		-471 396,14
Arvonl. ja niiden pal. Poistamaton hankintameno 31.12.	1 136 499,26	4 716 770,74	3 477 535,66	63 829,45	433 937,01	9 828 572,12
Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.	1 136 499,26	4 716 770,74	3 477 535,66	63 829,45	433 937,01	9 828 572,12
Olennaiset lisäpoistot Erittely olennaisista lisäpoistoista						

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	14 295,98	138 911,27	1 390,75	200 726,86	355 324,86
Lisäykset				1 148,00	
Vähennykset					
Hankintameno 31.12.	14 295,98	138 911,27	1 390,75	201 874,86	356 472,86
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 295,98	138 911,27	1 390,75	201 874,86	356 472,86

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset osakkuus ja muut omist. Yht.	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	125 403,78			220 000,00	345 403,78
Lisäykset					
Vähennykset	-16955,24				-16955,24
Hankintameno 31.12.	108 448,54			220 000,00	328 448,54
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	108 448,54			220 000,00	328 448,54

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20 - 22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
As. Oy Riihelänhovi	Marttila	100 %	100 %	2 696,77	32 605,70	17,07
As. Oy Mlan Riihelänranta	Marttila	100 %	100 %	11 394,66	59 993,92	27,00
As. Oy Taalarinrivi	Marttila	100 %	100 %	8 561,65	13 852,31	26,49
Kuntayhtymä						
Varsinais-Suomen liitto ry	Turku	0,4022 %	0,4022 %	9 506,25	7 141,29	24,67
L. Koulutuskuntayhtymä	Marttila	0,751880 %	0,751880 %	185 065,48	22 619,09	12 869,64
Yhteis- ja om.yhteisöt						
Parravahan Vesi Oy	Marttila	31,00 %	31,00 %	43 994,82	25 528,33	84,32
			Yhteensä	261 219,63	161 740,64	13 049,19

23 Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		4 350,34		6 018,33
Lainasaamiset	3 363,76		5 045,64	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				883,11
Yhteensä	3 363,76	4 350,34	5 045,64	6 901,44
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				48,42
Yhteensä				48,42
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus- yhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	3 363,76	4 350,34	5 045,64	6 998,28

24 Siirtosaamiset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	0,00	883,11	0,00	883,11
Ky maksuosuuspalautukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Ky ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset yhteensä	0,00	883,11	0,00	883,11

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oman pääoman erittely

Taseen oman pääoman liittymismaksurahastoon 31.3.2004 saakka kirjatut liittymismaksut on uusien kirjanpito-ohjeiden mukaisesti siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	4 238 567,41	4 844 359,60	4 238 567,63	4 844 359,82
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	4 238 567,41	4 844 359,60	4 238 567,63	4 844 359,82
Muut omat rahastot				
Opintolainarahasto 1.1.	21 289,81	21 289,81	20 989,82	20 989,82
Opintolainarahasto 31.12.	21 289,81	21 289,81	20 989,82	20 989,82
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 695 772,76	4 663 175,59	3 785 299,60	3 653 715,20
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 695 772,76	4 663 175,59	3 785 299,60	3 653 715,20
Tilikauden yli-/alijäämä	124 846,51	28 802,12	91 751,55	131 584,40
Oma pääoma yhteensä	9 080 476,49	9 557 627,12	8 136 608,60	8 650 649,24
Oma pääoma 1.1.	9 557 627,12	9 528 825,00	8 650 649,24	8 519 064,84
Oma pääoma 31.12.	9 080 476,49	9 557 627,12	8 136 608,60	8 650 649,24
Ylijäämä-/alijäämäkertymä 31.12.	4 820 619,27	4 691 977,71	3 877 051,15	3 785 299,60

Kunnan avaavissa taseissa HVA:lle 1.1.2023 saldoissa siirtyneet	
Käyttöomaisuus (hoitajakutsujärjestelmä ja kotihoito-ohjelma)	24 602,72
Varsinais-suomen sairaanhoitopiirin Ky:n peruspääoma	863 342,77
Erytysuoltopiirin Ky:n peruspääoma	22 425,34
Lomapalkkavaraukset SOTE-henkilöstö	-304 578,64
Siirtyvät erät yhteensä	605 792,19

26 Erittely poistoerosta

27 Pitkäaikaiset velat

28 Joukkovelkakirjalainat

29 Pakolliset varaukset

Kohdat 29 - 32 ei ilmoitettavaa

	2023		2022	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		661,23		6 566,66
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		661,23		6 566,66
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat				221,57
Muut velat				
Siirtovelat				40,76
Yhteensä				262,33
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				2 017,61
Muut velat				
Siirtovelat		4 664,00		
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		5 325,23		8 846,60

31 Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa

32 Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	756 193,54	708 416,14	756 193,54	708 416,14
Muut velat	10 923,00	8 886,00	10 923,00	8 886,00
Yhteensä	767 116,54	717 302,14	767 116,54	717 302,14

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta	
	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Siirtyvät korot	3 519,79	2 126,69
Lomapalkkajaksotus	417 596,39	686 958,20
Muut siirtovelat	41 673,99	95 639,72
Siirtovelat yhteensä	462 790,17	784 724,61

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34 Rittely veloista, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

35 Rittely vakuuksista vakuuslajeittain muista velkojen sitoumuksista

Turun seudun puhdistamo Oy:n vastuu lainoista omistussuuden mukaisessa suhteessa (Marttilan osuus yhtiön osakepääomasta on 0,2 %)

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Yhtiön korollinen vieras pääoma 31.12.2023	158 389,38	164 195,64	158 389,38	164 195,64
Yhtiön leasing v: Muut velat	32 200,84	34 565,50	32 200,84	34 565,50
Yhteensä	190 590,22	198 761,14	190 590,22	198 761,14

36 Rittely vastuusitoumuksista samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Kohdat 34 - 36 ei ilmoitettavaa

37 Vakuudet

Kunta		
	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Parravahan Vesi Oy, Marttilan kunnan osuus 31 %	30 000,00	30 000,00

38 Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	23 062,30	600 257,48	7 114,59	7 277,13
- Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	9 962,17	63 251,23	5 321,28	5 808,90
Leasingvastuut yhteensä	6 718,19	63 852,00	0,00	0,00
- Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 207,39	21 540,81	0,00	0,00

39 Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Kohdat 38 - 39 ei ilmoitettavaa

40 Vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	16 409 150,00	15 065 530,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	13 062,00	8 712,00

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Ei ilmoitettavaa

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2023	2022
Yleishallinto	11	15
Sosiaali- ja terveystoimi	0	52
Opetus- ja kulttuuritoimi, varhaiskasvatus	48	50
Yhdyskuntapalvelut	7	8
Muut palvelut		
Liiketoiminta	2	2
Yhteensä	68	127

43 Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 049 156,18	5 152 430,42
Henkilöstökuluja akvitovotu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstömenot yhteensä	3 049 156,18	5 152 430,42

44 Luottamushenkilöstön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Ei ilmoitettavaa

45 Tilintarkastuspalkkiot

	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	7 972,84	4 302,50
Muut palkkiot	2 509,35	1 994,90
Palkkiot yhteensä	10 482,19	6 297,40

Tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy

Liitetietojen erittely

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoiminnot

Ei ilmoitettavaa

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

TASE

VESIHUOLLON TASEYKSIKKÖ

TULOSLASKELMA	Toteutuma 1.1. - 31.12.2023	Toteutuma 1.1. - 31.12.2022
Liikevaihto		
Myyntituotot	273 978,51	277 760,18
Liikevaihto	273 978,51	277 760,18
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 225,50	-58 268,45
Palvelujen ostot	-90 946,39	-85 578,50
Materiaalit ja palvelut	-146 171,89	-143 846,95
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-52 984,49	-46 157,22
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-10 888,26	-10 530,58
Muut henkilöstösivukulut	-1 284,37	-1 334,98
Henkilöstösivukulut	-12 172,63	-11 865,56
Henkilöstökulut	-65 157,12	-58 022,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnelman mukaiset poistot	-98 390,19	-89 527,96
Poistot ja arvonalentumiset	-98 390,19	-89 527,96
Liiketoiminnan muut kulut	-521,28	-4 019,39
Liikeyli-/alijäämä	-36 261,97	-17 656,90
Korkotuotot	441,81	293,53
Korvaus peruspääomasta	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-52,83	-11,91
Rahoitustuotot ja kulut	388,98	281,62
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-35 872,99	-17 375,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-35 872,99	-17 375,28
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-8,03	-3,62
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-8,03	-3,62
Voitto, %	-13,09	-6,26

Sijoitetun pääoman tunnusluku kertoo taseyksikköön sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa taseyksikön suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta taseyksikön kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien kirjanpito-arvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuoton tunnusluku kertoo kunnan taseyksikköön sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden taseyksikön yli-/alijäämä muodostaa liikevaihdosta. Jos luku on negatiivinen, toiminta on tappiollista.

RAHOITUSLASKELMA

	Toteutuma 1.1. - 31.12.2023	Toteutuma 1.1. - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Liikeyli-/alijäämä	-36 261,97	-17 656,90
Poistot ja arvonalentumiset	98 390,19	89 527,96
Rahoitustuotot ja -kulut	388,98	281,62
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta	62 517,20	72 152,68
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-90 177,19	-139 267,82
Investointien rahavirta	-90 177,19	-139 267,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-27 659,99	-67 115,14
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-15 176,68	-5 771,38
Korottomien velkojen muutos	34 462,55	46 077,40
Muut maksuvalmiuden muutokset	19 285,87	40 306,02
Rahoituksen rahavirta	19 285,87	40 306,02
Rahavarojen muutos	-8 374,12	-26 809,12
Rahavarat 31.12.	78 168,51	86 542,63
Rahavarat 1.1.	86 542,63	113 351,75
Rahavarojen muutos	-8 374,12	-26 809,12
Investointien tulorahoitus, %	-69,33	-51,81
Quick ratio	0,18	0,18
Current ratio	0,18	0,18

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

Current ratio eli käyttö pääomasuhde kertoo nopeakiertoisten omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	38 665,76	39 998,21
Maa- ja vesialueet	5 348,38	5 348,38
Rakennukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 169 780,24	1 927 251,34
Ennakkom. ja keskener.hank.	0,00	249 409,45
Aineelliset hyödykkeet	2 213 794,38	2 222 007,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Myyntisaamiset	143 682,61	132 463,81
Muut saamiset	4 944,61	986,73
Saamiset	148 627,22	133 450,54
Rahat ja pankkisaamiset	78 168,51	86 542,63
Rahat ja pankkisaamiset	78 168,51	86 542,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 440 590,11	2 442 000,55
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	425 977,71	425 977,71
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	61 357,85	78 733,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 872,99	-17 375,28
VIERAS PÄÄOMA	451 462,57	487 335,56
Pitkäaikainen		
Muut velat	756 193,54	708 416,14
Pitkäaikainen	756 193,54	708 416,14
Lyhytaikainen		
Ostovelat	25 861,33	67 689,40
Velat kunnalta	1 135 613,94	1 135 613,94
Muut velat	44 733,13	30 319,22
Siirtovelat	26 725,60	12 626,29
Lyhytaikainen	1 232 934,00	1 246 248,85
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 440 590,11	2 442 000,55
Omavaraisuusaste, %	18,50	19,96
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	726,02	703,72

Omavaraisuusaste mittaa taseyksikön vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku kertoo kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku taseyksikköjen välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet taseyksiköllä on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT

Toiminta		
Toimintatuotot	273 978,51	277 760,18
Verotulot	0,00	0,00
Valtionosuudet	0,00	0,00
Korkotuotot	441,81	293,53
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Tulorahojen korjauserät	0,00	0,00
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investoint.	0,00	0,00
Pys.vastaavien hyöd.luov.t.	0,00	0,00
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00
Kokonaistulot yhteensä	274 420,32	278 053,71

MENOT

Toiminta		
Toimintakulut	-211 850,29	-205 889,12
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-52,83	-11,91
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit		
Investointimenot	-90 177,19	-139 267,82
Rahoitustoiminta		
Antolainasaam.lisäykset	0,00	0,00
Pitkäaik.lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaik.lainojen vähennys	0,00	0,00
Oman pääoman vähennys	0,00	0,00
Kokonaistulot yhteensä	-302 080,31	-345 168,85

Täsmäytys:		
Kokonaistulot - kokonaismenot	-27 659,99	-67 115,14
Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos	27 659,99	67 115,14
Erotus		

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	Vesilaitos		Viemärlaitos		Yhteensä	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Liikevaihto						
Myyntituotot	175 219,26	183 332,92	98 759,25	94 427,26	273 978,51	277 760,18
Liikevaihto	175 219,26	183 332,92	98 759,25	94 427,26	273 978,51	277 760,18
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 897,78	-43 802,82	-13 327,72	-14 465,63	-55 225,50	-58 268,45
Palvelujen ostot	-27 955,96	-41 898,70	-62 990,43	-43 679,80	-90 946,39	-85 578,50
Materiaalit ja palvelut	-69 853,74	-85 701,52	-76 318,15	-58 145,43	-146 171,89	-143 846,95
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-43 509,88	-37 824,84	-9 474,61	-8 332,38	-52 984,49	-46 157,22
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	-8 941,25	-8 614,34	-1 947,01	-1 916,24	-10 888,26	-10 530,58
Muut henkilöstösivukulut	-1 053,47	-1 093,91	-230,90	-241,07	-1 284,37	-1 334,98
Henkilöstösivukulut	-9 994,72	-9 708,25	-2 177,91	-2 157,31	-12 172,63	-11 865,56
Henkilöstökulut	-53 504,60	-47 533,09	-11 652,52	-10 489,69	-65 157,12	-58 022,78
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnelman mukaiset poistot	-26 486,40	-22 326,16	-71 903,79	-67 201,80	-98 390,19	-89 527,96
Poistot ja arvonalentumiset	-26 486,40	-22 326,16	-71 903,79	-67 201,80	-98 390,19	-89 527,96
Liiketoiminnan muut kulut	-521,28	-4 019,39	0,00	0,00	-521,28	-4 019,39
Liikelyli-/alijäämä	24 853,24	23 752,76	-61 115,21	-41 409,66	-36 261,97	-17 656,90
Korkotuotot	441,81	293,53	0,00	0,00	441,81	293,53
Korvaus peruspääomasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-52,83	-11,91	0,00	0,00	-52,83	-11,91
Rahoitustuotot ja kulut	388,98	281,62	0,00	0,00	388,98	281,62
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	25 242,22	24 034,38	-61 115,21	-41 409,66	-35 872,99	-17 375,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	25 242,22	24 034,38	-61 115,21	-41 409,66	-35 872,99	-17 375,28

Liikelaitoksen tunnusluvut

Voitto, %	14,41	13,11	-61,88	-43,85	-13,09	-6,26
-----------	-------	-------	--------	--------	--------	-------

Vesilaitos

Toiminnan kuvaus

Marttilan kunnanvaltuusto on päätöksellään 15.12.2015 päättänyt taseyksikön perustamisesta 1.1.2015 alkaen. Taseyksikkö vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Marttilan kunnassa toiminta-alueellaan.

Tilivelvolliset viranhaltijat: tekninen johtaja Kirsi Halkola
Tulosalueen esihenkilö: tekninen johtaja Kirsi Halkola

Vesi- ja viemärlaitokset

Vesilaitoksen tarkoituksena on toimittaa kuluttajille ja asiakkaille puhdasta pohjavettä riittävällä paineella ilman katkoksia. Viemärlaitoksen tarkoituksena on kerätä ja kuljettaa puhdistettavaksi asiakkaiden jätevedet siten, että siitä ei ole luonnolle haittaa eikä se rehevöitä vesistöjä.

Marttilan kunnan vesilaitos hankkii talousvetensä Parravahan Vesi Oy:ltä. Talousveden laatua tarkkaillaan Lounais-Suomen Ympäristötutkimus Oy:n toimesta valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Marttilan jätevedet johdettiin Marttilan jätevedenpuhdistamoon 5.10.2017 asti, jonka jälkeen jätevesi on johdettu Turun Seudun Puhdistamo Oy:lle.

Hallinto

Marttilan vesihuollon laskutusta ja sopimusasioita on hoidettu Marttilan kunnan teknisessä toimistossa ja taseyksikön kirjanpito sekä rahoitus on hallintopalveluissa. Marttilan vesihuollon asioissa päätösvaltaa käyttää tekninen lautakunta. Kunnanvaltuusto ohjaa Marttilan vesilaitoksen toimintaa asettamalla sille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

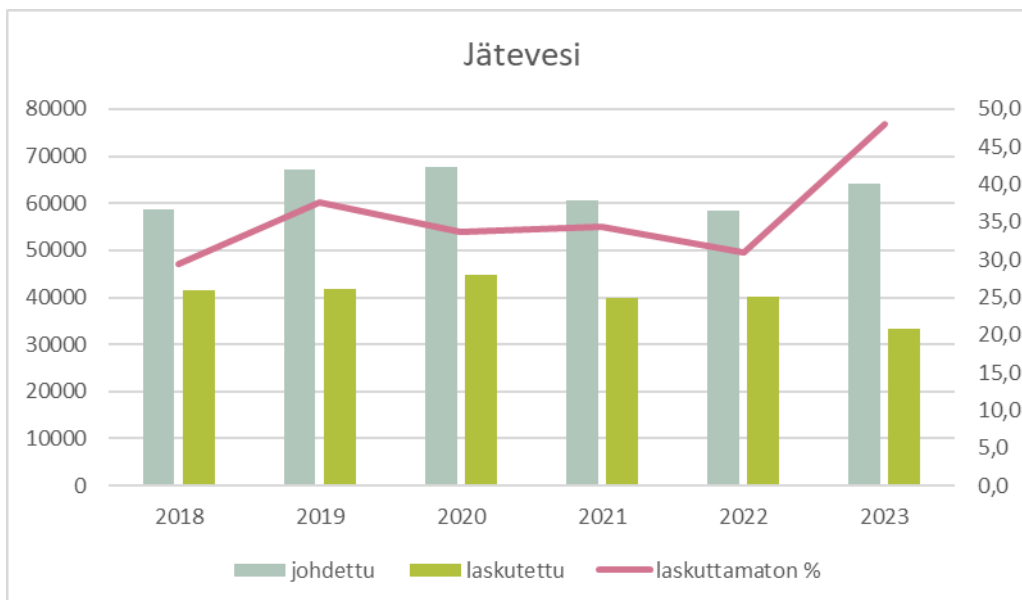
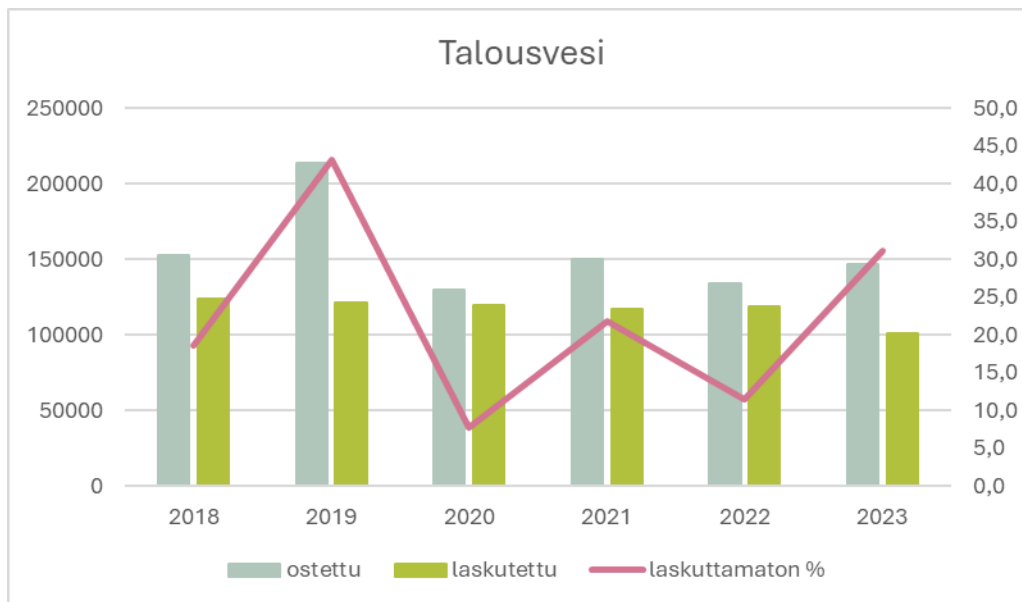
Veden myynti ja kulutus

Vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta käyttömaksua. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja jäteveden määrän mukaan. Taksa päivitettiin 1.1.2022, jolloin jäteveden kuutiohintaa korotettiin 3 %, vuonna 2023 maksuja ei korotettu.

Talousvettä toimitettiin vuonna 2023 yhteensä 806 kiinteistölle. Talousvettä ostettiin verkkoon yhteensä 146 598 m³ ja laskutettiin yhteensä 101 030 m³, laskuttamatonta siten 31,1 %. Laskuttamattoman veden kasvun vuoksi kesäkaudella on syytä jatkaa verkoston kunnostusta ja seurattava onko kyseessä poikkeusvuosi vai pysytäänkö samalla korkealla tasolla. Veden kuutiohintaa vuonna 2023 oli 1,23 €/m³ (alv 0 %). Uusia vesiliittymäsopimuksia tehtiin 1 kpl ja veden myyntituotot (sis. perusmaksut) olivat vuonna 2023 yhteensä 175 727,71 € (alv 0 %). Vesiliittymismaksutulot olivat yhteensä 3 250,08 €.

Jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 64 143 m³ ja laskutettiin yhteensä 33 342 m³, laskuttamatonta siten 48,0 %. Laskuttamattoman jäteveden määrän vuoksi kaivojen kunnostusta on syytä jatkaa, vaikkakin määrä voi selittyä normaalilla vaihtelulla. Viemäriverkoston alueella on 340 kiinteistöä. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 1 kpl. Jäteveden kuutiohintaa vuonna 2023 oli 2,31 €/m³ (alv 0 %). Jäteveden myyntituotot (sis. perusmaksut) olivat yhteensä 101 739,48 € (alv 0 %) ja viemäri liittymismaksutulot 44 527,32 €.

** VVY: Suomessa vedenjakelussa valuu hukkaan tällä hetkellä noin 17 % verkostoihin pumpatusta vedestä. Vuotovesien osuus puhdistuslaitokselle tulevasta jätevedestä on vuosien 2010–2014 aikana vaihdellut 37–47 % välillä.*

Liittyjien määrä	2018	2019	2020	2021	2022	2023
vesilaitos	798	799	801	804	805	806
jätevesilaitos	317	318	322	329	339	340

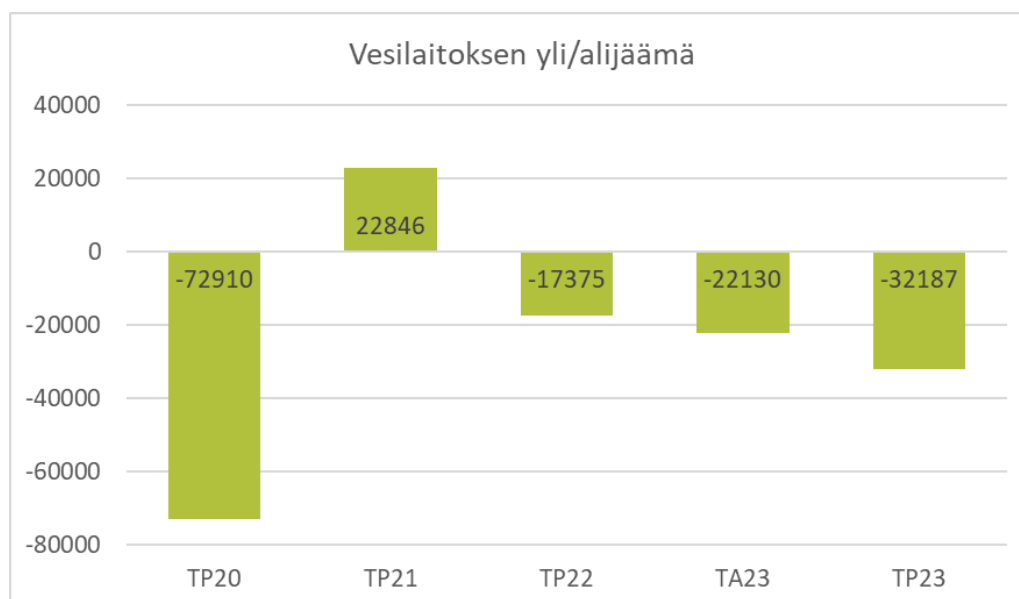
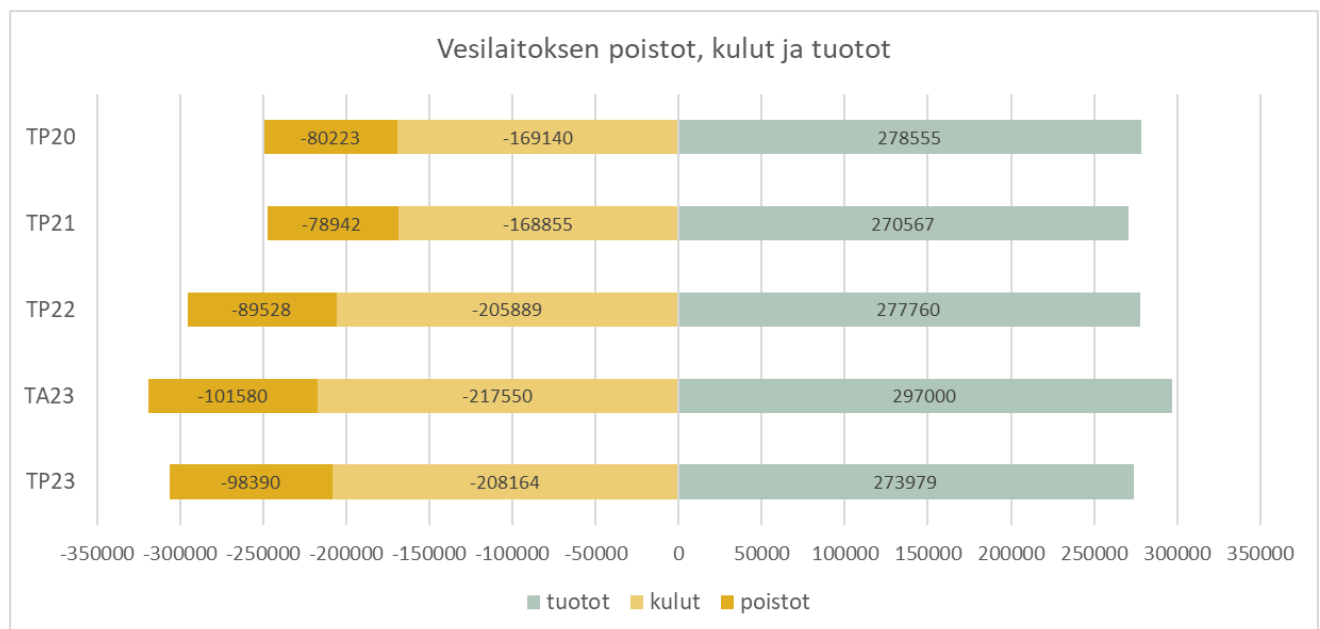
Investointi ja kunnossapito

Martilan vesihuollon investointeihin oli varattu talousarviossa yhteensä 72 000 €. Investointien nettomenot olivat 90 177 €. Vesilaitoksen kunnossapitoinvestointeja tehty runsaasti keväällä mm. virtausmittauskaivo, on vaihdettu ennakoivasti vanhoja verkostovarusteita sekä hankittu tarvikkeita varastoon, nämä investoinnit ylittivät varauksensa. Prunkilaan toteutettiin kaksi jätevesiliittymää. Lisäksi Parravahan veden investointiosuus.

Talous

Marttilan vesihuollon liikevaihto oli 273 978,51 €. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 32 186,67 €.

TULOSLASKELMA	Toteutuma 1.1. - 31.12.2023	TA2023
Myyntituotot	273 978,51	297 000
Materiaalit ja palvelut	-142 485,57	-154 950
Henkilöstökulut	-65 157,12	-62 100
Poistot ja arvonalentumiset	-98 390,19	-101 580
Liiketoiminnan muut kulut	-521,28	-500
Liikelyli-/alijäämä	-32 575,65	-22 130
Rahoitustuotot ja kulut	388,98	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-32 186,67	-22 130

Yhteistyöhankkeet

Martilan kunnanvaltuuston päätöksellä kunta merkitsi Turun Seudun Puhdistamo Oy:n osakkeita ja sitoutui osakkeiden välisiin sopimuksiin. Osakkeet maksettiin ja rekisteröitiin 10.10.2016. Marttila oli mukana jätevesiylivuotohallinnoinnin hankkeessa.

Vuoden 2023 tavoitteiden toteutuminen

Martilan vesihuollon tavoitteena oli vedenjakelujärjestelmän toimintavarmuuden lisääminen ja viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen verkostoja kunnostamalla sekä vesijohtoverkoston kunnossapidon helpottaminen ja Prunkilan ja Ollilan siirtoviemäriin liittymien lisäys.

Vedenjakelun toimintavarmuutta on parannettu korjaamalla ja lisäämällä venttiilejä ja ilmanpoisto-kaivoja sekä mittarikaivo keskustaan. Viemäriverkoston vuotovesiä on vähennetty korjaamalla viemärikaivoja. Prunkilan siirtoviemäriin käyttöönoton urakkavaihe 1. valmistui vuonna 2022 (16 kpl) ja vuoden 2023 keväällä tehtiin kaksi liittymää lisää alueelle.

Toiminnalliset tavoitteet ja mittarit

Tavoitteet	Toimenpiteet / mittarit	Toteutuma
Vedenjakelun toimintavarmuuden lisääminen verkostoa kunnostamalla	Vesihuolto- ja jätevesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys ja verkostojen saneeraussuunnitelmat	Toteutunut, venttiilejä ja paloposteja uusittu, asennettu virtausmittauskaivo
Viemäriverkoston vuotovesien vähentäminen verkostoa kunnostamalla	Viemärikaivojen ja betoniputkien korjaukset tavoitteena vuotovesien vähentäminen	Toteutunut, tehty viemärikaivojen vuotokorjauksia
Prunkilan ja Ollilan paineviemäriin liittymien lisäys	Liittymisen edistäminen	Prunkilan urakka päättyi alkuvuodesta, 2 liittymää keväällä
Vesijohtoverkoston kunnossapidon helpottaminen	Virtausmittauskaivojen ja runkosulkuventtiileiden uusiminen määrärahojen puitteissa	Laajempi kokonaisuus verkostovarusteita uusittiin keväällä

Tunnusluvut	Tp 2021	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Laskutettu vesi (m3)	117 100	118 451	130 000	101 030
Laskutettu jätevesi (m3)	39 900	40 268	43 000	33 342
Liittyneet kiinteistöt vesi (kpl)	804	805	810	806
Kaukovalvontakohteet vesi (kpl)	6	6	10	7
Liittyneet kiinteistöt viemäri (kpl)	329	339	338	340
Pumppaamot kaukovalvonnassa (kpl)	10	10	10	10

Arvio keskeisimmistä riskitekijöistä

Vesilaitoksen tapahtumien hyväksyminen, kirjaaminen ja varojen hoitaminen, hankinnan tilaus ja varastokirjanpidon hoito, laskutusperusteiden määrittäminen ja laskutus sekä työaikakirjanpidon tapahtumien hyväksyntä ja palkan laskenta on jaettu eri tekijöille.

Teknisen lautakunnan päätöksellä on määritelty laskujen hyväksymiskäytännöt ja kunnanhallituksen päätöksillä teknisen lautakunnan ja viranhaltijoiden hankintarajat ja lisäksi hankintalaki säätelee kilpailutuksia. Hankintapäätökset on tehty hallintosäännössä määritellyn viranhaltijan tai toimielimen toimesta. Valvonta on toteutettu viranhaltijapäätösten seurannalla. Lautakunta on seurannut talouskehitystä kolmannesvuosittain. Lautakunta on tehnyt delegointipäätökset niissä tapauksissa, joissa sen päätösvaltaa on ollut tarpeen siirtää viranhaltijoille. Investointien tavoitteiden, niin

laadullisten kuin taloudellisten, saavuttamisen varmistamiseksi on tarpeen mukaan hankittu asiantuntijaosaamista ja -resurssia.

Toimialan riskienhallinnasta vastaa tekninen johtaja ja toimialan riskienkartoitus on tehty ohjeistuksen mukaisesti 2021. Kunnan kaikkien toimialojen riskienkartoitukset on annettu tiedoksi kunnanhallitukselle 28.6.2021 113 §. Riskienkartoitus kattaa seuraavat työssä esiintyvät vaara- tai haittatekijät: fyysiset kuormitustekijät, fyysinen kuormittuminen, kemialliset ja biologiset vaaratekijät, psykososiaaliset vaaratekijät ja tapaturman vaara.

Ulkoisiin riskeihin kuten sähkökatkoihin on varauduttu kriittisimpien kohteiden osalta siirrettävillä varavoimakoneilla ja vesihuollon valvontalaitteiston varavirta-akuilla. Vesihuollon riskienhallintaa on toteutettu kouluttamalla henkilökuntaa ja parantamalla informaation välittämistä asiakkaille sekä etävalvonnan parantamisella. Jätevesiverkoston sähkökatkojen sietoa on parannettu viivytyssäiliöllä.

TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖKSEN

LIITETIEDOT

Vuoden 2023 tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontaiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varasto-
kirjanpidon tietojärjestelmiin sisältyvää painotetun keskihinnan menetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutos
3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
4. Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus
5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Kohdat 2 - 5 ei ilmoitettavaa

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Pysyvät vastaavat	Tasapoisto	Kirjanpitoltk:n
	Marttilan kunta	suositus
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
10050 Tietokoneohjelmistot	3 v	2 - 5 v
10100 Muut pitkävaikutteiset menot	3 v	2 - 10 v
Osake- ja perusparannusmenot	3 v	5 - 10 v
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
11000 Rakennetut tontit	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11001 Metsätilat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
11002 Rakentamattomat alueet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset		
11150 Sosiaalitoimen rakennukset	30 v	30 - 50 v
11151 Muut asuinrakennukset	30 v	30 - 50 v
11152 Asuinrakennusten uushankinta	30 v	30 - 50 v
11153 Asuinrakennusten korjausinvestoinnit	30 v	30 - 50 v
Muut rakennukset		
11160 Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v	20 - 50 v
11161 Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 v	20 - 30 v
11162 Muut rakennukset	30 v	20 - 30 v
11163 Muiden rakennusten uushankinta	30 v	20 - 30 v
11164 Muiden rakennusten korjausinvestoinnit	30 v	20 - 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Maa- ja vesirakenteet		
11300 Tiet ja muut liikennealueet	20 v	15 - 20 v
11301 Urheilu- ja ulkoilualueet	15 v	15 - 20 v
Johtoverkostot ja laitteet		
11302 Vedenjakeluverkosto	30 v	30 - 40 v
11303 Viemäriverkko	30 v	30 - 40 v
11304 Ulkovaistulaitteet	15 v	10 - 20 v
11305 Vesi- ja viemärlaitoksen laitos-	20 v	10 - 20 v
koneet ja laitteet		
11306 Atk-verkko	15 v	10 - 20 v
Muut kiinteät koneet ja laitteet		
Koneet ja kalusto		
11600 Palveluauto	5 v	4 - 7 v
11650 Tietokonelaitteet	3 v	3 - 5 v
11700 Muut laitteet ja kalusteet	5 v	3 - 5 v
11701 Työkoneet	5 v	5 - 10 v
11702 Viestintälaitteet	5 v	5 - 10 v
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset, osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	ei poistoaikaa

Tasetta koskevat liitetiedot

19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 784,48	31 213,73		39 998,21
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	11 470,00		11 470,00
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-5 178,72	-7 623,73		-12 802,45
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 605,76	35 060,00		38 665,76

	Aineelliset hyödykkeet				
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Ennakkomaksut ja muut keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 348,38	0,00	1 927 251,34	249 409,45	2 182 009,17
Lis. tilik. aikana			328 116,64	90 177,19	418 293,83
Rah.os. tilik.					0
Väh. tilik. aikana				-339586,64	-339 586,64
Siirrot erien välillä					0,00
Tilikauden poisto		0,00	-85 587,74		-85 587,74
Arvonl. ja niiden pal.					
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 348,38	0,00	2 169 780,24	0,00	2 175 128,62

25. Oman pääoman erittely

Taseen oman pääoman liittymismaksurahastoon 31.3.2004 saakka kirjatut liittymismaksut on uusien kirjanpito-ohjeiden mukaisesti siirretty edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	425 977,71	425 977,71
Peruspääoma 31.12.	425 977,71	425 977,71
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	61 357,85	78 733,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 872,99	-17 375,28
Oma pääoma yhteensä	451 462,57	487 335,56

32. Muiden velkojen erittely

	2023	2022
Liittymismaksut	756 193,54	708 416,14

40. Vastuositoumukset

Vastuu Turun seudun puhdistamo Oy:n lainoista omistusosuuden mukaisessa suhteessa (Marttilan osuus yhtiön osakepääomasta on 0,2 %).

Marttilan osuus	2022	
Yhtiön korollinen vieras pääoma 31.12.	79 194 691,50	158 389,38
Yhtiön leasingvastuut 31.12.	16 100 420,42	32 200,84

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2023	2022
Liiketoiminta	2	2

MARTTILA